

Független Újság

tiszántúli politikai napilap

Teleki Pál gróf kétórás kormányzói kihallgatása

Hír szerint a Főméltóságú Úr megbízásából a pártok összefogását készíti elő a kulluszminiszter — Az új kormánypártnak is ő lenne az elnöke — A politikai irányvonal: a szegedi programon alapuló keresztyén, nemzeti irányzat; előtérben a földreform

Keresztes-Fischer miniszterelnöksége várható

Harmadik napját is átélte a kormányválság. Az izgalmak fokozódtak, de a tisztulási folyamat útja egyre világosabb lesz. Folytatódott a kormányzói kihallgatások és folytatódott azok a tüntetések, melyek Imrédy Béla bukását örökre megpecsételték. Politikai körök véleménye szerint

a döntés a vasárnapi napon be fog következni és ezzel véget ér az a hadjárat is, melyet a NEP-en kívül álló kormánytámogatók az egyéni becsület s tisztesség semmibevevésével is folytattak.

Értjük ez alatt azt a rágalmhadjáratot, melyet a NEP-ből kivált politikusok ellen intéztek bizonyos oldalról s melyek az egyéni életbe is durva módon belezúrtak.

Különös volt ezekben a napokban a szélsőséges sajtó viselkedését megfigyelni.

Minden karfelemelés jogcím volt arra, hogy valakit elkönyveljenek a magukénak. Így tettek Jaross Andorral is, a Felvidékkel is, de hamar megkapták rá a választ Esterházy János gróftól.

Ugyanez a sajtó azt az Imrédy Bélát, akit állandóan lepecskondiázott, még a külpolitikai helyzet sorsdöntő napjaiban is, halálra él-tette s

ugyanazokat a volt minisztereket, akikről azt írta, hogy velük a NEP szélsőjobboldali

szárnya vészett el, egyszerűen kinevezte zsidóberenceknak.

Ugy tüntette fel az egészet, mint-ha a nyilaskereszt üdözte volna elő a kormányválságot, pedig nyilvánvaló, hogy éppen ezekben az időkben a nyilaskereszt nem terjed túl a főváros határain.

Imrédy Béla is ott tévesztette el a dolgot, hogy alkotmányos keresztyén és nemzeti alap helyett egyre jobban a szélsőségek felé hajlott el, mert megijesztette a hisztérikus főváros beteg reagálása az uccai tüntetésekre s nem számolt azzal, hogy a józan magyar vidéknek ehhez a megmozduláshoz semmi köze nincs. A kibontakozás útja már tisztán látszik.

Keresztyén és nemzeti ez az út, alkotmányt tisztelő és parlamentáris s az a reform, amelynek a jegyében folyni fog a politikai élet, az a radikális és gyors földbirtokreform.

Ez az út már megvan, mostmár csak a személyi kérdés, a bizalom kérdése van hátra, ezt pedig

nyugodtan tesszük le annak az embernek a kezébe, aki az előbb mondott utat Szegeden megmutatta a magyar nemzetnek: Magyarország Főméltóságú Kormányzójának a kezébe.

A szombat délelőtti kihallgatások

A kormányválság harmadik napján már korán kezdődtek a kihallgatások. Tíz órakor Darányi Kálmán volt miniszterelnök jelent meg az államfőnél (Darányi előzőleg a Sándor-palotában volt, Imrédy miniszterelnökkel tanácskozott). Mintegy félóraig tartott a kormányzói kihallgatás. Következett Tasnádi Nagy András igazságügyminiszter, a NEP országos elnöke, majd Zsitvay Ti-

bor volt igazságügyminiszter. Több mint háromnegyed óraig tartott Zsitvay kihallgatása. Háromnegyed tizenkettő után távozott a királyi palotából Zsitvay Tibor. Ekkor már megkezdődött Shvoy Kálmán kihallgatása a Kormányzó Úrnál. Amikor Zsitvay taxiba állt és kihajtatott a királyi vár udvaráról, megérkezett Bobory György, a képviselőház alelnöke. Shvoy Kálmán

után őt fogadta Főméltósága. A délelőtti kihallgatások Mar-

ton Béla kihallgatásával értek véget.

Gróf Teleki Pál kétórás audenciája

Délután a Kormányzó Úr Főméltósága egyedül gróf Teleki Pál vallás- és közoktatásügyi minisztert fogadta.

Ez a kihallgatás két óra hosszat tartott. A kihallgatás eredményét nem tudják, de valószínűnek látszik, hogy gróf Teleki Pál

elvállalta azt a szerepet, amit a Főméltóságú Úr neki szánt, megkíséréli az egyeztetést a különböző pártok között, megpróbálja összeszedni a magyar parlamentnek azokat az értékes elemeit, akikből kialakulna az a nagy kormánypárt, melynek ő lenne az elnöke és amely a korszerű reformokat a szegedi program szellemében megoldaná.

Politikai körök véleménye szerint

Az elnök jóvoltából csendben zajlik le a felsőház ülése

Mialatt a délelőtti kormányzói kihallgatások folytak, a felsőház rövid formális ülést tartott. A kormány részéről Imrédy Béla miniszterelnök, Kánya Kálmán külügyminiszter és Keresztes-Fischer belügyminiszter vett részt a felsőházi ülésen.

A felsőház ülése 11 órakor kezdődött, de a felsőházi tagok már a koradélelőtti órákban nagyszámban megjelentek az országház épületében. 10 óra tájban már népes volt a folyosó, a felsőházi tagok csoportokba verődve beszélgettek. Néhány nappal ezelőtt politikai körökben az a hír terjedt el, hogy gróf Károlyi Gyula volt miniszterelnök a gyűlés előtt külön értekezletre hívta össze a felsőházi tagok egy részét. Ez az értekezés elmaradt.

A mai ülésen csak egyetlen napirendi pont szerepelt: a kormányzói kéziratok benyújtása.

a miniszterelnökség legesélyesebb jelöltje

Keresztes-Fischer Ferenc. A kormányzói kihallgatásokon kívül állandóan folynak a tanácskozások.

Gróf Teleki Pál még audenciája előtt tárgyalt Bethlennel és Eckhardt Tiborral — Keresztes-Fischer Ferenc pedig a délután folyamán az egységes párt és a kivált képviselők vezetőivel, este pedig Imrédy Bélával.

Mára még állítólag meghívót kapott a Főméltóságú Urhoz Keresztes-Fischer Ferenc, Jaross Andor és Hóman Bálint. Minden jel arra mutat, hogy még a vasárnapi nap folyamán befejezést nyer a kormányválság.

Féltizenegykor még úgy volt, hogy viharos ülés lesz. Meskó Zoltán felsőházi tag ugyanis napirend előtti felszólalásra kért engedélyt Széchenyi Bertalan gróf elnöktől. A felsőház elnöke nem adta meg az engedélyt, arra hivatkozott, hogy ígéretet tett az ülés sima lefolyására.

Közben Szilágyi Lajos felsőházi tag — akinek tudomására jutott Meskó Zoltán kérése — szintén napirend előtti felszólalásra kért engedélyt. Az elnök ehhez sem járult hozzá.

Így mind a két felszólalás elmaradt.

Közben egyre zsúfoltabb lett a folyosó. Ugyszólván a felsőház valamennyi tagja eljött. Sok szó esett az uccai tüntetésekről is.

Tizenegy óra előtt néhány perccel a háznaplói hivatal ajtajában megjelent Imrédy Béla, miniszterelnök — csakettes

Kapható:
Földes Sándor
Püspöki palota.

NEHÉZ VOLT IGY...
RÖVIDHULLÁMON
de így gyerekeiték
Standard
„Super-Super”
„A rádiók rádiója”

Lakásán bemutatja:
Katz Rádió
Piac u. 60.

ajákja. Ebben a pillanatban a folyosón tartózkodó felsőházi tagok egyrésze eljeleni, tőpsoffil kezdte Imrédy Bélát. A tüntető tapsot Szilágyi Lajos hangos szava szakította meg:

— Kár ilyen jelenetet rendezni... Miért akarnak elébe vágni a Főméltóságú Kormányzó Ur bölcs döntésének?!

Tizenegy órakor megszólaltak a csengők, a felsőházi tagok bevonultak a terembe. Gróf Széchenyi Bertalan nyitotta meg az ülést. Ekkor lépett a terembe Imrédy Béla miniszterelnök, akit a felsőház udvarias tapsal fogadott. Ugyancsak megtapsolták Kánya Kálmán külügyminisztert és Keresztés-Fischer Ferenc belügyminisztert. Amikor a taps elült, Meskó Zoltán közbekiáltott:

— Eljén Imrédy! a Magyarország őt kívánja!

Szilágyi Lajos hangja hallatszott most:

— Mi van az uccai tüntetésekkel?!

**Modern csipke- és másfajta függöny-
anyagok, ágyterítők, futó- és nagy-
szőnyegek, sár- és hőcipők**

műselyemből P 20-50-től
fehér vattával

Storfüggöny szép P 5-70-től
kivitelben

Butorhuzatok minden minőségben nagy va-
lasztékban.

Haas Lipót
Linoleum és Szőnyegház

Ferenc József ut 58. Telefon 29-63. Megyeháza mellett.

**Az uccára vitték a kormányválsá-
got!**

— Nem igaz! — vágott vissza éle-
sen Meskó.

Ezután a felsőházi tagok állva hallgatták végig a második Imrédy-kormány megbízásáról szóló kormányzói kézirat felolvasásakor lelkesen megtapsolták gróf Teleki Pál kültszminisztert, Kánya Kálmán külügyminisztert és Jaross Andor tárcanélküli minisztert.

A jegyző felolvasta azt a kormányzói

Eszterházy János gróf a nyilaskeresztről

A szombati nap érdekessége volt még gróf Esterházy János nyilatkozata a magyar belpolitikai válságról az egyik ellenzéki lapban. A felvidéki magyar belpolitikai válságról az egyik ellenzéki reggeli lapban. A felvidéki magyarság nagyszerű ellenzéki vezetője sajtóhíatalosnak tartja az egész válság kitörését

és annak a meggyőződésének ad ott ki-

leiratot is, amelyben a Főméltóságú Kormányzó Ur az országgyűlést november 30-ig elnapolta.

Az elnök közölte, hogy a kormányzói leirat értelmében a felsőház ülészeit is elnapoltnak tekintti november 30-ig. A legközelebbi ülésről értesíti majd a felsőházi tagokat.

— Eljén a kormányzó! Nekünk nem kell más vezér!

— hangzott fel Szilágyi Lajos kiáltása, amit az egész felsőház átvett és a tíz percig tartó ülés a Főméltóságú Ur fel-
kes, hosszantartó ételcsévével ért véget.

fejleszt, hogy jobb lett volna az egész válságot a NEP falain belül, az ucca bevonása nélkül elintézni.

Kijelentette még Esterházy János, hogy a felvidéki magyarság szellemét éppen olyan idegen a nyilaskereszt, mint a sarló-kalapács, csattanós választ adva ezzel a nyilas sajtó hangos álhódításaira.

November 30-án választ elnököt Csehszlovákia

Prága, november 26. A cseh kormányelnök november 30-ára összehívta a cseh nemzetgyűlést. A tárgyszódot pontjai a köztársasági elnök megválasztása és eskü-

tétele. A cseh nemzeti egység pártja ezentől csak cseh tagokat vesz fel. Németek és zsidók a párt tagjai nem lehetnek.

A visszakerült területeken teljes a nemzeti egyenjogúság

Kassa, november 26. Negyven főnyi magyar újságíró csoport látogatta meg szombaton Kassát. — Először a hetedik számú elemi iskolát nézték meg, ahol magyar és szlovák tagozaton tanulnak a gyerekek. A magyar tagozaton 558, a szlovákon 80 gyermek tanul.

Megnézték még a szegényházat, a gyógyíthatatlan betegek otthonát, a Kínizsi uccai elemi.

ahol 18 magyar és szlovák tagozatú osztály van és két cigányosztály. Ebben az iskolában a cseh uralom alatt egy magyar tagozat sem volt.

A régi magyar állami felső reáliskola

szlovák nyelvű maradt. A polgári leányiskolában 663 magyar és 45 szlovák növendék van. Az újságírók mindenütt a legnagyobb megelégedéssel konstatálták a teljes nemzeti egyenjogúságot.

Munkács, november 26. A munka zökkenő nélkül folyik. A nemzeti egyenjogúság teljes még a hirdetőmenyek is magyar és ruszin nyelven jelennek meg. A Magyar a magyarért akcióból eddig ötezer szegényt segítettek fel.

Többezer őslakó fogoly a gyűjtőtáborokban

Pozsony, november 26. Az igazságügyminiszter ötven cseh felmentett állásától és helyüket szlovákokkal töltötte be.

Kassa, november 26. A Ruszin-

földön az éhség és a terror miatt lázadás volt kitörőben. A cseh csendőrség

hátszáz embert elfogott lázadás gyanúja miatt és Varranra és Homonnára szállította, ahol már többezer ember van őrizetben a gyűjtőtáborokban.

A terror egyenesen a dühöngésig fokozódott, a kormány a terroristák véres tevékenységét ölbotelt kézzel nézi.

Ungvár, november 26. A Karpatorusskij Gloss című lap beszámol arról, hogy a cseh hatóságok

felakasztottak egy huszti görög katolikus papot,

mert Kárpát-Oroszország Magyarországhoz való csatlóalása érdekében tevékenykedett.

Egy Alsóvereckén állomásozó, a kárpátoroszokkal együttérző

katonaosztály fellázadt és megölt több cseh tisztet.

A lázadás megtorlása alkalmával tizenegy katona halt meg.

A csehek betiltották a Tiszai c kárpátorosz lapot, szerkesztőjét letartóztatták. Vád: magyar agitáció.

Beregszász, november 26. Kárpátjáról ezrével utasítják ki az őslakókat. Ehező cseh katonák a magyar határ-őrseitől könyörögnek életmet.

Párizs, november 26. Bonnet pénteken hosszú megheszélést folytatott Kasievecz párizsi ügyel nagykövettel a ruszin helyzetéről.

Vrsó, november 26. Csehszlovákia új határainak szavatolásával kapcsolatban a lengyel sajtó egy egyöntetűen hangzóatja, hogy ez a kérdés mindaddig nem időszéri, ameddig a kárpátorosz ügyet nem rendezték.

100 pengő a nyomra- vezetőnek

Kiss Antal Péterfia ucca 56. szám alatti illatszertárába este 7 és 9 óra között az udvar elől ajtón át betörték és a pénztárból 516 pengő ezüst pénzt elvittek. A betörést rövid idő múlva felfedezték, de a gyanúsított lakásán csak arukat találtak, pénzt nem. A károsult a megkerült összegből 100 pengőt ajánlott fel a nyomravezetőnek.

Asszonyoknak című rovatunk

vezetője Déviané Erdőss Böske tanulmányra ment, így kedves hölgyolvasóink elnézését kérjük a rovat elmaradásáért. A jövő héten már pontos beszámolóval fogunk szolgálni a legfrissebb divatujdonságokról, receptekről, ami egy asszonyt érdekel.

100.000 pengős valutaper

Budapest, november 26. A bíróság 100.000 pengő értékű valuta kiesempészése miatt Fand Gézi lengyel állampolgárt, ősekaruha kereskedőt négyévi fegyházra és 1.400 pengő pénzbüntetésre, kiutasításra, Miernik Jakab háztulajdonost háromévi fegyházra és összesen 60.000 pengőre, Sturm Józsefet és az öngyilkos Sturm Sándor örökösét 72.700 pengő vagyon elégtétel megfizetésére ítélte.

Világhíradó

Vatkuinavos, november 26. A pápa egészségi állapota normális. A herceg-prímás vezetésével Rómában több magyar zarándokokat Pacelli bíboros fogadta.

Páris. A német nagykövet bejelentette Bonnetnak, hogy Ribbentrop a sztrájk miatt elhalasztja párisi útját.

Valencia. A város bombázása sordán két angol gőzöst letiltatott ért.

Moszkva. Szialin letartóztatta Kozarev Vesilievicset, az ötmillió tagú kommunista ifjúmunkás szövetségének vezetőjét.

London. Amerika képviselője Londonba indult a menekültügyi megbeszélésekre.

Oslo. A norvég királyné holttestét vívó csatahajó megérkezett Oslóba.

Páris. A windsori herceg feleségének a királyi fenség című megszóltást követeli.

Berlin. Pirow, Délafrika minisztere a Hitlerrel folytatott gyarmat-tárgyalások meghiusultával elutazott Berlinből Rómába.

Bathurst. Egy német utasszállító gép lezuhant és elégett. 11 halott.

Páris. Vasárnap Daladier rádiószózatot intéz a nemzethez. Szombat este Reynaud kérte rádió a francia nép támogatását.

Berlin. Károly román király Göringgel tárgyalt.

Newyork. A fagyhullámnak újabb 33 áldozata van. Angliát is havas elhar seperzte végig.

A tan

A református

zö intézetében
lást tett Kiss József
igazgató. Október
24-ig tartott a
során a főigazgató
előadásokat, ki-
átnezte az irás-
Pénteken az
konferenciára
akiknek legteje-
elismerését feje-
fejtette, hogy
célú intézet, am-
mindig magyar

A Dóczi

A Dóczi leán-
fülete legutóbb
gyar a magyar
1 százalékát f-

**Ha eg
A rég
Fejb**

**Családi tr
nem aka**

Szombaton d
ságok értesített
ceni vizsgálóbíró

Kamuti József

és a fiatalemb
kórházban feks
a vizsgálóbíró
sége intézkedé
katona kihallg
Kamuti József
szabadságot ka
leibez Pocsajja
és édesapja, i
már régebben
egy leány mia

A fiatalemb
egy községb
és feleségül
aki meglehe
kódó, elle

szegény leány
ni elvenni a fiának

Emellett az újság
Pénteken este 6
és a fiatal kamuti József
szerepe után feltöltötték
gól a lányt. Az apja
er ráadásul olyan heves
szóval, hogy

Emellett az újság
Pénteken este 6
és a fiatal kamuti József
szerepe után feltöltötték
gól a lányt. Az apja
er ráadásul olyan heves
szóval, hogy

Emellett az újság
Pénteken este 6
és a fiatal kamuti József
szerepe után feltöltötték
gól a lányt. Az apja
er ráadásul olyan heves
szóval, hogy

Emellett az újság
Pénteken este 6
és a fiatal kamuti József
szerepe után feltöltötték
gól a lányt. Az apja
er ráadásul olyan heves
szóval, hogy

Emellett az újság
Pénteken este 6
és a fiatal kamuti József
szerepe után feltöltötték
gól a lányt. Az apja
er ráadásul olyan heves
szóval, hogy

Emellett az újság
Pénteken este 6
és a fiatal kamuti József
szerepe után feltöltötték
gól a lányt. Az apja
er ráadásul olyan heves
szóval, hogy

Emellett az újság
Pénteken este 6
és a fiatal kamuti József
szerepe után feltöltötték
gól a lányt. Az apja
er ráadásul olyan heves
szóval, hogy

Emellett az újság
Pénteken este 6
és a fiatal kamuti József
szerepe után feltöltötték
gól a lányt. Az apja
er ráadásul olyan heves
szóval, hogy

Emellett az újság
Pénteken este 6
és a fiatal kamuti József
szerepe után feltöltötték
gól a lányt. Az apja
er ráadásul olyan heves
szóval, hogy

Emellett az újság
Pénteken este 6
és a fiatal kamuti József
szerepe után feltöltötték
gól a lányt. Az apja
er ráadásul olyan heves
szóval, hogy

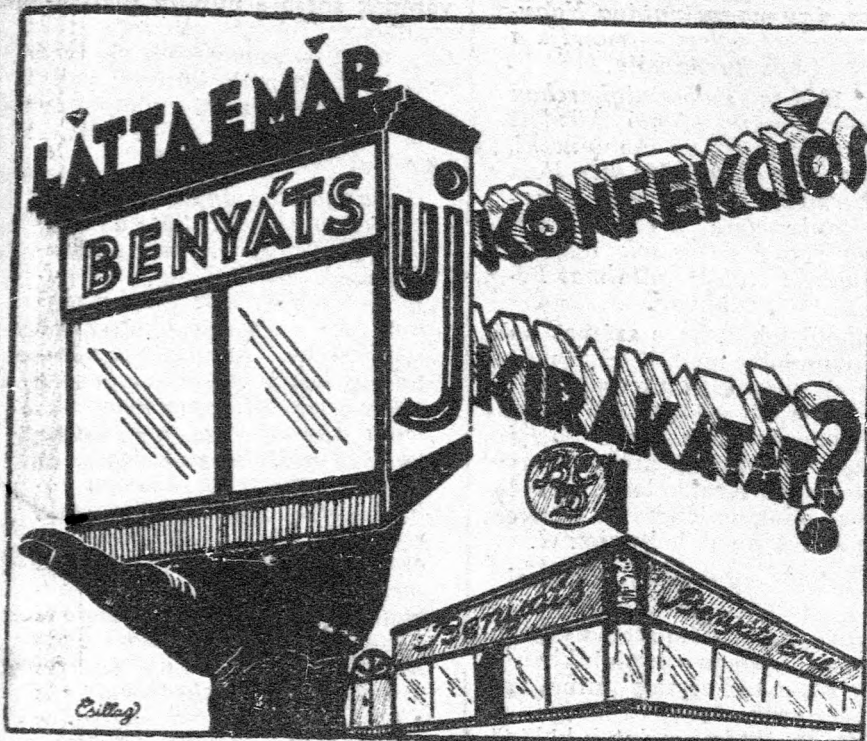
Emellett az újság
Pénteken este 6
és a fiatal kamuti József
szerepe után feltöltötték
gól a lányt. Az apja
er ráadásul olyan heves
szóval, hogy

Emellett az újság
Pénteken este 6
és a fiatal kamuti József
szerepe után feltöltötték
gól a lányt. Az apja
er ráadásul olyan heves
szóval, hogy

Emellett az újság
Pénteken este 6
és a fiatal kamuti József
szerepe után feltöltötték
gól a lányt. Az apja
er ráadásul olyan heves
szóval, hogy

Emellett az újság
Pénteken este 6
és a fiatal kamuti József
szerepe után feltöltötték
gól a lányt. Az apja
er ráadásul olyan heves
szóval, hogy

Emellett az újság
Pénteken este 6
és a fiatal kamuti József
szerepe után feltöltötték
gól a lányt. Az apja
er ráadásul olyan heves
szóval, hogy

A tankerületi főigazgató elismerése a református tanítóképző intézetnek

A református Kollégium tanítóképző intézetében hosszú ellenőrző látogatást tett Kiss József dr tankerületi főigazgató. Október közepétől november 24-ig tartott az ellenőrzés, amelynek során a főigazgató végighallgatta az előadásokat, kikérdezte a tanulókat és átnézte az írásbeli dolgozatokat. Pénteken az intézet tanástermében konferenciára gyűltek össze a tanárok, akiknek legteljesebb megelégedését és elismerését fejezte ki. Kiss József dr kifejtette, hogy ez a legrégebbi hasonló intézet, amelyben fennállása óta mindig magyarul tanítás folyt.

Török Tibor igazgató keresetlen szavakkal mondott köszönetet a főigazgátnak az elismerésért. Este az Angol Királynő különtermében Kiss József dr tiszteletére társasvácsora volt, amelyen a tanárikar teljes számban megjelent. A vacsorán több felkészítő hangzott el: a főigazgató szavából a következő kijelentést ragadjuk ki: »A debreceni református tanítóképző az ország legelősebb, legjobb ellátásban részesülő intézménye, amely példát mutatott mindig a hazafias szellemű nevelésével.«

A Dóczi tanári kara a „Magyar a magyarért” című akcióban

A Dóczi leánygimnázium tanári testülete legutóbb tartott gyűlésén a »Magyar a magyarért« akcióra felkérte a tanárait, hogy minél több követésre találjan.

adomány a tanári testület hazafias áldozatkészségének tanujele és méltó, hogy minél több követésre találjon.

Ha egy új márkás rádiót vásárol A régiért nagy árat fizet FÖLDES SÁNDOR

Fejbe lőtt az apja egy tizedest

Családi tragédia a szegény leány miatt, akit az apa nem akart engedni elvenni a fiának

Szombaton délelőtt a katonai hatóságok értesítették Zsögöd Jenő debreceni vizsgálóbíró, hogy

Kamuti József tizedest édesapja főbelötte

és a fiatalember a debreceni csapatkórházban fekszik. Az értesítés alapján a vizsgálóbíró azonnal megtette a szükséges intézkedéseket a súlyosan sérült katonára kihallgatása végett.

Kamuti József néhány nappal ezelőtt szabadságot kapott és hazautazott szüleihez Pocsajszlárra. A fiatal katonára és édesapjára, id. Kamuti József között már régebben nézeteltérések voltak egy leány miatt.

A fiatalember évek óta udvarolt egy községi szegény leánynak és feleségül akarta venni. Apja, aki meglehetősen jómódú gazdálkodó, ellenezte a házasságot.

Emiatt gyakori volt közöttük az összetűzés.

Pénteken este is szóba került az ügy és a fiatal Kamuti kijelentette, hogy le szerelése után feltétlenül elveszi feleségül a leányt. Az apja ismét tiltakozott ez ellen és olyan heves vita fejlődött ki közöttük, hogy

az apja hirtelen felindulásában előrántotta revolverét és fiára célzott.

A fiatal Kamuti apja felé ugrott, hogy kicsavarja kezéből a fegyvert, de a pisztoly abban a pillanatban eldőlt.

A golyó a fiú fejébe fúródott közvetlenül a szem mellett és a jobb fülé tövére jött ki.

A hatalmas erejű fiatalember a rendkívül súlyos sérülés ellenére nem vesztette el öntudatát, hanem még volt annyi ereje volt, hogy áttárgyolt a

szomszédba és orvosért telefonáltatott. Az orvos azonnal bekötözte a sérülést és azt ajánlotta, hogy ifj. Kamuti Józsefet azonnal vigyék a kórházba. — A megsebesült fiatalember azonban nem akart székére ülni, hanem

várt hajnalig, akkor egymaga vonatra szállt és Debrecenbe utazott és itt egyenesen a csapatkórházba ment.

A kórházban nyomban megvizgálták és megállapították, hogy állapota súlyos ugyan, de életveszélytől nem kell tartani. Azonnal megoperálták és a műtét kitűnően sikerült. Valószínű, hogy néhány hét múlva már el is hagyhatja a kórházat.

Az esettel kapcsolatban a pocsajszlári csendőrség is folytatja a nyomozást.

Az idősebb Kamuti Józsefet előállították a csendőrségre, ahol megkezdtek kihallgatását.

Fiát valószínűleg hétfőn hallgatja ki Zsögöd Jenő vizsgálóbíró és e kihallgatások után döntenek a további intézkedések felől.

Kirakatokat vertek be a Piac uccán

A rossz példa ragadós. A fővárosban a tüntetők üzleti kirakatok beverésével szórakoztak és Debrecenben szombaton már követőjük akad. A Piac uccán 9 óra tájban a Mandel Lipót cipőkereskedelmi rt.

három nagy kirakatát 5 helyen zúzták be, később pedig a Werner-féle divatáru cég egyik kirakata esett áldozatul a mindenáron rendbontásra törekvő csöcseléknek.

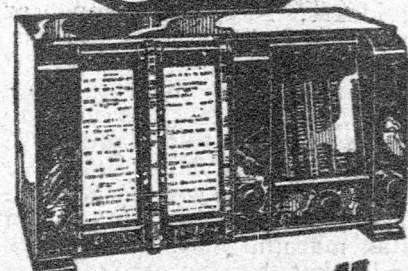
Ilyesmire ugyanis — bárki is eszénálja — csak csöcselék képes. A tüntetők elfelejtik, hogy

a cseh üvegiparnak csinálják a hasznát.

A kirakatbeverések ügyében a rendőrség erélyes nyomozást indított és helyszíni szemlét tartott, de

csak annyit sikerült megállapítani, hogy a kérdéses időben három gyanús alak for-

Lakásán bemutatja:
Katz Rádió
Piac u. 60.

Korszéri
Luxus szuper
Rádió

Kapható minden Orion rádiókereskedésnél

Kapható:

Földes Sándor
Püspöki palota.

ORION rádiókat készséggel bemutatja, árusítja

Gulyás Rádió

esillár, kerékpár szaküzlete,

Piac u. 59. Telefon 32-19.

dult be a Gambrinusz passage-ba.

Nemsokára csörömpölés hallatszott, de mire rendőr érkezett, a gyáva társaság a Kossuth uca felé kerekelt oldott.

Az felvidéki árukereskedés engedélyhez kötése

Budapest, november 26. MTI: A kormány rendeletet adott ki a visszacsatolt területekkel lebonyolítandó áruforgalomnak engedélyhez kötéséről. — A rendelet értelmében a mindennemű árunak a visszacsatolt területre való szállítása, illetve fuvarozása a katonai közigazgatás tartama alatt csak külön engedély alapján lehetséges. Ugyancsak külön engedély szükséges az áruknak a visszacsatolt területekről az ország egyéb részeiben szállításához, illetve fuvarozásához. A szállításra jogosító engedélyt a katonai központi szállítási vezetőség adja meg s a vonatkozó kérelmeket a külkereskedelmi hivatalnál kell benyújtani. A rendelet nem vonatkozik azokra a küldeményekre, ame-

lyeket a rendelet közzétételének napját megelőző időben vettek át fuvarozásra a vasúti, hajózási és közhasználatú közúti gépjármű vállalatok a visszacsatolt területekre, illetve onnan az ország egyéb részeire szóló rendeltetésel.

Hasonlóképpen nem vonatkozik a rendelet az utasoknak, valamint a nyilvános szállítási vállalatok alkalmazottainak s a fuvarosoknak az utazás alatti személyes használatukra magukkal vitt holmijára.

Milyen idő várható

Élénkebb délnyugati szél, több felhő, több helyen köd, néhány helyen, főként a Felvidéken eső, a hőmérséklet alig változik.

A debreceni bombamerénylet értelmi szerzője Ungváron nyomdatulajdonos volt, de a magyarok elől Bukovinába menekült

Az elmúlt napokban a magyar hadsereg nagyszerű alakulataival együtt masiroztam be én is a Felvidékre. Engem a felvidéki bevonulások napjaiból főképpen

a debreceni vonatkozások érdekelték. Ezekről szeretnék most írni, mert azt hiszem, ezek is érdekelhetik a debreceni olvasókat.

Hadd kezdjem mindjárt legelől. A Felvidék katonai igazgatás alá került. Mi azokat a részeket juttuk, melyekbe a debreceni 6. hadtest alakulatai vonultak be. Így volt Beregszász is, ahova eberswaldi Siegler Géza altábornaggyal az élen jobbra debreceni és hajdusági bakák vonultak be.

Természetes, hogy a bevonulás második percében a rendőrség már helyén volt és átvette a szolgálatot. Bizonyára érdekelni fogja a debrecenieket, hogy

a beregszászi rendőrkapitányság vezetője Maklár Andor rendőrkapitány, ki korábban évek hosszú során át a debreceni kapitányságon teljesített szolgálatot.

Innen került el Hajduböszörménybe, ahol a kapitányság vezetője lett.

Beregszász város katonai igazgatásának parancsnoka ugyan- csak jó ismerőse a debrecenieknek:

vitéz Lépes Győző ezredes, a 39. debreceni háziezred egykori hős tisztje.

Munkáson egész sereg debreceni rendőrrel találkoztam, akik mindnyájan jó hangulatban, jó egészségben, szeretettel gondoltak Debrecenre, ahol hosszú éveken át teljesítették szolgálatot.

Ungváron is hasonló a helyzet. Itt

Bizonyosan sokan emlékeznek még a debreceni bombamerényletre, mely 1913 február 23-án történt Debrecenben az Iparkamara székházában rezidáló magyar görög katolikus püspökség hivatalos helyiségeiben és amely a püspökség népszerű vezetőit tépte darabokra.

Ennek a borzalmas bünténynek értelmi szerzője, a nyomozás adatai szerint, Curkanovic Hillarion, akit ismerhet jól a magyar ujságot olvasó tábor a híres máramaroszi- geti schisma perből is.

Ezt a Curkanovic Hillariont akkor súlyosan elítélte a magyar bíróság és ma is rejtély, hogy hogyan szabadult meg a súlyos ítélet elől. Nem is ez a lényeg, hanem a hirhedt ukrán politikai kalandor további élete, melyet az ungvári kárpátoroszkollégia a következőkben mesélt el:

— Curkanovic Hillarion a háború után, mint a cseh légió egykori katonája Ungvárra került és természetes, hogy mérgező politikai pályáját tovább vitte. A csehek az ukrán mérgekeverőt szívesen támogatták és

korábbi „érdemeire” hivatkozással sikerült neki a cseh törvényhozás felsőházába is bekerülni.

Az utóbbi évek azonban, megte- pázták politikai népszerűségét és bizony a cseh felsőházból **kibukott.**

A politikai mérgekeverőt ez nem törte le. A **Bresko Breskovska** által alapított iskolanyomda pénzéből

Skolnaja Pomoscs címen Ungvárott nagy nyomdat alapított.

Természetes, hogy Prágában ki

Curkanovic Hillarion számára sem maradt más, mint

gyorsan távozni. Nyomdáját hirtelenében Capi nevű nyomdásának adta bérbe és ő távozott családjával együtt. Husztra ment, bérlője szerint, de az a terve, hogy visszatér Bukovinába.

Miután Curkanovic Hillarion a Husztra tért Volosinnak legjobb

barátja, szinte bizonyosra vehető, hogy

ott együtt keverik a politika boszorkánykonyháján azt a mérget, amely még mindig akadályozza annak, hogy a Rusz föld sokat szenvedett népe az önrendelkezési jog alapján dönthessen további sorsa: a hazatérés felett...

(m. j.)

Ujabb légvédelmi és légoltalmi gyakorlat Debrecenben

A honvédelmi miniszter most érkezett rendelete értelmében az országos légvédelmi parancsnoknak f. évi december hó 1—10. napja között több nappali és éjjeli légoltalmi gyakorlatot kell tartani az ország területén. A légvédelmi és légoltalmi gyakorlatok időpontját pontosan még nem lehet tudni, de arra előre fel kell készülni a város lakosságának és ugyanazokat az intézkedéseket kell megtenni, mint amelyek megtevése a november hó 21. és 22.-én tartott gyakor-

hoz szigorúan alkalmazkodjék.

A házparancsnokok és házesportparancsnokok kötelessége ellenőrizni azt, hogy az épületekből még az udvarra se szűrődjen ki a fény s az ő kötelességük a fény kiszűrődésére az épületek lakói figyelmét felhívni és ezeket a kiszűrődéseket megszüntetni. — Amennyiben a lakók a házesportoltalmi parancsnokok felhívásának eleget nem tennének, a parancsnokok utasítva vannak arra, hogy a mulasztók ellen a kihágási

Lakása bármely szeglete barátságossá válik, ha oda METEOR hangulatlámpát állít.

a kapitányság vezetője s szerzője Zsákay József debreceni rendőrtanácsos, míg a katonai igazgatás vezetője Tomcsányi Gábor debreceni ezredes, segéd tisztje pedig vitéz Boczkó Béla, a debreceni városi szeszüzlet igazgatója.

Ugyancsak Ungváron teljesít szolgálatot Dudinszky András is, ki a debreceni OTI tisztviselője, Ungváron pályaudvarparancsnok, míg ugyancsak az ungvári pályaudvaron teljesít szolgálatot a debreceni sportkörökben oly népszerű Káldy Zsigmond is.

Általában Ungvár volt nagyszerű utunk során az a város, ahol debreceni vonatkozásokat illetően a legérdekesebb adatokat találtam. Mindegyik között talán a legérdekesebb az, melyet az ungvári sajtófőhadiszálláson dr Fenczik István kebelbarátja, a magyar barátságáról ismert ungvári kárpátoroszkollégia: Alexej I. Iljkovic mondott el és amelynek szereplője nem más, mint

Curkanovic Hillarion, a debreceni bombamerénylet értelmi szerzője.

tudta járni, hogy a Kárpátalja Kormányoság valamennyi hivatalos nyomtatványát a Curkanovic Hillarion nyomdája állította elő olyan áron, ahogy ő számolt. Az sem meglepő aztán, hogy Curkanovic Hillarion a legrövidebb időn belül gazdagemberré lett és egy bizonyos Havas szerkesztő urral a szebb és jobb jövőket várták.

Havas szerkesztő ur szeptember első napjaiban kerekelt oldott Ungvárról, Amerikába hajózott át, viszont

Hungária filmszínház

Ma, vasárnap d. u. 3, 5, 7, 9-kor
Hétfőn d. u. 5, 7, 9 órákor
a magyar felszabadulás filmje:

Észak felé

A Felvidék magyarságának leírhatatlan mámoros ünnepeiről.
Pénztárgyítás d. e. 11 órákor

lat alkalmával. Már most felhívjuk a lakosság figyelmét arra, hogy a légoltalmi készültség elrendelésekor a csökkentett világítás lép életbe, ami azt jelenti, hogy a sötétség beállta után a lakásokból, üzletekből, műhelyekből, iskolákból, középületekből stb. sem az utcára, sem az udvarra semmi fény nem szűrődhet ki.

Az utcákon kifüggesztett és a légoltalmi gyakorlatra vonatkozó plakátokat ajánljuk a közönség figyelmébe, olvassa el azt mindenki gondosan és az abban foglaltak-

feljelentést tegyék meg. A rendőrhatalóság pedig felsőbb utasításokat kapott arra vonatkozólag, hogy a mulasztók ellen most már a legszigorúbb eljárást tegye folyamatba. Bele kell idegződni a lakosság lelkének abba, hogy légoltalmi gyakorlatok alkalmával mit kell tennie, mert komoly légi támadás esetén csak így lehet megszüntetni illetve lecsökkenteni a repülőgépek által esetleg okozott károkat és veszteségeket.

Lakásokból udvarra és utcára kiszűrődő fény a repülőgépek támpontot ad és fény alapján tud tájékozódni a város felett és tudja elhelyezni a bombákat a fontosabb helyekre. Aki tehát az elsötétítést nem hajta végre teljes mértékben; az hazatérül, mert gondatlansága, nemtörődőmsége következtében elárulja a város pontos fekvését és esetleg a mulasztásának számos emberélet eshet áldozatul.

A lakosság a hatósági közegek — rendőr, segédrendőr, esendőr, házoltalmi parancsnok — felszólításainak és figyelmeztetéseinek minden körülmények között eleget kell

Az Apollóban

Vasárnap d. u. 3, 5, 7, 9 órákor
Hétfőn d. u. 5, 7, 9 órákor
csak felnőtteknek

A szerelem szenzációs orvostudományi filmje:

A TÖKÉLETES HAZASSÁG

és a fényes kísérő műsor
HACSEK és SAJÓ

Kóstolta e már a Kürthy Turóst?

hogyan tegyen, ez már saját érdeke is, hogy a büntetés alól mentesítse személyét.

Remélik a hatóságok, hogy a város lakossága megérti a tartandó gyakorlatok fontosságát és a hirdetményben foglaltakhoz minden körülmények között és minden tekintetben alkalmazkodni fog.

Minden, a gyakorlatra vonatkozó intézkedéseket — a gyakorlat napjára vonatkozólag is — a gyakorlatvezetőség a Budapesti Rádió I. hullámhosszán fogja kiadni és pedig december 1—10 közötti napokon a reggeli torna után 7 órakor.

Vörös, vagy nyilas?

A felvidéki bevonulások idején Kocsis István azt a kijelentést tette, hogy ha ő is beviszik, akkor a vörös lobogót tüzi majd ki a visszakérvült magyar városok házainak falára. Emiatt eljárás indult ellene és ígatus emiatt a debreceni büntetőörvényszék ötletét tanácsa elé kerülte. A főtárgyaláson az az védekezett, hogy nem a vörös lobogót, hanem a nyilaskeresztes zászlót említette.

A bíróság nem fogadta el a védekezést és Kocsis István tízen napi fogházra ítélt. Indoklásában kimondotta az ötletét, hogy a magyar állam jelképe a piros-fehér-zöld lobogó, ha pedig valaki más zászlót, akár vöröset, akár nyilaskereszteset, akar az ország nevében kitűzni, az állam felforgatására törekszik. Kocsis István megnyugodott a fogházbüntetésben.

SERPENYŐS HAL

Irtó: Hegyaljai Kiss Géza

A gép haragjában bódult, ha kövőbb követ vetett a dobra az élet. A kévevágó lány édesen felkacagott, vállait kezében a kaszapengéből kövérsült görbe kés. Az elevátor keringő boronaszöge bő esomóban vetette a szalmát. Nyüzsgött a gép a szorgosan dolgozó motor körül.

Mit csináltak odafel he! — morogt egy mély férfihang. Lippai Danyi hangja. Régebben ő volt a kazalrakó. — Olyan élt rakott a kazalnak, uram, hogy az esősepp, ha ráhull, kettéhasad rajta — szokta mondani, ha egy pohár pálinkával elmosatom torkárolt a port. De most a zsáknál kívánt lenni.

Kék ingben áll a gép végénél. Markára eresztli a szemet.

— Akár a buzogányt! — mondja a marok búza súlyát mérlegelve. — Ez aztán meghúzza a zsákokat.

Önt még rá egy félvéskával, beköti a száját és tele a zsák. Akkor magához öleli, szinte megrogogtatja és odalendíti a hatalmas zsákok, ahova akarja. Veti a mázsára. Csup váll, csupa mell ez a fiatalember. Döng a lépése, dörög a hangja. Szeret a gépnél lenni. Szívesen ül neki minden nehéz munkának. De csak a halászat van igazán kedvére. Most is arról beszél.

— Eu csak akkor szeretek halászni, amikor csak úgy csikorog, oszt senki se mer kihinni. Mán eu akkoriban figyeltem az időt.

Nagy választékban, szolid árakon

Most vásárolhat előnyösen divatselymeket, velourokat, fémkelméket, szöveteket. Téli barchetek, düftinek, bársonyok. Kötöttárúk, bélelt keztyűk, harisnyák. Ruhára alkalmas szövet és barchet maradákok

Meglepő olcsó árakon.

Kontsek Kornél

divatruházában. Kossuth-u. 1.

Erdei József

Sashalom, 37. számú barak

Találkozás az igazi „átképzett” magyarral

Reggeli szürkület az állomáson. Didergő emberek, topogó csizmák, mindenkét a tűzhöz húzódik a harmadosztályú váróteremben. Aztán megindulnak a beszélgetések. Ki honnan jött, hova megy, mi nyomja a lelkét. Minden felszínre kerül az ismeretlen embereknek ebben a sűrű kásájában.

Erdei József. Melletem ül a padon. A pestkönyéki Sashalomról, az állami lakótelep 37. számú barakjából. Nős, négygyermekes. Lovat venni jött Debrecenbe. Szegény ember és lovat vesz? Igen, de amíg ideig eljutott!... Hosszú sora van annak. Elmondja.

Három évvel ezelőtt kezdődött. Akkor még szegény volt Erdei József és csak azt tudta magáról meg a feleségéről, hogy mindketten értelmes emberek.

A felesége nagyon sok olcsó zöldséget, gyümölcsöt, paradicsmot rakott el, úgy, hogy megélték belőle egész télen, még ruhára is tellett.

Aztán, hogy látták a nyomortelep szomszédságában álló beépített telket,

egy ötletük támadt. Felkeresték a tulajdonosokat és vállalták, hogy rendbe tartják a telkeket, elegyenítik, bekerítik. Szóval, kezelik és használják. A parcellázó társaság örült neki, hogy rendben fognak kinézni a telkek, a dolog rendben volt.

Aztán elkezdődött a munka.

A Kormányzó Ur köszönete a kereskedelmi és iparkamara üdvözléért

A Felvidék visszacsatolása alkalmából tartott díszülés a Kormányzó Ur Öfjóméltóságát hódoló távirattal köszöntötte.

A kamara elnöke Sestina-Nagybáky Jenő a Kabinellroda főnökétől a következő választ kapta:

„A Kormányzó Ur Öfjóméltósága a debreceni kerületi kereskedelmi és iparkamara nevében Méltóságodat és dr Radó Rezső m. kir. kormányfőtanácsos, fő-

Kölcsonloakkal, kölcsonkével a szántás.

Az asszony csinálta a kerítést. Vetettek. És nagyszerű volt a termés. több paradicsmot rakhattak el, jó üvegekben sokat eladtak a télen.

több földet vehettek be tavasszal, már csak a ló volt kölcsön, az eke saját. Aztán így forgott a növekvő tőke, a telket ezen az évben beépítik, de már van egy kis bérelt föld, szekér is van, csak lovak kellene.

A kis mokány ember erős debreceni lovat akar, hát eljött ide venni. Vona-ton jött, most várja a reggelt, vásárolni megy és lóháton megy vissza Pestre.

Zsebében a pénz, de még szodavitet sem iszik. És hirtelen hozzáfordul. Hogy nincs-e véletlenül ezer pengőm. Merhogy ő abból kitűnő kislibatengészélet tudna csinálni.

Az nagyon kifizető. Semmit sem kellene csinálnom és a hasznot megfelelően. Vagy méhészetet, mert az is nagyon jó vállalkozás.

ebben a mennyiségben aránylag Elbűcsúszom a kis embertől szomorúan, hogy pillanatnyilag nem volt nálam ezer pengő. De felírom a címét és elvagyok rá készítve, hogy évek múlva, mint gyarost, vagy vezérigazgatót látom vízont.

A reggeli fényben felvilágosodik erősen magyaros koponyájára, merész arcú és szoros szája. Akarat és okosság sugárzik ebből az emberből. Véghetetlenül jól esett, hogy találkoztam vele: egy igazi „átképzett” magyarral.

titkár úr által a Felvidék magyarlakta területeinek visszacsatolása felett érzett hazaifas öröm kifejezésre juttatása mellett távirati úton előterjesztett hódoló üdvözlésre szives köszönetét nyilvánítani méltóztatik.

Erről van szerencsém Méltóságodat értesíteni.

Budapest, 1938. évi november hó 18. napján.

Uray sk.

seget az én kutyám kapta meg helyette. Meg a többi is mind. Amennyi kutyája van a szomszédba: Jambor, Bundás, Bobi, Morzsi, Vigyázz, az mind úgy járt, mint a mi Fürgénk.

Kacagnak körötte.

— Mikor feldaraboltuk a kétnapi fogást, huszonkilenc serpenyővel lett.

A gépész majdnem elejtli a tálat nevetében.

— Oszti nyóc ment minden serpenyőbe.

— Az öreg Temesi megevett két serpenyővel. Még eggyel, bátya — bizatom.

— Nem kell.

— Délig tisztítottuk, délután sütöttük. Négy nap ettük. De mán ha csak a tarisznyát megláttam, amibe a hal vót, a torkomhoz kaptam. Nem kívánta se testem, se lelkem.

— Apró hal lehet az, te, Danyi, amiből annyi sokat lehet fogni.

— Olyan lehetett az, akár a felvert galuska — kötődnek vele.

Megcsóválja a fejét.

— Nem a. A gyufaszál négy ujjnyi. Olyan hálót fontam, amin akkora a szem, mint a gyufaszál. Ami hal nincs egy félkilós, az kimegy belőle. Ami megvan egy félkilós, az mán nem kicsi.

— Ugy biz a!

— Van olyan ember, aki a kishalal is megjárta. Egyszer ott van mellettem Bök Jani. Ott rimázkodik: Ne eresszem mán vissza. Csak beszél, csak esdekél: Ne eresszem vissza!

— Ne, no, fogd — odaadom neki. Négy sűrűcsal vitt haza Külsőbölcsre.

— Mán igen köszönöm. Megeggyük.

— Nincs abba köszönet, Jani.

— Mán hogyné vóna. Jól tartom én evvel a ház apraját-nagyját, de még Kávé kutyát is.

— Jó.

— Elég volt nekik?

— Elég. Meg is ették. De az orvotizenkét pengőbe került, amiért ki gyútt, oszt meggyógyította őket.

Aki letette a tányérját, elnyúlik nevetében a gyepen.

— Minek ették meg? — vonja meg a vállát Danyi. — Kicsiből is megárt a sok.

A gépész, meg a két étető meglendíti a kereket, a gép elindul.

Helyére mindenki!

Mennek nevetgélve. Rakott szekér közeledik. Csendesen ballag a két tehén a teherrel. A felrakott keresztek tetején egy ember ül nagy kényelnesen. Bök Jani. Nézi a gépkörülteket, oda is köszön.

— Jaj, jaj, gépes uram, hát még Lippai Danyi is jó valamire?! — szól kötekedve.

A szélesvállú homlokára tolja fel a kalapját, a karját is kilendíti utána.

— Jani te, nem vóna jó egy kis serpenyős hal, he?

Eldöcögött már a két tehén a szekérről. Bök Jani megértette a Danyi Dörgő hangját. Csak a kezével int, a másikkal meg a torkához kap.

A gép nagyot bódul. Kacagva folyik körülte a munka.

recen polg...
A3 D3 B4 C4 A4 D4 B5 A5 B6 A6
Dr. zel...
tüz...
El...
nem...
tök...
szót...
ság...
csola...
mert...
sze...
ehh...
ura...
zán...
sz...
Mi...
helyze...
frunk...
het...
sz...
míg...
szak...
igen...
A...
jelent...
nunk...
zal...
sen...
redkiv...
letesebb...
minél...
talana...
lése...
Ami...
tüzoltó...
a gyors...
gyonok...
cekkal...
vagy a...
re a seg...
ismert...
gesnek...
vékony...
mételten...
aszt...
lát...
tözté...
ez...
A leg...
erősü...
a város...
akarja...
ságot...
meghata...
közleked...
útvonala...
— márm...
ve van...
teheti...
va...
A leg...
lunk dr...
gármest...
vel szem...
Nem tud...
érteni...
gőlynyuj...
Vig...
KE...
felejt...
A leg...
Ara...
Olyie...
G...
Előadás...
holnap 5.

Debrecen polgármestere különös intézkedéseket akar tenni a tűzoltóság körül

Dr. Kölcsey Sándor nem akarja beengedni a tűzoltóautót a kikövezetlen utcákba — Napszámókat akar behelyettesíteni a hivatásos tűzoltók állásába — Legfőbb intézkedési jogot követel magának minden tűznél

Eleve ki kell jelentenünk, hogy nem vagyunk szakképzett tűzoltók, sem mentők és ha most mégis szót emelünk a debreceni tűzoltóság körül zajló eseményekkel kapcsolatban, tesszük csupán azért, mert

szerény megítélésünk szerint ehhez a kérdéshez más olyan urak is hozzászóltak, akik hozzájuk hasonlóan kevés tűzoltószakismerettel rendelkeznek.

Mi viszont abban a hátrányos helyzetben vagyunk, hogy amit leírunk csupán, mint vélemény jöhet számításba.

Míg mások — ugyancsak nem szakemberek — meggyőződése igen könnyen utasításá és rendelkezéssé fajulhat.

A tűzoltók és mentők szerepének jelentőségét nem kell hangsúlyoznunk, mindenki tisztában van ezzel, hogy ez az intézmény különösen egy nagyvárosban mennyire rendkívül fontos. Minél töké-

letesebb, minél modernebb és kifogástalanabb a tűzoltóság felszerelése, annál nagyobb a város közbiztonsága.

Ami talán a legfontosabb ügy a tűzoltóknál, mint a mentőknel: a gyorsaság. Emberek élete és vagyoni sorsa függ attól, hogy percekkel hamarabb érkezik-e a tűz, vagy a szerencsétlenség színhelyére a segélyautó. Ezek annyira közismert tények, hogy szinte feleslegesnek véltük papírra vetni, mégis kénytelenek voltunk mindezt ismételtelen leszögezni, mert

azt látjuk, hogy a város vezetőségében nem mindenkinek ez az álláspontja.

A legnagyobb megrökönyödéssel értesülünk ugyanis arról, hogy a város polgármestere arra akarja kényszeríteni a tűzoltóságot, hogy járműveivel csak meghatározott útvonalakon közlekedjenek. A meghatározott útvonalak azok, ahol az úttest — mármint a kocsit — kövezve van. Ahol nincs, oda nem teheti be lábát tűzoltóautó, vagy mentőautó.

A legteljesebb értetlenséggel állunk dr. Kölcsey Sándor polgármesternek ezzel az intézkedéssel szemben.

Nem tudjunk ugyanis megérteni, hogyan képzei el a segélynyújtást, ha netalán tűz

ütne ki a Bercsényi utcán. — vagy szerencsétlenül járt emberhez hívnák a mentőket a Téglyavető egyik zugocájába?

Még csak azt a magyarázatot sem fogadhatjuk el, hogy a segélyjárművek épsegére veszedelmések ezek az útvonalak.

Tudomásunk szerint a tűzoltóknak és a mentőknek

valamennyi segélyjárműve biztosítva van.

Ha tehát valami elromlik, a biztosító fizet, nem pedig a város. A tűzoltóság is ugyanezen az állásponton van s ezért

azzal a kéréssel fordult a polgármesterhez, hogy a segélyjárművek közlekedésére vonatkozóan ne szóbeli, hanem írásbeli utasítást adjon, mert ez számukra a felelősség vállalása szempontjából rendkívül fontos. — Írásbeli intézkedés azonban mindmáig nem történt, viszont a polgármester már több alkalommal elégedetlenségét fejezte ki amiatt, hogy a segélyjárművek a közvetlen utakon is közlekednek.

A tűzoltóság nem akart szembehelyezkedni a polgármesteri felhívással, de mivel nem volt teljesen tisztában a város első polgárának szándékával, most

írásbeli beadványt

nyújtott be a város vezetőségéhez. Ebben a beadványban a tűzoltóság hivatalos utasítást kért arra vonatkozólag, hogyan gondolja ennek az intézkedésnek keresztülvitelét a polgármester.

Szó lehet esetleg arról, hogy a géperejű járművek helyett

a lófogató segélykocsikat

küldik a közvetlen utcákra. Ez ellen a megoldás ellen pedig tiltakozunk a város közbiztonsága érdekében. — Köztudomású ugyanis, hogy a közvetlen utcák legnagyobb részét a város külterületén vannak. A segítségnek tehát itt még gyorsabbnak kell lenni, mint a belterületen, ahol a szerencsétlenség színhelye aránylag rövidebb idő alatt megközelíthető. Nem lehet a külsőségek szegény lakóit azzal sujtani, hogy kevesebb közbiztonságot nyújtanak számukra, mint a belvárosi polgárságnak.

Amíg a lófogató kívánszorog a külsőségre, azalatt a tűz szabadon terjedhet, vagy ha szerencsétlenség történik, a szerencsétlenül járt ember elvérezhet.

Ettől függetlenül pedig a lófogató segélyjárművek számára is legalább olymértékben **veszélyesebb** a közvetlen út, mint a géperejűeké. A kocsik kerekével is éppen úgy baj történhetik, mint az autóéval. A ló maga is éppen úgy megsérülhet, mint ahogy defektet kaphat az autó.

Semmiféle magyarázat nincs tehát arra a tervre, amely a géperejű járműveket ki akarja tiltani a közvetlen utcákról. Arra viszont tengernyi ok

van, hogy a tervet ne valósítsák meg.

Már kezdjük feltételezni, hogy talán éppen ezért ragaszkodnak a megvalósításához...

Egyébként úgy látszik, hogy

a tűzoltóság a mostohagyermek a városi intézmények között.

Történt ugyanis, hogy a tűzoltóparancsnokság bejelentette a városnak, hogy három tűzoltói állás üresedésben van és ezeket be kell tölteni. A bejelentés a polgármesteri értekezlet elé került, ahol azonban ahelyett, hogy pályázat kiírását határozták volna el a tűzoltólétszám betöltésére, egészen furcsa eset történt.

Kölcsey Sándor dr polgármester megállapította, hogy

nem feltétlenül szükséges hivatásos tűzoltókat alkalmazni. Megfelel a célnak az is, ha felvesznek három napszámóst, akiket behelyettesítenek ezekben az állásokba. Vitéz dr Roncsik Jenő tűzoltóparancsnok ekkor kijelentette, hogy ez **nem olyan egyszerű.**

amennyiben annak, akit a tűzoltósághoz felvesznek meg kell tanulni a tűzoltást, a mentést és újabbban a légóltalmi kiképzést is. — Szinte annyit követelnek tőlük, ami már sok is egy egyszerű embernek.

Aki azt gondolja, hogy ez az érv hatott, az nagyobb csalódik, mint az, aki azt gondolja, hogy Debrecenben hamarosan megindulnak a közmunkák! Nem, az érv nem hatott. Ezzel szemben a polgármester kijelentette, hogy

a három hivatásos tűzoltó alkalmazása sokba kerülne a városnak s ezért van szükség arra, hogy ezeket az állásokat napszámósokkal töltsék be. — Amit tudni kell, azt a napszámósok is megtanulják. Meg kell mondanunk, hogy tu-

kell használni, amelyet a legtöbben utánaznak, ha sikertelenül is. Bistoe, onyhe, fájdalommentes hatás jellemzi az

ARTIN

piet hashajtó drageékat. Este 2-3 szem Artint bevéve, reggelre kellemes ürülést biztosít.

domásunk szerint egy kezdő hivatásos tűzoltó havi illetménye

alig hatvan-hetven pengő. — Márpedig nem hisszük, hogy a »behelyettesített« napszámósoknak ennél kevesebbet óhajtana fizetni a város!

Kénytelenek vagyunk tovább menni a tűzoltóság körüli keservek felsorolásában. Van egy miniszteri szabályrendelet, amely úgy intézkedik, hogy

a tűz színhelyén a tűzoltóparancsnok intézkedései, illetve a tüzhoz kivezényelt tűzoltótiszt utasításai az irányadók.

A debreceni polgármesternek most az az óhajta, hogy ezt a szabályrendeletet

bővítsék ki úgy, hogy a tűz színhelyén legfőbb intézkedési joga — nos, mit tetszenek gondolni, kinek van? A polgármesternek.

Megjegyezzük, hogy ez ellen semmi kifogásunk nem volna akkor, ha a polgármester úr — letenné a tűzoltóvizsgát.

Megtanulja mindazt, amit egy tűzoltónak tudnia kell, megtanulja, hogyan kell irányítani és hova a feckendőt, hogyan kell létrát mászni és megtanulja, hogyan kell mentőponnyát kifeszíteni, vagy beleugrani. Mindaddig azonban, amíg a polgármester úr mindezeket nem tanulja meg, kénytelenek vagyunk tiltakozni az ellen, hogy a tüzesetek színhelyén ő intézkedjen. Bár tekintélytisztelők vagyunk, ezt a szerepkört átengedjük a tűzoltótiszteknek.

MINK hölgyfodrász
Dauerja, festése tökéletes

Hatvan ucca 6.

Tartsunk össze!

Vásároljunk ott, ahol a legolcsóbb!

Bordás téli harisnya —96, —78	Gyermek téli nadrág 0-ás —98
Matt harisnya m. selyem 148	Női téli bolyhos nadrág 150
Férfi zokni téli minőség —68	Szoknya combiné himzett 198
Női divat bluz újdonság 330	Háló ing női, újdonság 396
Férfi pullover, zippzárás 390	Férfi ing sport fazon 396
Gyermek szvetter 1-es 260	Férfi ing téli 296
Téli keztü női v. férfi —98	Háló ing férfi 440
Divat téli sál —98, —56	Férfi alsó nadrág I. o. 198
Crepsten kendő 298	Gyönyörű nyakkendők —88

Havas Harisnyaház

Víg színház

KERTESZ MIHÁLY
felejthetetlen alkotása!
A legkövetesebb színes filmcsoda:

Aranyborjú

Oliya De Havilland —
George Brent

Előadások: ma 3, 5, 7, 9 órákor
holnap 5, 7, 9 órákor

Semmiféle magyarázat nincs tehát arra a tervre, amely a géperejű járműveket ki akarja tiltani a közvetlen utcákról. Arra viszont tengernyi ok

SZÍNHÁZ MŰVÉSZET

Heti műsor:

November 27-én, vasárnap délután
Gellérthegyi kaland.

November 27-én, vasárnap este:
Angyalt vettem feleségül.

November 28-án hétfőn este A) bérlet
8. számban: Angyalt vettem feleségül.

November 29-én kedden este B) bérlet
8. számban: Angyalt vettem feleségül.

A színházi iroda jelenti:

Szünni nem akaró taps és állandó derűtség uralkodik a nézőtérben az

Angyalt vettem feleségül

káprázatosan remek bohózat előadásán. Alig van mondat, amely ne frappirozná a hallgatóságot és ne váltana ki nyíltzini tapsot. Sokat veszít, aki nem nézi meg az

Angyalt vettem feleségül

világsikert ért bohózatot. Az

Angyalt vettem feleségül

Bombasiker!

MA

vasárnap délután

Gellérthegyi kaland.

Vasárnap estétől minden este
ANGYALT VETTEM
FELESÉGÜL.

December 6-án a VITÉZI SZEK
HORTHY ÜNNEPE a Csokonai
Színházban.

FELHÍVÁS

Débreceen mindkét nembeli
fiatalsághoz!

Színpadra alkalmas fiatal lányok és fiúk jelentkezését kéri és várja a Csokonai Színház. Ingyenes oktatásban részesíti és színpadi gyakorlatra nevelti a jelentkezőket, akik alkalmasak színi pályára. A továbbiakról bővebb felvilágosítást ad személyes jelentkezéskor Győri József titkár (előcsarnok, alsó iroda), aki minden nap a jelentkezők rendelkezésére áll. Megfelelő előmenetel esetén az alkalmas jelentkezők szerződés is nyernek a színházról.

Kérelem a nyugdíjas közalkalmazottakhoz

A felvidéki testvéreinket támogató „Magyar a magyarért” c. mozgalomból minden társadalmi osztály kivészi a maga részét. Nem lehet olyan magyar ember, aki ki akarná vonni magát abból az akcióból, melynek célja a minden javaitól kifosztott magyar véreink megsegítése. Azon kérelemmel fordulunk a nyugdíjas közalkalmazottakhoz, hogy amennyiben a „Magyar a magyarért” mozgalom céljaira még nem adakoztak, roják le adománnyukat a hónap végén nálunk jelentkező m. kir. postai alkalmazott (levélhordó) hivatalos gyűjtőjén. A „Magyar a magyarért” mozgalom munkabizottsága.

METEOR MOZI
MŰSORA

Vasárnap:

Csillagos lobogóért. Robert Taylor.
ral. Híradó. Eöladások: 2 óráról.

Szakszerű modern keretezés

Berger üveg és porcellán
kereskedésében
Piac u. 58.

Ujabb két családot telepített le a Dunántúlon a Kollégium ifjúsága

15.000 pengő gyűlt már össze az ifjúság nemes akciójára

A kollégiumi egyetemi ifjúság Közlöny című lapjának novemberi számában a kollégiumi esküdtfelügyelő, Szabó Gábor beszámol az ifjúság telepítési akciójának eddigi eredményéről, mostani állásáról és legközelebbi céljairól. Sajnáljuk, hogy nem közölhetjük teljes egészében ezt a cikket terjedelme miatt, azonban szellemét méltónak tartjuk a Kollégium hagyományaihoz.

Lehetetlen meghatottság nélkül gondolni arra, hogy határozta el magát egy intézet ifjúsága önként egy ilyen akcióra, nem félve a ki-nevetéstől, hogy mondott le táplálékának egy részéről és hogyan vitte keresztül, hogy ma az akció kisemberek filléreiből már tizenötzer pengő körül jár.

Hogyan előzte meg ez a lelkes ifjúság az egyre huzódó földbirtokreformot és hogyan telepített le már is családokat a Dunántúlon, ezzel

akarva megmutatni, hogy ha a szegény és maga is segítségre szoruló diákság ennyit tesz, mennyit kell tenniük azoknak, akiknek módjában van cselekedni.

Szabó Gábor írásának eleje tiltakozás minden elismerés ellen. Nem említésre van itt szükség, hanem tette, segítségre. Nem szónoklatokra, hanem cselekedetekre, végső soron a Dunántúlon telepített magyar családokra — írja. — Aztán beszámol a mozgalom kezdetéről, melyet a Tiszántúli Független Ujság hasábjain már ismertettünk.

Ami pénz eddig egybegyűlt, az csak a Kollégium keretein belül maradt, mert hiszen a kormányzó is úgy küldötte fejedelmi összegű felajánlását, mint a Kollégium öreg diákja. Minden befolyt fillér a célra folyik, akik vele foglalkoznak, ingyen csinálják. A cél, mint Szabó Gábor írja röviden:

Női bundák

Női kabátok
legszebb kivitelben

Városi bundák,
lengyelbundák, bőr-
kabátok, fiuruhák
főkéletes szabásban,
óriási választékban

Vágó
Sándor

férfi ruha és
női kabátházában
Piac és Széchenyi u. sarok
Takarékosság tagja.

a Dunántúl magyar kézbe kerüljön és valahogyan úgy ne járjon, mint Erdély járt. Beszél ezután a földbirtokreform praktikus nehézségeiről: még ha ingyen adnák is a földet, honnan telne a szegény nincsteleneknek felszerelésre.

Ezért a telepítési akció során elhelyezett családokat elsősorban ilyesmivel látják el. Az összeget csak kölcsön adják.

Örökké forgó és visszatérő összeg lesz ez, kamat nélküli kölcsön, mely, mint a lavina kell, hogy végig öntse a Dunántúlt jó magyar fajtavál, magyar vérrrel, magyar munkával. Kisgyörgy János Dráva-fokon való letelepítéséről már a Tiszántúli Független Ujság hasábjain is írtunk. Most újabb eredménye lett az ifjúság munkájának. Ismét két családot juttattak földhöz. Moson jutyében Abori Imre hajduböszörményi család ember kapott tizenhét hold földet. Fizetett bele valamennyit és már csak háromezer pengő hiányzott hozzá, hogy egészen övé legyen a föld.

A Kollégium ifjúsága kifizette neki és ezzel megmentett egy családot a kamattól való versenyfutástól, ami mindig csak egyféleképpen szokott végződni.

Egy másik családot pedig Zsengővárkonyban telepített le a napokban hozott elhatározásával a Kollégium ifjúsága ötezer pengővel. A további anyagi gyűjtésére az ifjúság lemondott hetenként egyszer a vacsorai húsról s feltét nélkül eszi a főzeléket. Négy százan vonják így meg maguktól a falatot és ezzel évente ezerkétszáz pengőt juttatnak a mozgalom pénztárába.

A mozgalmat ki akarták terjesztetni az egész országra. Hiszen a kollégiumi ifjúság jól tudja, hogy egyedül nem tudja megoldani a Dunántúl kérdését. Első telepítések is csak szimbolikus tett akart lenni, megmutatni a kételkedőknek, akik azt mondták, hogy még ezer pengő sem fog összegyűlni, hogy máris tizenötezerrel tartanak és hogy

itt nem ifjú ábrándozásról van szó, hanem a magyarság halálosan komoly sorskérdéseiről. Kötelességteljesítésre, akarják ébreszteni a magyar társadalmat. Már ott tartanak, hogy a legnagyobb reményük volt egy telepítési bank felállítására, amikor közbejött a külpolitika zajlása, — majd felvidéki testvéreink hazatérése.

Ök vannak most előtérben, első sorban az ő helyzetükön kell segíteni, tehát a Kollégium ifjúsága várt egy kiesít. Ömaga tovább is folytatta áldozatos mozgalmát, de még nem lépett vele a nagy nyilvánosság elé. Senkitől nem kér semmit, nem unszol ez a mozgalom, hanem

minél előbb felszínre akarja vetni az intézményes megoldását, a magyar földkérdésnek.

Nemsokára hallunk majd erről a mozgalomról. Átragad majd mindenki, aki igazán magyar. Először az ifjúság lelkesül fel majd rajta és csak ráébred az ország, mi vár rá, ha nem teljesíti az utolsó pillanatban legelemibb felfennartó kötelességeit.

A lehető legmélyebb rokonszenveléssel várjuk a telepítési mozgalom porondra lépését és még inkább a végleges megoldást, aminek szükségességét olyan csalahatatlan öszönnel megérezte az ez izig-végig magyar fiatalság.

Fl

Bak

írás

gyar

abbó

ra, h

ta el

A ki

szert

máva

lány

lünk,

és ér

érez

ja Ba

testv

gyará

én szl

kés ki

olyan

évvél

HA

szerke

Edit k

nészno

lattal

ból a

happ

nagy s

kollég

Pester

szerkes

HA

tunk, m

di lap

Klári, a

nak ide

tagja is

de — k

egy vers

Klári í

Ez va

A kö

arany

minde

szikrá

Eme v

hogy ren

közönség

ján olya

módja va

zönséges

aranyesó

jon.

VEGÜ

cikkét ké

»Az be

dens tört

ben a mi

még tetle

Az egyik

három ü

gáns, kal

ur és egy

nagysága

a tájat, a

elmerült

amidőn eg

dáma: »V

ségeen, m

kiugrik eg

barátunk

dolgot, igy

dott. Rövid

dött az ese

másnál ped

nélkül felu

pofont kent

orcájára, h

mültet nélk

társat közü

hányások p

mikor a ha

natnyi fegy

sárgacsőrü

nyult ki a

libája s csu

hogy ölüds

gráns váma

csak akkor

amikor a fe

kidobta az o

lébitáskáját,

Tarka sorok

FIATAL kopottruhás kislány, Bakos Rózának hívják, rövid kis írást hozott a sorok írójához. Magyar érzéssel írott kis cikket, amit abból az alkalomból vetett papírra, hogy az anyaország visszakapta elszakított részének egy részét. A kis cikk egy része ma már időszerűtlen, mert a bevonulás alkalmával ujjong fel a kis magyar lány lelke, de egy mondatot leközlünk, mert olyan mélynek, szépnek és érdekesnek tartjuk, hogy úgy érezzük, le kell közzelnünk. Így írja Bakos Róza: „Kedves magyar testvéreim, nem is tudom elmagyarázni nektek, hogy mit érez az én szívem, csak érzem, mintha egy kés kését volna a szívemből, egy olyan kés, amelyet ez előtt husz évvel belészartak!...”

HÁZASSÁGI kártya érkezett a szerkesztőségünkbe. — Szegedi Edit küldte, a kitűnő fiatal színésznő, aki nyáron a Bánky-társulattal szerepelt Debrecenben. Eből a kártyából tudjuk meg, hogy háppy-end-el végződik egy régi, nagy szerelem. Szegedi Edit férje kollégánk, dr. Szalai László, a Pester Lloyd kitűnő nevű fiatal szerkesztője.

HÁ már szívbészkrörknél tartunk, megírjuk, hogy egyik szegedi lapíró szerkesztő megírja: Balogh Klári, a népszerű szubrett, aki annak idején a debreceni társulat tagja is volt, nemcsak színésznő, de — költő is. Mindjárt közöl is egy versét a lap, amelyben Balogh Klári így ír magáról:

Ez vagyok én...
A komédiás, ki aranyesőket dobál minden este szikrázó fényben mindenkinek...
Eme versből megállapíthatjuk, hogy remek dolga van a szegedi közönségnek, mert ott a Tisza partján olyan szubrett járja, akinek módja van hozzá, hogy nem is közönséges fémből készült. hanem aranyesőket dobáljon.

VEGÜL a Kunsági Hírlap egyik cikkét közöljük:

„**Azt beszéltek, hogy szörnyű trükk-dens történt az egyik vasúti fuikében a minapában, amelynek során még tetlegességre is sor került.** — Az egyik III. osztályú kocsiában hárman ültek, úgy mint egy elegáns, kalapos dáma, egy fogfájós ur és egy tanyai néni. A kalapos nagysága az ablaknál ült és nézte a tájat, a fogfájós ur pedig teljesen elmerült gyökhártya bántalmába, amidőn egyszer rászól a jóvágású dáma: **„Viselkedjék kérem tisztességesen, mert úgy pofonítottam, hogy kiugrik egy sor fogal!”** Fogfájós barátunk nem tudta mire vélni a dolgot, így szó nélkül arébbkúzdott. Rövid idő múlva megismétlődött az eset, a legközelebbi állomásnál pedig az elefáns dáma szó nélkül felugrott és olyan hatalmas pofont kent le a mit sem sejtő ur orcájára, hogy fájós foga minden műtét nélkül kiugrott egészszege társai közül. A kölesönös szemrehányások pergőtüzében azután, amikor a hadviselő felek közt pillanatnyi fegyverszünet állott be, egy sárgacsőrű hosszú, fehér nyak nyúlt ki a pad alól, a tanyai néni lábja s csupán ekkor derült ki, hogy öbűdsége csipkedte az elegáns dáma bokáját. Ez azonban csak akkor tűnt ki végérvényesen, amikor a feláborodott uriember kidobta az ablakon a divatos hölgy kezításkáját, aki viszont az ur ka-

SZERELJE FEL LAKÁSÁT

a közelgő ünnepekre

Selyem		Paplan		Szőnyeg, függöny	
műselyem fonalból		paplan kevert gyapott 10. fesset		modern csikos 90 cm-es 2-15 65 cm-es	
Taft selyem	műselyem fonalból szép színekben 1-98 1-65	Dupla cloth	10-80	Futószőnyeg	2-15
Crepe saten	prima minőségben készült ár 2-78	Cloth paplan	16-80	Spárgaszőnyeg	3-35
Marocain	nehéz minőség minden színből 1-98	Brokát paplan	18-80	Bukle szőnyeg	5-40
Crepe de chine	komplett széles az összes színből 1-98 1-75	Selyem paplan	24-80	Sezlon takaró	3-90
Cloque	selyem minőség műselyem fonalból 4-90 3-60	Paplanlepedő	5-20	Ágyterítő	19-80
Flamisol	nehéz minőség minden színből 3-20 2-48	Párnahuzat	0-78	Ágygarnitúra	1-20
Selyem piké	műselyem fonalból szép szívekkel 2-90 2-68	Flanell takaró	3-90	Etamin	0-48
Lavabl	vagy millőre fehérnemű műselyem ujjonsg 2-25 1-28	Cserkész takaró	3-30	Függönyfelme	0-48

Női és férfi esőernyők
nagyon olcsó áron
4-20 3-90 3-60

CSILLAG TESTVÉREK
Piac- és Simonffy-utca sarok

lapját hajította utána. Végül is közös erővel kihajították az aszfaltbetyár természetű ludat, melynek folyamánként a vonat közönsége két párta szakult. Ezer szerencse, hogy az eset éppen az egyik állomáson történt s így megkerült a kalap is, a retikül is, meg a csinytevő lud is, igaz, hogy ez

utóbbi már kimúlt állapotban. Őt azonban nem sokan sajnálták, megállapítván, hogy így jár az, aki magányosan utazó huncias menyecskevel mer illegitim uton kikezdeni!...

(c. gy.)

Dreher bonbon, csokoládé, Dreher keksz, Izesebbet nem ehetsz, Finomabbat nem vehetsz, Vendég elé szebbet, jobbat nem tehetsz!

Inkább megnősült, de nem viselte a lakodalmi költségeket

Nem mindennapi kereseti ügyben tartott tárgyalást a polgári bíróság. A keresetet egy debreceni környéki gazdálkodó fiatal leánya nyújtotta be — volt vőlegénye ellen. A leány keresetében 400 pengő megítélését kéri a következő turesz indokolással:

— Vőlegényemmel elhatároztuk, hogy pünköst vasárnapján megesküszünk. Szüleim megtették az előkészületeket az esküvőre, szétküldték a meghívókat, cigányt rendeltek, levágtak egy ökröt, rengeteg baromfit, disznót öltek, hogy méltóképpen megünnepljék egyetlen leányuk esküvőjét.

A lakodalom előtt pedig, amikor már minden készen volt, a meghívók elmentek.

Váratlanul eltűnt a vőlegényem. Helyette egy levél érkezett meg, amiben vőlegényem bejelentette, hogy meggondolta magát, nem hagyja el a szép legényéletet. És visszaküldte a gyűrűt.

El lehet képzelni kétségbeesé-

met és szegyenemet, amikor másnap beállított a rengeteg vendég és közölni kellett velük a hirt. A vendégeket azonban nem lehetett elküldeni, meg aztán már készen volt minden, hát

megtartottuk a lakodalmat vőlegény nélkül.

Miután pedig a költségekbe a vőlegényem sodort bele és miután távolmaradásával hiábavaló volt az egész mulatság,

kérem őt elmarasztalni az esküvői lakoma költségeiben, kérem a bíróságot, hogy ezért 400 pengő kártérítés megfizetésére kötelezze vőlegényemet.

A volt vőlegény így védekezett a volt menyasszony keresete ellen:

— Igaz minden, amit a menyasszonyom előadott. Megbeszéltem az esküvőt, kitértük a lakodalom napját és én az utolsó napon megngroítottam. Minden igaz.

De figyelembe kérem venni, hogy én egy árva szóval sem mondtam menyasszonyomnak, hogy verje költségekbe magát. Sőt, állandóan

azt hangoztattam, hogy nem kell meghívni senkit, szűk családi körben tartjuk meg az esküvőt.

Hogy nem így történt, nem az én hibám. A tárgyaláson az alperes vőlegény kérte tanuink kihallgatását, arra vonatkozóan, hogy ő állandóan kérte menyasszonyát: ne csináljanak sok költséget.

A menyasszony is bejelentette tanuit, mire a bíróság elnapolta a tárgyalást.

A következő tárgyaláson aztán váratlan fordulat következett be: a felperes lány ügyvédje utján visszavonta a keresetet.

Az ügyvéd bejelentette, hogy időközben a fiatalok újra összejöttek, kibékültek és a múlt hónapban már meg is esküdtek.

— A saját férjemet csak nem perelem, — mondotta a fiatalasszony, — elvégre, ha veszt, a konyhapénzemből fizeti ki a per költségeket...

A vidéki úriközönség

kedvenc hotelje az **ESPLANADE**

NAGYSZÁLLODA

Budapest, III., Zsigmond ucca 38/40. — telefonok: 151-735., 151-738., 157-299.

Szemben a világhírű Lukács-fürdővel és Császárfürdővel, a Rózsadomb alján.

Teljes komfort, folyó melegvíz, központi fűtés.

A Nyugati pályaudvartól 1 kis-szakasz távolságra.

A szálloda teljesen újjáalakítva új vezetés alatt áll.

ELSŐRANGU CAFFE RESTAURANT. POLGÁRI ÁRAK.
Olcsó szobák pensióval, vagy anélkül.
Hosszabb tartózkodásnál külön engedmények.

MIKULÁSRA

legszebb ajándék legolcsóbb árban
Parfümerie KARDOS-nál
Piac ucca 61.

GYÁSZROVAT

Vozák Lajos magánisztviselelő temetése vasárnap délután fél három órakor lesz Köztemetőben rom. kat. szertartással. Pusztaí temetkezési intézet.

Magyad József szabósegéd, 32 éves temetése vasárnap délután fél négy órakor lesz Köztemetőben református szertartással. — Pusztaí temetkezési intézet.

Szilágyi László hét éves gyermek temetése vasárnap délután fél három órakor lesz köztemetői ravatalozó teremből rom. kat. szertartással. Lakás: Hajduhadház. Pusztaí temetkezési intézet.

Némethy Jánosné ref. lelkész özvegye 64 éves korában elhunyt. Temetése hétfőn délután három órakor lesz köztemetői ravatalozó teremből. Lakás: Ág u. 7. Pusztaí temetkezési intézet.

Köszönetnyilvánítás: Felejthetetlen jó férjem, szeretett édesapánk elbúnya alkalmából nyilvánított őszinte részvéteket ezúton mondunk mindenkinék fájó szívvel igaz köszönetet.

Özv. Jobbágy Imréné és családja

Köszönetnyilvánítás: Szeretett férjem, drága édesapánk elhúnytaival ért mérheterlen fájdalomunkban őszintén osztozó ismerősöknek, kartársaknak, az Egyetértés Dalárda tagjainak ezúton mondunk halás köszönetet.

Özv. Pálkás Andrásné és a gyászoló család.

Köszönetnyilvánítás: Jó férjem: néhai Nagy István temetésén megjelenteknek, munkatársainak és mindazoknak, akik gyászomban osztoztak, ezúton mondok halás köszönetet.

Özv. Nagy Istvánné (Árpád tér 29.)

Madarasi István volt városi erdőőr 65 éves korában elhunyt. Temetése hétfőn délután 3 órakor lesz a Köztemetőben. Gebauer cég rendezi.

Uj temetkezési intézet

Cégtulajdonos

PUSZTAI JÓZSEF

Kálvin-tér 5.
Telefon 33-90

Megbízható és pontos kiszolgálás, szolid árak.

Exhumálás, szállítás, temetés.

Jelentés a harcmezőről

A spanyol polgárháború

November 16-án a nemzetiek érték mindenütt az Ebró vonalat és ezzel befejeződött a spanyol polgárháborúnak ez a 84 napos epizódja, mely az Ebro-parti csatározások jegyében zajlott le. A Maestrazgo és a Marekó hadosztályok, melyek kivették osztályrészüket a harcból, pihenőt kaptak. Hiszen ezzel az előnyomulással végleg tisztázódott a helyzet és az Ebro-vonalat természetes határával egy kisebb hadosztály is megőrizheti bármilyen nagyszámú ellenség ellen. A katalóniai köztársasági hadvezetőség ugyanazt a hivatalos hírt adta ki, hogy az Ebro-parti visszavonulás önkéntes volt és felsőbb parancsra ment végbe, azonban nagyon is világos, hogy

mi volt a hatalmas vörös Ebro-parti offenzívának a célja. És, ha sikerül, csakugyan hátbatámadhatta és felgöngyölíthette volna az egész Levante frontot.

és ezzel összeköttetést kaphatott volna a köztársasági Spanyolország másik részéből, amelyet Franco zseniális tavaszi offenzívája kettévágott és most az Ebro vonalának megszállása végelesített. A kifáradt katalon hadseregnek pedig nemcsak, hogy le kell tennie arról, hogy komolyabb segítséget kaphat a nagyobb déli résztől, hanem éppen, mert kifáradt,

csaknem biztos, hogy Franco újabb offenzívája is őt fogja érni,

mégpedig annyi hadosztállyal megerősítve, amennyi az Ebro-vonal biztonsága folytán felszabadult.

A hét folyamán már voltak is olyan tünetek, melyek, bár mindkét hadvezetőség hallgat felőle, rendkívül erős harcokra mutatnak. Az Ebró legvárhatóbb helyein törték át spanyol kiütőműveket, szakmányoltak, foglyokat ejtenek és visszavonulnak. Mire a helyét megerősítik, már másik helyen törnek át. A köztársaságiak néhány ilyen áttörést visszavertek, nem tudták azonban megakadályozni, hogy foglyokat és hadianyagokat ne veszítsenek több helyen.

Apróbb hírek még, hogy az új francia politikai konstelláció oda nyilatkozott Alvarez del Vago köztársasági külügyminiszternek, hogy

hozzájárul Franco tábornok hadviselési jogának megadásához.

Újabb gigantikus aranyzárlat-mány érkezett Franciaországba fegyverekért a köztársaságiaktól. A hét végén Barcelona ismételt bombázása idegesíti a köztársaságiakat.

A japán-kínai háború

Most számolták össze a Hankau körüli harcokban elesetteket. Ezek szerint:

287.300 ember vesztesége volt együttesen a két félnek.

Hankau villámgyorsan főhadiszállás lett a japánoknak és innen indulnak ki gyűrtalakkban minden irányban a támadások. Egy katonai hírbeszélő szerint a japánok, akik a Hawaii hegységbe menekült kínai csapatokat tovább üze, mielőtt rendes harcalkatukat felvennék. Egy másik délnémet és Kanton felé vezető vasút-

vonalat igyekeznek birtokába venni (fantasztikus terv: többszáz kilométerrel van szó) A kínaiak itt ellenoffenzívát terveznek. A legfényesebb azonban a keletnek haladó Hitomi hadosztály menetelése.

ők találkoznak a legerősebb kínai védelemmel és mégis a leggyorsabban nyomulnak előre.

Semmi sem állítja meg ezeket az apró sárga katonákat, még a 20 %-os veszteség sem. — Naponta foglalták el a városokat, birtokba vették Tunk-Ting tavat és olyan messze kerültek Hankautól, hogy az összeköttetés biztosítása miatt voltak kénytelenek megállni.

Jelenleg 250 kilométernyire vannak kituduló pontjuktól. A jegyzékváltások és tárgyalások általában folynak, azonban japán is tudja, hogy végeredményben minden a haditeljesítmények-

SPORT

Az őszi műsor utolsó száma:

A Bocskay és az Elektromos kétségbeesett küzdelme a kiesés ellen

Az elmaradt válogatott mérkőzés miatt a Nemzeti Liga őszi szezonja három héttel korábban fejeződik be és már ma sor kerül az utolsó fordulóra. A Bocskay Debrecenben kezdte a szezont a Kispest ellen és ma ugyancsak itt hon fejezi be, ellenfele pedig az Elektromos csapata lesz.

A két ellenfél egyben rivális is, mert fej-fej mellett küzd a kiesési zónában

és a mai mérkőzés ebben a párharcban fordulópontot jelent. Ha az Elektromos győ, úgy 4 ponttal ugrik meg a Bocskaytól és ennek helyzete úgyszólván reménytelenül válik, míg a Bocskay győzelmén esetén egyformán 8-8 ponttal zárják a szezont és tavasszal nyílt küzdelemben alakul ki közöttük a kiesési elkerülésére.

Tekintve az Elektromos jelenlegi 2 pontos előnyét és a debreceni környezetet, a mérkőzés a Bocskay számára lényegesen nagyobb jelentőséggel bír. Itthon feltétlenül győzni kell; a honi pályát ki kell használni, mert az esetleges pontvesztéséget nem lehet már behozni.

A papírforma Bocskay-győzelemre mutat

annak ellenére, hogy az Elektromos mindig győzött még Debrecenben és a Bocskay 6:2-ös vezetés ellenére is csak egyszer tudott döntetlent elérni ellene. Az ősszel egyformán balszerencsével küzdött mindkét csapat, a legtöbb mérkőzéseiket egy góllal veszítették el. Az eredmények összehasonlítása mégis a Bocskay felé billenti a mérleg serpenyőjét, hiszen az Elektromos 4:1-re kapott ki Szolnokon és csak 4:0-ra tudta megverni az SSE-t, a Bocskay mindkettő ellen sokkal jobban szerepelt.

Az ilyen fontos mérkőzéseket azonban nem a papírforma dönti el, hanem a nagyobb akarás, lelkesedés és nem utolsósorban a szerencse.

től függ. A Jangtse folyón és a Kanton Hon-Kong vonalon megindult a hajóforgalom, egyelőre csak emberbaráti célokra, azonban ez mindenképpen a japán és európai hatalmak közt levő feszült viszony enyhülését jelenti.

Palesztina

Az angol hatóságok a város átkutatásáról és

800 elfogott „lázadóról” számolnak be. Békés, sztrákszerű zavargásokról jönnek híradások. Ágyuharcokról, bombázásokról, halottakról és arab faluknak a levegőbe repítéséről.

Ez élénk sajtóháborúra adott alkalmat, mely végül is a fényképek elismerésével végződött angol részről.

A Ramadan ünnepen az összes arab államok, sőt az amerikaiak is

bojkotot kezdtek valamennyi amerikai és angol áru ellen. Lengyelország kivándorlási szempontból a palesztinai bevándorlás kontingensének felemelését kérte.

Remélhetően a Bocskay játékosai minden erejükkel küzdeni fognak és ha kicsit is kijön a lépésük, még a balszerencsét is ellensúlyozni tudják.

Várjuk tehát a Bocskay győzelmét, amit a találó összeállítás is indokoltta: Kertes—Pálotás, Nádas—Orosz, Pocsay, Elek—Markos, Belcsik, Csokay, Takács, Hajdu. Ha azonban a mérkőzés elején kiderülne, hogy Belcsiknek nem megy elől a játék, sürgősen helyet kell cserélnie Orosszal, vagy Elekkel.

A mérkőzés pontosan 2 órától kezdődik, Szigeti György vezeti: Előmérkőzés: DMTE—Tégláskert komb. — Levante válogatott. A színek között a levante zenekar játszik.

A Nemzeti Liga mai utolsó fordulójának érdekes műsora a következő: Hungaria—Kispest, Újpest—Nemzeti, Ferencváros—Phöbus, Taxi—Szeged, SSE—Szolnok, ZSE—Budafok.

Az amatőr bajnokság

mai fordulójában már három mérkőzést játszanak és a jövő héten valószínűleg teljes forduló lesz. Ma Mátészalkán az MTK a NyKISE-t fogadja, nagy küzdelem után döntetlen várható. — A DVSC II. az NyVSC vendége lesz. Favorit a nyiregyházi csapat. A DEAC Karcagon a KMOVE ellen játszik: a mérkőzés nyílt.

A DVSC Szegeden

a SzAK ellen játszik NBB mérkőzést és ugyancsak nehéz dolga lesz. A SzAK pompás eredményeket ért el eddig és otthonában még veretlen. A DVSC-nek aligha sikerül megtörni a jeget, bár összeállításuk lényegesen jobb a multkorinál: Mild—Antal II., Antal III—Elek, Kántor, Papp—Bihary II., Szabó, Barna, Bihary I., Nagy

— Vásároljon a FÜGGETLEN UJSÁG-ban hirdető cégeknél!

Az 5 óra...
pály...
rem...
76...
egy...
ének...
imá...
pász...
Isten...
ref...
Káro...
ének...
Orga...
nító...
sége...
4-5...
szere...
rész...
x...
mét...
Inzo...
83...
vész...
vetke...
Món...
Rhu...
vánu...
tálcá...
gót a...
nyoke...
tet m...
ben k...
szerd...
kelyh...
kisk...
fogja...
hez t...
ban t...
ja az

Hirek

A Tiszántúli Független Ujság politikai napilap. — Szerkesztősége és kiadóhivatala: **Ferenc József** út 49. sz. Telefon: 32-12.
Előfizetési ár: Egész évre 28.80, félévre 14.40, negyedévre 7.20, egy óra 2.40 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 8 fillér, vasárnap 20 fillér.

ÜGYELETES GYÓGYSZERTÁRAK. E héten a következő gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot: „Kossuth”, Piac u. 26. „Isteni gondviselés”, Petőfi tér és Teleki ucca sarok. „Csokonai”, Mester uca 43. „Arpád fejedelem”, Csapó-kert, Jánosy ucca 44.

Háztulajdonosok a „Magyar a magyar rit” a cíerit

A Debreceni Háztulajdonosok Egyesülete a „Magyar a magyar rit” akcióval kapcsolatban felkéri az összes debreceni háztulajdonosokat, hogy ezen szent és bazafias célra erejükhez mérten adakozzanak. Az összes körülmények figyelembe vételével az egyesület azt javasolja, hogy a megterhelt házak tulajdonosai is havi nyers bevételüknek legalább egy százalékát, az adómentes házak tulajdonosai pedig havi nyers bevételüknek legalább kétfő százalékát ajánlják fel, mint egyszerű-működésre szóló adományt. A felajánlott összegek beszédését a m. kir. posta alkalmazottjai fogják eszközölni.

— Adventi vallásos ünnepély. Az ispotályi templomban ma d. u. 5 órakor adventi vallásos ünnepély lesz. Sorrendje a következő: 1. Remállo ének: 28. dics. 2. Főének: 76. dics. 1-3. v. 3. Bibliát olvas és imádkozik Felker János lelkész, egyetemi quaeatori ellenőr. 4. Közének: 32. dics. 5. Prédikál és Uri imát mond Molnár Ferenc lelkipásztor. 6. Bodnár István: „Vissza Istenhez”. Szavalja Pásztor Lajos ref. tanító. 7. Szabó Gyula-Sántha Károly: „Reformáció: c. énekét énekli Birinyi János segédlelkész. Orgonán kíséri Elekés Pál ref. tanító. 8. Imádkozik Kulcsár Dezső segédlelkész. 9. Záró ének: 76. dics. 4-5. v. Az ünnepélyre mindenkit szeretettel hív és vár az egyházzés vezetősége.

x Bundáját és bármilyen szörmet alakit, javit legdivatosabb fazonra Hagymási szücs. Piac u. 63. szám.

— A különkehely akcióra a Révész téri lelkési hivatalhoz a következő megajánlások érkeztek: Mónus Ferenc, Nagy Jolánka, Rhrabóczy Sándor, Balogh Istvánó 1-1 drb kehely. Urasztali tálcára Kiss Ernő, N. N. 4-4 pengőt adtak. Amidőn a fenti adományokért e helyen is hálás köszönetet mond a lelkési hivatal, egyben közli, hogy november 30-án, szerdán az addig megajánlott kehelyeket megrendeli s ezzel a kiskölyhek gyűjtését vegleg le fogja zárni. A kiskehely készlethez tartozó ezüst tálcákra azonban továbbra is bizalommal várja az adományokat.

— Eljegyzési hír. Szabó József és Bojti Mária jegyesek.

— Dr Németh Kornél orvos hazaérkezett és rendelését a Kossuth u. 42. szám alatt újból megkezdte.

— A fodrászok a heti 66 óras munkaidő egyes kérdéseinek tárgyalására november hó 29-én, kedden este fél 8 órai kezdettel szakosztályi filést tartanak. Ezen a gyűlésen szavazási és tanácskozási jogát mindenki gyakorolhatja.

— A Szülők Iskolája e hó 29-én, kedden d. u. 6 órakor a Kereskedő Társulat dísztermében tartja negyedik előadását, amelyen Somorjai László testnevelési tanár: „Hogyan töltsék a tanulók szünidejüket?” címen fog előadást tartani. A tanulók nagy része, de különösen a városi tanulók szünidejüket rendszeren elfecsérelik, holott azt az iskolai év munkája után testük-lelkük felfrissítésére, felüdítésére kapják, amit csak akkor érhetnek el, ha a szünidőt okosan használják fel. Sok levedő, kirándulások, a szabadban való mozgás és akinek módja van: környezetváltozás logjobban elősegítik a kívánt eredményt. Az előadáson a Kossuth Dalkör fog közreműködni. Belépti díj nincs.

— A Debreceni Baross Szövetség dohánykísérő csoportja vasárnap délután 3 órakor gyűlést tart a Gambinusz kistermben, melyre kériük a tagokat, minél nagyobb számban jelenjenek meg. Az Elnökség.

Igazi ajándék Mikulásra az,
amit ajándékarban nála vásárolni gyári maradékjaiból
Dr. Révész Gézané
uj Hangya palota udvarában
(Piac u. 40)

(x) Munkanélkülek figyelmébe. A városi szociális ügyosztály felhívja mindazokat a munkanélkülieket, akik az 1938-39. évi inségakció keretében munkaszolgáltatás ellenében hatósági támogatást óhajtanak igénybe venni, továbbá azokat, akik munkaképtelenség, vagy más okból kifolyólag népkonyhai ellátásra tartanak igényt, hogy folyó hó 25-30-ig a délelőtti hivatalos órák alatt nyilvántartásba vétel végett a városi szociális ügyosztálynál (régi bábaképezde I. épület 3. számú szoba) jelentkezzenek. Minden jelentkező rendőrségi bejelentés lapját, közgyógyoszerellátási, vagy inségmunkásigazolványát hozza magával. Városi szociális ügyosztály.

— Debreceni Helyi Vasút. Hirdetmény. Ertesítjük a t. utazóközönséget, hogy folyó évi december 1-től kezdődően a berettyóújfalui vásári (csütörtöki) napokon Debrecenből Berettyóújfaluba közlekedő vásári autóbuzsunkat Debrecenből 6 óra 30 percek indítjuk. Ez a járat Berettyóújfaluból a vásár végétével, de legkésőbb 12 órakor indul vissza. Az üzletigazgatóság.

— Öngyilkos lett a szemévilágát visszanyert vak. Martin Edgar meekeri (Oklahoma állam) lakoson huszonöt évi vakság után sikeres szemműtétet hajtottak végre. Mikor eltávolították a szeméről a kötést, Martin a tükörhöz rohant. Tizanhét éves, dús fekete hajú fiú volt, amikor utoljára látta magát. Most megtört barázdásarcú, koravén aggastyán képét pillantotta meg a tükörben. „Ez nem én vagyok, nem akarom látni ezt a rettenetes öreg embert!” — kiáltott fel irtózáttal. Egy őrizetlen pillanatban a nyitott ablakon át kinyugrott az utcára és holtan terült el a földön.

Az „UNIO” Központi Hiteliroda

örömmel tudatja i. t. Tagjaival és mindenkivel, aki kitűnően bevált hitelrendszerünket igénybe óhajtja venni, hogy kiszolgáló cégeink sorába sikerült megnyernünk nagy raktáráról igen előnyösen ismert

Süsskind és Társa

Ferenc József-ut 71. szám alatti cipőkereskedő

céget, ahol a legkényesebb izlésnek megfelelő raktárral és előzékeny kiszolgálással állnak i. t. Vevőink rendelkezésére.

Ujhiteligénylést gyorsan intézünk!

„UNIO” Központi Hiteliroda
Telefon: 29-30. Piac-utca 44. szám.

— A sütőparosok 28-án délután 5 órakor az Ipartestület 2. sz. tanácstermében szakosztályi ülést tartanak.

— Az Ady-émléktábla megkoszorúzása. A debreceni Ady Társaság folyó hó 27-én, vasárnap délelőtt 11 órai kezdettel tünnepélyes keretek között megkoszorúzza a Rothermere uccai Ady-émléktáblát. Emlékbeszédet mond Tóth Béla dr. ref. gimnáziumi tanár, az Ady Társaság főtájkára. Ady-verseket szaval Kamarás Gyula, a Csokonai-színház művésze.

x Fájós lábakra kényelmes, hajlékony cipőket s divatcipőket elsőrangú anyagból felelősséggel készítenek. **Hadnagy** cipész, Piac ucca 44. szám.

— Hogyan kell védekeznünk a romboló, gyújtó- és gázbombák ellen. A debreceni Légoltalmi Liga szakértő előadója, Vántsa egyetemi tisztviselő, tartalékos főhadnagy a Magántisztviselők, Ferenc József út 59. sz. alatti helyiségében f. hó 10-én, hétfő este 8 órakor megismétli a multban tartott nagyszerű előadását a leg-elemibb védekezési módszerekről. Az előadás díjtalan és nyilvános.

x Mig a készlet tart úriszabóságomban téli kabátokat. Öltönyöket meglepő olcsón vállalok. Hivatkozson hirdetésemre, Roth, Hatvan u. 13. szám.

— A budapesti Szabadság című politikai hetilap új száma vezérekében azt fejtegeti, hogy napokban váratlanul elkövetkezett külpolitikai változás a magyar belpolitikában is fordulatot von maga után, s a pártok mozgalma ebben bírja magyarázatát. Serényi Gusztáv, Berky Gyula, báró Nyáry Pál, Fülöp Dezső ev. lelkész cikkei teszik változatossá a lapot, amely beszámol azonkívül a Franciaországban élő magyarok számanak csökkenéséről, a Keresztlyén Párt parlamenti magatartásáról, — a „Törzsökös Magyarok” mozgalmaról, a kormány vámpolitikai terveiről.

— Leendő anyák, akiknek különös gondnal kell arra ügyelniük, hogy béli-működésük rendben legyen, ezen célt úgy érhetik el, ha időközönként reggel ógyomorra egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet isznak. Kérdezze meg orvosát.

ELADÁS VÉTEL CSERE
Hálók, ebédliok, kombinált szobák szőnyégek, modern konyhák, irodabútorok, Széchenyi u. 6.

— Igaz, ami igaz. Főnyeremény nagy szerencsel! De hogy nyerjünk, ahhoz sorsjegyet kell venniünk. 8.— P-ért egész, vagy 1.50 P-ért egy fél államsorsjegyet kaphat. Húzás december 7-én.

x Használt kályhák, olcsó tűzhelelyek, edények Bészler és Dávid vaskereskedésében, a Kossuth-szobor mellett.

— A Déri Múzeum ma, vasárnap 10-11-ig nyitva. — Belépődíj nincs. A Baltazár Dezső u. 2. sz. iskolaépületben elhelyezett Thaly-szoba kívánatra az igazgatóság engedélyével megtekinthető. Belépődíj 20 fillér. A múzeumi Közművelődési Könyvtár 10-12-ig nyitva.

— Letartóztatásban egy szovjet ifjusági hetilap szerkesztősége. Leningrádból jelentik: A szovjet hatóságok a „Szpartak” népszerű leningrádi ifjusági hetilap további kiadását betiltották. Szokolov főszerkesztőt pedig az egész szerkesztőséggel egyetemben letartóztatták. Azzal vádolják őket, hogy lapjukban az ifjuság között ellenzéki áramlatokat terjesztettek, valamint a kommunistapárt központi bizottságának rendelkezései szabotáltak.

Szakképzett
jómegjelenésű keresztény
eladósegéd

budapesti előkelő, női és férfi-szövet cégnél felvétetik. Irásbeli ajánlatokat fizetési igény megjelölésével „Emelkedő jövdelem” jelígre TENZER hirdetőjébe. Budapest, IV. Servita tér 8.

Rádióműsor

NOVEMBER 27.

BUDAPEST I. 9.30: Hírek.
10: Egyházi ének és szentbeszéd a belvárosi főplébánia templomból.
11.15: Evanglikus istentisztelet a Bécsikapu-téri templomból.
12.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
12.30: Beszékartzenekar.
Közben kb. 13: Hírek.
14: „Pozsony” Bóka László előadása.
14.20: Hanglemezek.
15: „Időszerű gazdasági tanácsadó.” (A földművelésügyi minisztérium rádióelőadásorozata.)
15.45: Utry Anna magyar nótákat énekel. Kísér Sára Elemér cigányzenekara.
16.30: „Ezentúl sokszor együtt leszünk.” Hankiss János egyetemi tanár előadása. (Közművelődési előadásorozat.)
17: Ember Nándor dr. zongorázik.
17.35: „Ezüst trombita.” Tóth László főszerkesztő elbeszélése.
18.05: A rádió szalonzenekara.
19: Hírek.
19.10: Hírek szlovák és ruszin nyelven.
19.25: II. számú regésosoport.
20: Sporteredmények.
20.10: Pálmai Ilka est. Rendező Bánóczy Dező. Közreműködik Pálmai Ilka, Szabó Ilonka, Szirmai Imre, Pintér Imre. A Budapesti Hangverseny Zenekart vezényli Polgár Tibor.
Utána kb. 21.20: Közvetítés a Debrecen-étteremből, Kurina Simi cigányzenekara.
Közben 21.40: Hírek, időjárásjelentés.
22.30: Hírek német és olasz nyelven.
22.45: Rendőrzenekar.
Közben 23: Hírek angol és francia nyelven.
0.05: Hírek külföldi magyarok számára.
BUDAPEST II. 11.15: Szalonötös.
15: Hanglemezek.
17.35: Lehár: Részletek a „Cigányszerelem” című operettből. Előadja a rádió szalonzenekara. Vezényel Bertha István.
18.30: „Az angol közgazdaság utolsó klaszikusa.” (John Stuart Mill.) Kislegyi Nagy Dénes előadása.
19.30: „Költő a csatatéren.” Szobotka Tibor csevegése.
20.10: Hanglemezek.
21: Hírek, ügétversenyeredmények.

NOVEMBER 28.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. — Hírek.
Utána: Etlend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: „Haditudósítások 1790-ből” — (Felolvasás).
10.45: Az „Oxford-csoport” alapítójának, Franek Buchmannak rádiósózatát ismerteti Ebner Ferenc. (Felolvasás).
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Himnusz. — Időjárásjelentés.
12.10: Horváthné Veöreös Julia zongorázik.
12.45: Hírek.
13: Farkas Sándor és cigányzenekara muzsikál.
Közben kb. 13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
14.35: Hírek.
24.50: A rádió műsorának ismertetése.
15: Árfolyambírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: A rádió diáklórája: „Régi magyarok Angliában.” Irta Gál István. (Felolvasás).
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: „A külföld humora.” (Páris.) Irta P. Ábrahám Ernő. (Felolvasás).
17.25: Rácz Aladár cimbalmozik, zongorán kíséri Rácz Aladárné. (Nádasy Ferenc gróf.) Irta Schoon Arnold. (Felolvasás).
18.15: A Magyarországi Munkásdolgalegyletek Szövetsége képviselőitől

Aki szolid áron jól akar étkezni, a volt Reviziós étkezdét keresi fel. (Sas u. 2.)

Abonálásnál nagy kedvezmény, vacsorák már 40 fillértől.

Lakást a Felvidékről Debrecenbe jövő egyetemi hallgatóknak!

Debrecen város és a Tisza István Tudományegyetem is felkészült arra, hogy a Felvidék visszaesatolásával, az ott élő ifjúság, amely a cseh egyetemek kötelékéből kivált tanulmányait most már a magyar egyetemeken öhajítja folytatni, Debrecenben megfelelő módon akár teljesen ingyen, akár mérsékelt áron jusson lakáshoz és ellátáshoz. Dr. Bacsó Jenő egyetemi rektor Lossonczy István főispánnal karöltve kérrrel fordult Debrecen társadalmá-

hoz, hogy a Felvidékről érkező mintegy 140—200 főnyi egyetemi hallgató részére teljesen ingyen, vagy kedvezményes áron lakásokat ajánljon fel. Hiszük, hogy a város hazafias magyarsága örömmel siet az anyaország-hoz visszatérő egyetemi ifjúság segítségére. Az egyetem a maga részéről minden tőle telhető módot és lehetőséget máris megtett, hogy az idejövő hallgatók, a nagyszerű diákjelölti intézmények támogatásával elhelyeztessenek.

Asszonyom nem fog csalódnai! Ha téli kabátját, kosztümjét valamint angolruháit f á b i á n n á l készítetteti, Péterfia-utca 19. sz.

a Budapesti Könyvnyomdászok Dalköre és a Budanesti Általános Munkásdolgalegylet műsora.

19: Hírek.
17.45: „Híres magyar mecénások.” —
19.10: Hírek szlovák és kárpátorszi nyelven.
19.25: Radics Béla és cigányzenekara muzsikál.
20: Móra Ferenc elbeszélései: a) A fajsala Domokos.
20.30: Operaházi zenekar. Vezényel Dohnányi Ernő. — Közreműködik Jacques Thihauld hegedűművész. — I. Beethoven: VI. szimfónia. F-dúr (Pastorale szimfónia). 2. Mozart: A-dúr hegedűverseny.
21.40: Hírek, időjárásjelentés.
22.05: Közvetítés az Emke-kávéházból. Farkas Béla cigányzenekara muzsikál, Kalmár Pál énekel.
Közben 22.30: Hírek német és olasz nyelven.

23: Hírek angol és francia nyelven.
23.10: Hanglemezek.
0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

BUDAPEST II. 18.30: Német nyelvoktatás. (Szentgyörgyi Ede.)

19.30: „A Karszt esodói” Irta Kadics Ottokár. (Felolvasás).
20: Radics Béla és cigányzenekara muzsikál.
20.30: Hanglemezek.
22: Hírek.
22.15: Magyar nóták (hanglemezekről).

— A **tiszántúli egyházkerület missziói bizottsága** a vasárnapi (bibliai, iskolai) munka elmélyítése céljából minden egyházmegyében vezető munkásoknak képzéséről tanfolyamok rendezésével gondoskodik. Az első ilyen vezetőképző tanfolyam a debreceni és alsószabotcs-hajdúvidéki egyházmegyéhez tartozó gyülekezetek résztvevői számára december hó 5—11. napján lesz. A tanfolyamra legkésőbb november 30-ig kell jelentkezni dr. Ferenczy Károly egyházkerületi missziói lelkész címén (Debrecen, Baltazár Dezső u. 22.).

x **Hőcipőt** tökéletesen javít Orbán gumijezem. **Piac ucca 7. sz.**
 — A **rádiószerezon újonsága** mindenkit meggyőzőlt, hogy a Standard Super-Super a rádiók rádiója. — Főbb előnyei: automatikus hangolás nyomógombbal tetszés szerint kiválasztható állomásokra. Standard szab. készített rövid hullámsáv lendkeres villámhangolás, teljes fading kiegyenlítés.

— A **kistepmlomi lelkész** hivatal közli a református hívekkel, hogy — az eddigi szokástól eltérően — ma, vasárnap d. e. 9 órákor közöskelyhes, 11 órákor pedig különkelyhes ürvacsoraszítés lesz.

MIKULÁSRA legdivatosabb övek, gyöngyallérok, tük, mousslin, gyapjú és bársony salák, gyönyörű házi munkák nagy választékban **MIKLOS ENAL, Piac ucca 28. sz., I. em.**

— Az **inas boeszúja**. Weiszhaus Jenő férjiszabót inasa feljelentette, mert a magyar nemzetet állítólag sértő kijelentéseket tett. Weiszhaus letartóztatták és a szombati főtárgyalásra szuonyos fogházhoz vette elő. A főtárgyaláson kiderült, hogy az inas állítása nem felel meg a valóságnak. — Weiszhaus többek előtt hazafias kijelentéseket tett, amit a tanuk igazoltak a főtárgyaláson. A bíróság ennek alapján Weiszhaus Jenőt felmentette és elrendelte azonnali szabadlábrahelyezését.

Szörmebundák Lengyelbundák nagy választékban Adler Jenőnénel Gambrinusz átjáró.

x **Kováry szüesmester** Kávin-tér 19. Déri sarok. Kész és feldolgozatlan szörmeket alakít, javít.

— **Korszerű rádiót vásároljunk.** Felhívjuk a rádióvásárlók figyelmét arra, hogy a rádióvásárlásnál okvetlenül vegye figyelembe a készülék belső szerkezeti felépítését és teljesítményét is, ne csak a külső formát. Aki rádiót vásárol, feltétlenül kérje a 88-as és 99-es típusú Orion készülékek bemutatását, mert ezek a Tal 5-ös óriásteljesítményű végerősítő pentódával, sávesség szelektívitás és fihológiai hangerő szabályossággal működnek. — A 99-es típusú Orion rádió állomásbehangolása automatikusan történik, egyszóval minden olyan tulajdonsággal rendelkeznek, amelyeket ma korszerű készüléktől megkívánunk. Forduljon közelebbi felvilágosításért Orion rádió kereskedőjéhez.

— **Vásároljon a FÜGGETLEN UJSÁG-ban hirdető cégeknél!**

— **Romlott ételek okozta mérgezés**eknél a gyorsan és biztosan ható természetes „**Ferenc József**” keserűvíz azonnali használata — egy vagy két pohárral — rendkívül fontos segédeszköz-kérdezze meg orvosát.

— A **Debreceni Tisza István Tudományos Társaság II.** (orvos természettudományi) szakosztálya november hó 29-én, kedden délután 6 órákor az élettani intézet tantermében (Klinikai telep) tartja LXVIII. rendes ülését. Tárgysorozat: 1. dr. Törő Imre I. tag: A gastrula-képződés művi befolyása a tüskésbőrűek petéjében. (Bemutatás.) 2. dr. Jankovich László r. tag: Mi a mustárgáz hatásának lényege. (Székfoglaló előadás.)

— **Felmentettek három földművest az igazgatás vádjá alól.** Szücs János, Bodnár János és Juhász József abaújmezei földművesek a debreceni büntetőörvényszék ötöstanácsa elé kerültek, mert a vád szerint októberben, amikor két korosztályt mozgósítottak, azt a kijelentést tették, hogy tudják, kik ellen kell fordítani majd a fegyvert: először az urakat lövik le. — A szombati főtárgyaláson valamennyien tagadták a vádat és mivel bizonyították nem volt ellenük, a bíróság valamennyiüket felmentette.

— **Titkos szervezet rongálja a szovjet távbeszélő és táviráda berendezéseket.** Leningrádból jelentik: A Gorkij (ezelőtt Nyizsnij-Novogorod) kerületben ismeretlen tettesek az összes összekötő-berendezéseket, főként a távbeszélő és táviráda kábeleket rongálják. A szovjet államhivatalok kizárólag rádió közvetítésével tartják fenn az érintkezést. A legérősebb rongálások Kurmyu és Kilma városokban voltak észlelhetők.

— A **népművelési bizottság ingyenes tanfolyamokat állít fel az irni-olvasni nem tudók számára.** A városi törvényhatóság Iskolánkivüli Népművelési Bizottsága az analfabétizmus elleni küzdelem tereén már évek óta igen eredményes tevékenységet fejt ki azon tanfolyamok felállításával, melyeken az irni-olvasni nem tudók — teljesen díjmentesen — megfelelő oktatásban részesülnek. Ezek a tanfolyamok a folyó tanévben is rövidesen megkezdődnek, és az előadási órák oly időben tartanak (este 5—6 órai kezdettel), mikor a jelentkezők napi elfoglaltságukban már akadályozva nincsenek. A bizottság a hallgatókat díjmentesen tanfolyammal és írószerekkel ellátja. Az Iskolánkivüli Népművelési Bizottság azon körelemmel fordul városunk közönségéhez, hogy irni-olvasni nem tudó alkalmazottjának vagy ismerősének nevét szíveskedjék a Bizottság titkári hivatalával (Széchenyi u. 20. sz.) közölni s lehetővé tenni, hogy az illető analfabéta tanfolyamra mielőbb önként jelentkezzen. Bejelentés vagy jelentkezés — a már jelzett helyen — hétköznapokon d. e. 9—2 óra között történhetik. — Iskolánkivüli Népművelési Bizottság.

VAPUNKAT PÁRTOLJA, HA A TISZANTULI FÜGGETLEN UJSÁG-BAN HIRDETŐ CEGEKNÉL ESZKÖZLI VÁSÁRLÁSAIT

KÖZGAZDASÁG

Debreceni termény- és takarmány-piaci árak:

Búza mm. 19.00—19.50. — Rozs mm 13.20—14.00. — Árpa mm. 18.20—18.50. — Tengeri (szemes) mm. 11.80—12.00. — Tengeri (csöves) mm. 9.20—9.40. — Lucerna mm. 8.00—10.00. Széna 5.20—7.00. — Lóhere 8.50—9.70. Szalma 2.40—2.50. — Cukorrépa 2.40—2.70. — Takarmányrépa 1.40—1.50. — Lencse 8.00

A

Talán a világot lá felújítani járásmódo elmúlt nap nimbuszát Felesleges re vall egészra az a kormányso azok felé a járt jobb n otthagytál látták, hog sincs. Fel az utat, m lomrajutás erőszekü, s akaró férf szekér tel tette. Va amly ny ése marci a rlament össze ost olyan táv y időmosnak zhető.

— **Felmentettek három földművest az igazgatás vádjá alól.** Szücs János, Bodnár János és Juhász József abaújmezei földművesek a debreceni büntetőörvényszék ötöstanácsa elé kerültek, mert a vád szerint októberben, amikor két korosztályt mozgósítottak, azt a kijelentést tették, hogy tudják, kik ellen kell fordítani majd a fegyvert: először az urakat lövik le. — A szombati főtárgyaláson valamennyien tagadták a vádat és mivel bizonyították nem volt ellenük, a bíróság valamennyiüket felmentette.

— **Titkos szervezet rongálja a szovjet távbeszélő és táviráda berendezéseket.** Leningrádból jelentik: A Gorkij (ezelőtt Nyizsnij-Novogorod) kerületben ismeretlen tettesek az összes összekötő-berendezéseket, főként a távbeszélő és táviráda kábeleket rongálják. A szovjet államhivatalok kizárólag rádió közvetítésével tartják fenn az érintkezést. A legérősebb rongálások Kurmyu és Kilma városokban voltak észlelhetők.

— A **népművelési bizottság ingyenes tanfolyamokat állít fel az irni-olvasni nem tudók számára.** A városi törvényhatóság Iskolánkivüli Népművelési Bizottsága az analfabétizmus elleni küzdelem tereén már évek óta igen eredményes tevékenységet fejt ki azon tanfolyamok felállításával, melyeken az irni-olvasni nem tudók — teljesen díjmentesen — megfelelő oktatásban részesülnek. Ezek a tanfolyamok a folyó tanévben is rövidesen megkezdődnek, és az előadási órák oly időben tartanak (este 5—6 órai kezdettel), mikor a jelentkezők napi elfoglaltságukban már akadályozva nincsenek. A bizottság a hallgatókat díjmentesen tanfolyammal és írószerekkel ellátja. Az Iskolánkivüli Népművelési Bizottság azon körelemmel fordul városunk közönségéhez, hogy irni-olvasni nem tudó alkalmazottjának vagy ismerősének nevét szíveskedjék a Bizottság titkári hivatalával (Széchenyi u. 20. sz.) közölni s lehetővé tenni, hogy az illető analfabéta tanfolyamra mielőbb önként jelentkezzen. Bejelentés vagy jelentkezés — a már jelzett helyen — hétköznapokon d. e. 9—2 óra között történhetik. — Iskolánkivüli Népművelési Bizottság.

— **Felmentettek három földművest az igazgatás vádjá alól.** Szücs János, Bodnár János és Juhász József abaújmezei földművesek a debreceni büntetőörvényszék ötöstanácsa elé kerültek, mert a vád szerint októberben, amikor két korosztályt mozgósítottak, azt a kijelentést tették, hogy tudják, kik ellen kell fordítani majd a fegyvert: először az urakat lövik le. — A szombati főtárgyaláson valamennyien tagadták a vádat és mivel bizonyították nem volt ellenük, a bíróság valamennyiüket felmentette.

— **Titkos szervezet rongálja a szovjet távbeszélő és táviráda berendezéseket.** Leningrádból jelentik: A Gorkij (ezelőtt Nyizsnij-Novogorod) kerületben ismeretlen tettesek az összes összekötő-berendezéseket, főként a távbeszélő és táviráda kábeleket rongálják. A szovjet államhivatalok kizárólag rádió közvetítésével tartják fenn az érintkezést. A legérősebb rongálások Kurmyu és Kilma városokban voltak észlelhetők.

— A **népművelési bizottság ingyenes tanfolyamokat állít fel az irni-olvasni nem tudók számára.** A városi törvényhatóság Iskolánkivüli Népművelési Bizottsága az analfabétizmus elleni küzdelem tereén már évek óta igen eredményes tevékenységet fejt ki azon tanfolyamok felállításával, melyeken az irni-olvasni nem tudók — teljesen díjmentesen — megfelelő oktatásban részesülnek. Ezek a tanfolyamok a folyó tanévben is rövidesen megkezdődnek, és az előadási órák oly időben tartanak (este 5—6 órai kezdettel), mikor a jelentkezők napi elfoglaltságukban már akadályozva nincsenek. A bizottság a hallgatókat díjmentesen tanfolyammal és írószerekkel ellátja. Az Iskolánkivüli Népművelési Bizottság azon körelemmel fordul városunk közönségéhez, hogy irni-olvasni nem tudó alkalmazottjának vagy ismerősének nevét szíveskedjék a Bizottság titkári hivatalával (Széchenyi u. 20. sz.) közölni s lehetővé tenni, hogy az illető analfabéta tanfolyamra mielőbb önként jelentkezzen. Bejelentés vagy jelentkezés — a már jelzett helyen — hétköznapokon d. e. 9—2 óra között történhetik. — Iskolánkivüli Népművelési Bizottság.

— **Felmentettek három földművest az igazgatás vádjá alól.** Szücs János, Bodnár János és Juhász József abaújmezei földművesek a debreceni büntetőörvényszék ötöstanácsa elé kerültek, mert a vád szerint októberben, amikor két korosztályt mozgósítottak, azt a kijelentést tették, hogy tudják, kik ellen kell fordítani majd a fegyvert: először az urakat lövik le. — A szombati főtárgyaláson valamennyien tagadták a vádat és mivel bizonyították nem volt ellenük, a bíróság valamennyiüket felmentette.

— **Titkos szervezet rongálja a szovjet távbeszélő és táviráda berendezéseket.** Leningrádból jelentik: A Gorkij (ezelőtt Nyizsnij-Novogorod) kerületben ismeretlen tettesek az összes összekötő-berendezéseket, főként a távbeszélő és táviráda kábeleket rongálják. A szovjet államhivatalok kizárólag rádió közvetítésével tartják fenn az érintkezést. A legérősebb rongálások Kurmyu és Kilma városokban voltak észlelhetők.

— A **népművelési bizottság ingyenes tanfolyamokat állít fel az irni-olvasni nem tudók számára.** A városi törvényhatóság Iskolánkivüli Népművelési Bizottsága az analfabétizmus elleni küzdelem tereén már évek óta igen eredményes tevékenységet fejt ki azon tanfolyamok felállításával, melyeken az irni-olvasni nem tudók — teljesen díjmentesen — megfelelő oktatásban részesülnek. Ezek a tanfolyamok a folyó tanévben is rövidesen megkezdődnek, és az előadási órák oly időben tartanak (este 5—6 órai kezdettel), mikor a jelentkezők napi elfoglaltságukban már akadályozva nincsenek. A bizottság a hallgatókat díjmentesen tanfolyammal és írószerekkel ellátja. Az Iskolánkivüli Népművelési Bizottság azon körelemmel fordul városunk közönségéhez, hogy irni-olvasni nem tudó alkalmazottjának vagy ismerősének nevét szíveskedjék a Bizottság titkári hivatalával (Széchenyi u. 20. sz.) közölni s lehetővé tenni, hogy az illető analfabéta tanfolyamra mielőbb önként jelentkezzen. Bejelentés vagy jelentkezés — a már jelzett helyen — hétköznapokon d. e. 9—2 óra között történhetik. — Iskolánkivüli Népművelési Bizottság.

A Felvidék és a parlament

Irta: Gulyás Gábor

Talán amire ezek a sorok napvilágot látnak, már felesleges is felújítani azokat a különböző eljárásmodokat, amivel a NEP az elmúlt napokban örökre megtépett nimbuszát még akarta reparálni. Felesleges beszélni arról: mennyire vall egyenes és tárgyilagos látásra az a fékevesztett düh, ami a kormányajtó hasábjairól ömlött azok felé az emberek felé, akik saját jobb meggyőződésüket követve otthagyták azt a pártot, ahol belátták, hogy semmi keresnivalójuk sincs. Felesleges megrajzolni azt az utat, melyet Imrédy Béla uralomrajutásától megtett s amely az erőskező, szélsőségeket megfékezni akaró férfit lejtőn lefelé guruló szekér tehetetlen kormányosává tette. Van azonban egy pont, amely nyitott kérdése marad a magyar életnek a parlament összeültéig és amelyen most olyan távlovaglász folyik, amely ildomosnak egyáltalán nem nevezhető.

A parlament legutolsó ülésén ugyanis a napirendi indítványánál két álláspont került szembe egymással. A miniszterelnök először be akarta hívni a parlamentbe a felvidéki képviselőket, az egyesült ellenzék pedig először a bepolitikai helyzetet akarta tisztázni és a bizalmi kérdést vetette fel. A szavazáson az ellenzék győzött s a kormányválság kitört.

A kormánypárt ebből a tényből mindenáron tőkét akart kovácsolni magának. Népfrontos, szavalókörös vadjai mellé odaillesztette azt is, hogy az ellenzék hálátlan a Felvidékekkel szemben, nem akar-

ja, hogy a felvidéki magyarság képviselői akaratukat nyilvánítsák. Olyan hévvel védtek a Felvidéket Milotay, Rajniss úr és társaik, mintha valami halálos sérelmet követett volna el a visszakerült magyarsággal szemben.

Már most mi itt a helyzet? Vétett-e az ellenzék vagy nem? Van-e jelentősége ennek a ténynek és egyáltalán még Jaross miniszter incidensének is a felvidéki magyarság szempontjából...?

Nyugodtan állíthatjuk: nincs! A magyar parlament, amíg a külpolitika életkérdései állottak az előtérben, példátlan egyetértéssel állott a kormány mögött és külpolitikai kérdésben ez az egység ma is megbonthatatlan, mert a magyar külpolitikának egyetlen útja lehet csak: az az út, amely előbbre viszi ennek a kiesi, annyit sujtott országnak az ügyét és legalább is reményt ad a történelmi Magyarország visszaszerzésére, vagy bármelyik darabkájának visszakerülésére.

Ellenben az, ami a magyar parlamentben legutóbb történt, független a külpolitikától. Itt belpolitikai kérdésekről van szó, amelyek már évtizedek óta nyugtalanítják a közvéleményt. Reformok állanak az előtérben, melyek eddigi megoldatlansága az országnak immár jelentős tömegeit szélsőséges irányba sodorta, olyan irányokba, amelyek sokszor ellentétben állnak az ősi magyar alkotmány eszméivel is és még a vezetők által sem értett misztikával dolgoznak az elégedetlen tömegek között.

Szónoklatok is kellenek, de a Felvidék visszakerülésekor nem szónoklatok kellettek, nem a tekintély és a szabadság elvének taglalása, hanem gyors tettek, alapos, szociális reformok, melyeket a parlament színe hagy jóvá és az államfő szentesít. Egy darabig úgy látszott, hogy meglesznek ezek a reformok. A miniszterelnök bejelentette az országnak, meg fogja oldani a földkérdést, a zsidókérdést, új honvédelmi törvényt alkot. Nem hangzott ez ellen a terv ellen egy szó sem. Amikor azonban azokat az intézkedéseket, melyeket a rendkívüli helyzetre való tekintettel éppen a szélsőséges sajtó kilengései ellen hozott a Ház, a nyugalom idejében tovább alkalmazták az ellenzéki közvélemény irányítóira és ezalatt a szélsőséges sajtó egyre merészebben agitált s amikor a miniszterelnök még saját pártját is felretéve egymásra adta hol itt, hol ott az újabb és újabb programokat, melyekben a földreform kérdése, a magyar kulcsproblema egyre hátrább került, míg végre a hárszabálmódosítás, a családi segély, honvédelmi törvény és az új zsidótörvény mögött eltűnt a misztikus félhomályban, akkor azok, akik tetteket kívántak, leszámoltak a miniszterelnök személyével és magával a rendszerrel is, amelyről már régen hirdették, hogy alapjaiban elhibázott.

Ebből a leszámolásból, a magyar parlament egyáltalán nem diesteljes utolsó üléséről, jobb ha kimaradtak a felvidéki képviselők.

Magának a miniszterelnöknek sem lett volna szabad megengednie, hogy az a látszata legyen a dolognak, mintha a bukó kormány felvidéki szavazatokkal akarná a bizalmat megszerezni. Ez a húszéves leszámolás nagyon is belügy volt, még a kisebb, szociális szellemmel kevésbé átitatott régi Magyarország belügye, melyet inkább ajtó mögött kellett volna elintézni és eltitkolni, hogy erre a leszámolásra sor került. Az ellenzéknek ezért a tényért hálás lehet mindenkinek.

Jaross miniszternek és Rassy Károlynak az incidenséből pedig tőkét kovácsolni nagyon csúnya dolog. Valószínű, sőt biztos, hogy azért, mert két felhevült férfi összetűzött, egyik sem tartja a másikat sem a felvidéki magyarság kártevőjének, sem rosszakarójának. Ebből tőkét csak az kovácsol, akinek valamit nagyon is takarnia kell, valamit nagyon is a véka alá kell rejtenie.

Ez a valami pedig: a magyar parlamentben mindörökké megbukott az egypárt-rendszer, megbukott a húsz éve uralkodó NEP és megbukott egy miniszterelnök, aki talán jót akart, de túlságosan is bizott öntehetségében.

LAPUNKAT PÁRTOLJA, HA A TISZÁNTULI FÜGGETLEN UJSÁG-BAN HIRDETŐ CÉGEK-NEL ESZKÖZLI VÁSÁRLÁSAIT

Női bundák Női téli kabátok

**Olcsó
szabott árak**

Férfi lengyel bundák

Férfi városi bundák

Téli kabátok, öltönyök

Óriási választékban

Magyar Ruháipar

Bika szálló épület.

Takarékossági vevők a készpénzvásárlás minden előnyét élvezik.

Vasárnapi istentiszteleti rend

A református templomokban: Nagyt templomban délelőtt 10 órakor pr. Csutoros Sándor, ág. dr. Lencz Sándor, délután 5 órakor dr. Lencz Sándor. — Kistemplomban délelőtt 9 órakor pr. Uray Sándor, ág. Balogh Ferenc, délelőtt 11 órakor pr. Nagy István, ág. Szentes László, délután 5 órakor Szentes László. — Kossuth u. templomban délelőtt 10 órakor pr. dr. Bartha T., ág. Baja Mihály, délután 5 órakor Tamás F. — Károli G. téri templomban 9 órakor pr. Kiss Antal J., pr. Kulesár Dezső, délután 5 órakor Kiss Antal J. — Ispoltaly téri templomban délelőtt 10 órakor pr. Kulesár Dezső, ág. Molnár Ferenc, délután 5 órakor vallásos ünnepély: Molnár Ferenc, Árpád téri templomban délelőtt 10 órakor pr. dr. H. Kiss Géza, ág. Márki K., délután 3 órakor Nagy Sándor. — Horákkerti templomban délelőtt 10 órakor pr. Kovács József, ág. Szilágyi László, délután 5 órakor Szilágyi László. — Nyilastelepi templomban délelőtt 10 órakor pr. Mezey Béla, ág. Orosz János, délután 5 órakor Orosz János. — Csapókerti templomban délelőtt 10 órakor pr. dr. Danesházy S., ág. Kiss Lajos, délután 3 órakor Gáll Mihály th. — Kerekéstelepi templomban délelőtt 10 órakor pr. Nagy Dezső, ág. Kulesár Ferenc, délután 5 órakor Kulesár Ferenc. Nyulai áll. iskolában délelőtt 10 órakor pr. és úrv. oszt. dr. Parkas Pál. — Tégláskerti áll. iskolában délelőtt 10 órakor Püspöki Imre. Szegényházban délelőtt fél 9 órakor Halász András. — Téglavetői gyűl. házban délelőtt 10 órakor gyermek-istentisztelet: Kovács Árpád délután 3 órakor Kovács Árpád. — Wolaffka-telepi olvasóköriben délután 3 órakor Szilágyi László. — Tanyai istentiszteletek: Hegyessé délelőtt 10 órakor László Lipót. — Elepen délután 2 órakor László Lipót. — Hosszúpályai úton délelőtt 10 órakor Papp Géza. — Mézeshegyen délután 2 órakor Papp Géza. — Fancsikán délelőtt 9 órakor Bíró Béla. — Nagycseréi iskolában délelőtt 11 órakor Bíró Béla. — Bánkon délután 2 órakor Bíró Béla. — Szikgáton délután 2 órakor Rápolthy Árpád. — Pallagon délelőtt 9 órakor Erdei Mihály. — Belsőhaton délelőtt fél 9 órakor. Telekházban 11 órakor, Egyeken délután 3 órakor vitéz Szabó Endre. — Leventeistentiszteletek: Nyilastelepi templomban fél 8 órakor Mezey Béla. — Gyermekistentiszteletek: Árpád téri templomban délelőtt 9 órakor Márki Kálmán. — Nyilastelepi templomban fél 9 órakor Orosz János. Homokkerten délután 3 órakor Kovács József.

A Szent Anna uccai plébánia-templomokban és kápolnáknál. Rendes miserend, miscezedetek reggel 6, 7, 8, 9 órakor. Fél 10 órakor nagymise, melyet tart Láng Pál pápai kamarás. A további szentmisek kezdete 11, háromnegyed 12 és fél 1 órakor.

A görög katolikus templomban. Rendes vasárnapi miserend. 8 órakor diákmissze, 9 órakor katonamisse, 10 órakor nagy szentmise, szentbeszédet mond Fekete Lajos s. lelkész. Háromnegyed 12-kor csendes mise. Délután 4 órakor rózsafüzérjárásosság, 4 órakor veacsérnye.

Az evangélikus templomban délelőtt 9 órakor ifjúsági istentisztelet lesz, prédikál Labossa Lajos vallásnár, délelőtt 10 órakor és délután 5 órakor gyülekezeti istentisztelet, prédikál Bójtás Sándor. A délelőtti istentisztelet után adventi vacsoraszünet tartunk. Délután fél 4-kor a tanácsteremben konfirmált fiúk bibliárája.

A baptista imaházban. A Szappanos uccai imaházban d. e. fél 9—fél 10-ig imaáhitat, fél 10—fél 11-ig prédikáció, d. u. 6—8-ig vallásosestélyi veveskar és zeneszámokkal. — Szerdán 7—9-ig bibliára. — Péntek este 7—8-ig imaáhitat.

Klein-féle családi ebéd
orth. kóser P. 1'60 Piac ucca 66.

Könyvesház

„UJ DEBRECEN”

— Fiatalköltők és írók antológiája —

A Csokonai Kör minden dícséretet megérdemelt, amiért az irodalmi múlt kincsének ápolása mellett Debrecen fiatalabb íróival, költőivel is törődik. Törődik pedig olyképpen, hogy egy esimes kötetben kiadja válogatott munkáikat. Ennek jobbat nem tehetne ezekkel a fiatalokkal. Napfényt, és levegőt ad nekik, — s van-e, amit jobban szomjaz a zsendülő tehetség?

Az új kiadvány Gulyás Gábor, Kiss Tamás, Mata János és Tóth Endre verseit, Némédi Lajos, Tóth Béla és Kondor Imre tanulmányait, Gáspár Gyula novelláját foglalja magába. Csobán Endre, a kötet szerkesztője, jól válogatott. Akik a könyvbe kerültek, egytől-egyig megérdemlik a figyelmet s itt publikált írásaik jól reprezentálják tehetségük minőségét, méretét. S éppen mert mindannyian tehetségesek, sértőnek érezném rajuk nézve a lokális „kritikának” azt a szomorú, szokott fajtáját, amelynek minden helyi produktum dícséretére megvannak a maga avas és fakó szuperlatívuszai.

A költők közül Gulyás Gábor a legfiatalabb s — úgy érzem — a legizmosabb tehetség. Verseinek máris valami tömör bugasuk van, kiállása erőlyes, plasztikus, határozott. Ami kevés induló poétának adatik meg, Gulyás Gábor belénk tudja vésni, emlékeztünkbe tudja égetni egy-egy sorát. „A hajdukapitány” második strófáját de kivált az „Otthoni séta” andalítóan szép végső sorát aligha fogom valaha is elfelejteni. Költői attitűdjében van valami tudatos és teatralis: adys-csokonais-erdélyis legyenkedés ez, de Gulyás igazán érti a módját. Ha akad is hamis, szenvedélyes hang ezekben a versekben („Lassan engem is megöl a vidék” — kiált föl pl. egy affektáltan induló, egyébként jó versében), végül minden olvasójának éreznie kell, hogy egy tömény tehetségű, sokat ígérő lírikussal találkozott.

Kiss Tamás bonyolultabb jelenlég Gulyásnál, de nincs benne annyi ösztönös erő. Versein együtt érzik az új népi líra és a differenciáltabb „kulturalköltészet”, a „nyugatosan” modern költők hatása. Hajlik parnasszien finomságokra, de vannak népdalian üde hangjai is. Első darabja Rimbaud-t, az utolsó Erdélyi Józsefet juttatja eszünkbe.

Mata János, aki fametszőnek is tehetséges, a magyaros hangú Gulyás és Kiss mellett általánosabb, „kozmpolitább” lélek: egyetemesebb érzések és gondolatok dalolja. Szívesen komplikálja verseinek eszmei szövését s a zenéi jártékoság sem idegen tőle. Kitérő részletei vannak, nagytávlatu sorok, keményen koppanó, hatásos mondatok. De a pompás részleteken túl, a versek egészéről, lazább beynomásunk marad; lazább, halványabb, kétségesebb.

A kötet négy költője közül Tóth Endre hangszerelése a legerősebb. Három társa többé-kevésbé fölényes és tudatos kezelője a

verstechnikai elemeknek, stílus-effektusoknak; Tóth Endre darabjait, — kivált a korábbiakat — valami rokonszenves primitívség, egy sajátosan kedves gyámoltalanság, artatlan, őszinte keresetlenség jellemzi. Ötletei, hangulatai erősen költőiek, fuvallatuk menten megcsappja az arcot. Több versében a hamisítatlan külsőségi, proletár Debreceni lélekzik; — aminthogy a könyv írói és költői közül egyedül Tóth Endre debreceni születésű.

A tanulmányírók közül Némédi Lajos a mai német irodalommal foglalkozik. Egyszerre jellemzi ezt az írást a világnézeti elfogultság, a politikai hiszékenység és a — tudományos józanság. Elég furesza, de így van, Némédit — amennyire ez a dolgozata mutatja — erősen átjárta a hitleri német lelkeség, amelynek igézetében például, habozás nélkül valóban fogadják el a német zsidóság kulturális szerepének azt a rajzát, amelyet a könyv 56. lapján új német források nyomán idéz. — Annál méltóbb az elismerésre, hogy tanulmányának abban a részében, ahol az új areú német irodalom értékének a megállapítására kerül a sor, tiszta tárgyilagosságra törekszik. Nyíltan vallja, hogy az új költői természetben kevés az igazi érték, az új dráma nem váltotta be a hozzáfűzött reményeket s az új írók eltörpülnek a régi nagyok mellett, akiknek magasából a mai német irodalom bizony szűk és provinciális. Némédi egyébként fegyelmezten, világosan ír, tudóshoz illő gondolat dolgozik. Munkája hasznos és — ha jól tudom — magyar nyelven alapvető.

Tóth Béla Huxley regényeiről ír. Nem olyan higgadt és óvatos stílusza, mint Némédi; mélységekbe és magasságokba törve hajlamossá lesz a bombasztikus kifejezésre, de mindig tartalmas és komoly. A kitérő angolról rajzolt képe sok jó vonást mutat. Jó lett volna, ha Huxleynek — és néhány társának — korszakfordító szerepét is megmutatja az angol regény történetében.

Kondor Imre a kanti filozófiát mutatja be tömör és világos vázlatban. Ez a vázlat részlet Kondornak „Az európai filozófia problémáinak története” című új könyvéből s alkalmas arra, hogy a bölcselet iránt érdeklődő olvasóban az egész mű iránt bizalmat és várakozást keltson. A dolgozat érdemi bírálata különben a szakkritikára vár.

Gáspár Gyula novellával szerepel a kötetben. Novellája Tamási Áron székely meseinek a hatását mutatja. Ha elgondolásában van is mesterkélttség és naivságában valami visszás kiszámítottság, a novella, több pontján, színes és finom. Hogy azonban az író Tamásival és Nyíróval egy sorba lehetne állítani, mint a novellát bevezető szerkesztői jegyzet teszi, azt a kötet egyetlen értő olvasója sem hiszi el.

Összegezéssel: ha a kötetnek van

nak is apró fogyatkozásai, vég-eredményben figyelemreméltó érték. A Csokonai Kör pozitív, jó munkát végzett kiadásával.
Kardos László.

Uj könyv Debrecenről

Debreceni halmok, hegyek cím alatt most jelent meg Zoltai Lajos egyik legújabb műve Debrecen város koronázási alapítványából neki adományozott ideai irodalmi ösztöndíj segítségével. A csaknem 60 lap terjedelmű könyv a város határában és külső birtokain (Sámsón, Gút) lévő mesterséges és természetes emelkedések, u. a. halmok (homok), hegyek, laponyagok, telkek (azaz pusztá templomhelyek), földek, dombok, gerendek, házak földrajzi és történelmi leírását tartalmazza levéltári kutatások, ásatások stb. alapján. Az olvasó harmadfélszázal több helynévvel ismerkedhetik meg belőle. A szerző saját rajzaival egy térképen kívül 16 halom látképet is mellékel hozzá. Ez a munka folytatása és kiegészítője Zoltai L. „Debrecen vízei” című dolgozatának, amelyet három évvel ezelőtt a Debreceni Múzeumbarátok Köre adott ki. A kettő együtt szinte teljes és hiú kiadása Debrecen nagy határa felszíni alakulásának. Dr. Cholnoky Jenő, a budapesti egyetem európai híri földrajztanára és a Magyar Földrajzi Társaság elnöke szerint „Zoltai munkái forrásművek az Alföld földrajzához”. Ugyanó írta a szerzőnek e most ismertett könyvcskéjével kapcsolatban: „ezt a szerfelett értékes és érdekes munkát addig le se tettem, amíg azon melegiben el ne moztastam. Nagyon sokat tanultam belőle...”

Kaphat a könyvkereskedésekben.

„Uj Szó”

A Fazekas-diákok új lapja

Érdekes és eddig ismeretlen jóminőségű diáklappal színesedett Debrecen. Az Uj szót a realisták önképzőkörre adja ki és nem tudjuk, hogy a szerencsés emberanyag, vagy a hamar érlelő idők az okai, de régen vettünk már kezünkbe ilyen egészséges ifjúsági lapot.

„Engedhetjük-e, hogy ezután hozzámemérlők, va... önérdelkeiknek szolgálók nyuljanak sebeinkhez” írja Bagdy Dániel beköszöntőjében és ez egy kicsit világot vet a lap születésének körülményeire. Ezt a hangot már régen várunk a legszegényebb ifjúságtól is, amelyet a politika hajtoerejének és diszének szoktak kivezélni. Különösen napjainkban van ennek a hangnak különös értéke. Önálló ifjúságot tár fel előttünk, melyet főként az érlelt meg, hogy bebeszéltek neki az önálló politikai véleményét.

A kis lap Szelecsányi Tiber tollából Célkitűzéseket közöl, melyek színes és mozgalmal önképzőköri életet sejtetnek. Ternay Kálmán a diadalmasan felröppenő turnmadárról ír, az északi határon ért nagy örömeinkről. Van egy interjú is Horváth Árpáddal, a Csokonai-Színház igazgatójával az ezévi ifjúsági előadásokról, ami a lap szerkesztőinek mozgékonyágát mutatja. Asztalos Sándor kis novellája és Sári Zoltán finom cikke a Felvidékről, teszi változatossá. Közli továbbá az önképzőköri pályázatokat, valamint egy figyelemre méltó kritikát a Legyen uoy, mint régen volt című darab irreidentizmusáról.

Vásároljon a FÜGGETLEN UJSÁG-ban hirdetés cégeknek!

Harrar,

Urnab napot. M kirándul zó Alival gal szívt göt. én kötöttem ről már van ezek fennsík szárnyak neki. Na kotu sen Gyapjuk porognak hogy a lassan é moták. K a falut: K Később k kód eres

Ez az szonyo tászerü zésre. kezés Napkö rágcsá éh

A kat élénkít lenül az jöleső iz vezetben munkaer

Elveze nagyot fejt ki kott sz

Estere tam má te égbol gyogásá szinkom életéről. teg háziú macskát és remé zunkál.

Regge tézik id ség id

Azért ressege: széles, p resztülje automob haacsord és alvó minden kor a be tegetnek oly ideg az olasz

Es m büszkes sítas na mentgy galmal falait, o telepes acél és hirdeti jét.

Igen. legelő lenek.

és ez a fogja a

Z abesszi

ber. töttünk néhány ly (érkezés) a hegyek kő-atal szomszúság az idegen lev-ros barátságot rendinivel, aki-odálatos ál

mint a mor-tyól borítá be tők lebellik ki mint könyved hegyoldalkra mikor az asz- az első étk- és utolsó é-nyolcek van

Kis csobba nyitja zsepe az állatát bor- bogytörököt miséit leveti Mindérik az Gara Műve

kaképeséget. rősebb, minél megerőltetést yan megszo- mint az alpe-

A „patk”

iba értünk. Ir-árol, melyte-

ntól estig m- mig nagy 5-ától három iszik. anának egy h- Talajdonospe- állandós ke- tartozzaca a vonuló mar- zó gyermekek

riak Diredna- lassz gyarmato- nényéről, a c- epült fel, sor- k hónapokon át irópatas jelleg- a s magas lelet- okával büszkén unka alkotóce-

Az abessziniai Velence: Harrar felé

A világ legnagyobb cementgyára — Abesszínia felosztása Babonák, mesék...

Irtá: GUGLIELMO CARDACI, a Corriera della Sera munkatársa

Harrar, 1938. november.

Urnabelleben töltöttünk néhány napot. Marco komoly térképészeti kirándulásokot tett a hegyek közé Alival, Luigi fiatal szomszársgal szívta magába az idegen levegőt, én pedig szoros barátságot kötöttem Giulio Prendinivel, akitől már irtam. Csodálatos életük van ezeknek az embereknek itt a fennsíkon. A nap fényes, nagy szárnyakkal jön, mindenki örül neki. Napfelkelte előtt egyetlen kotu sem mozdul ki vackából. — Gyapjukendőjükbe burkolózva kuporognak a hívős hajnalban. Ahogy a nap átmelegíti a levegőt, lassan életrekelnek, mint a moroták. Kéklő füstfátyol borítja be a falut: a szalmatetők lehellik ki. Később felszáll és mint könnyű köd ereszkedik le a hegyoldalakra.

Ez az az óra, amikor az aszsonyok megsüti a palacsintaszereit budaát az első étkezésre. A második és utolsó étkezés csak este nyolckor van. Napközben a férfiak kat-ot rágesálnak, hogy elűzzék az éhséget és fáradtságot.

A kat egészen különös módon élénkíti fel a szervezetet. Függetlenül az általános jó érzéstől, erős, jóleső izgalmat okoz az egész szervezetben. Ez az érzés fokozza a munkacéret és munkaképességet.

Elvezete annál erősebb, minél nagyobb fizikai megerőltetést fejt ki a test. Olyan megsokkolt szer ez itt, mint az alpe-

sieknek az arzén.

A hegyi faluk lakói azért dolgoznak olyan nagy kitartással és odaadással, hogy minél jobban fokozzák a kat hatását.

A nappal együtt a kecskék is előkerülnek a házakból és szétszóródnak a hegyek közt. Egy ilyen pezsogóéletű reggelén végre elindultunk Diredaua felé. Utközben favágókkal találkoztunk, isszatorzsbellekkel, lejjebb a dombok közt tevecsapattal.

Egyik teve a másiknak farkához van kötve, olyanok így együtt, mint valami hosszú füzér.

Kis csibész halad előttük és irányítja az egész menetet. Pihenőnél az állatok leereszkednek és furesa, bugyborékoló kiáltást hallatnak, miatt lerakják terhüket.

Mindegyik állat hátán két zsák buza van. összesen 200 kiló.

A Gara Mulata hegységéből hozzák, ahol olasz telepek már kezdik fejleszteni az érintetlen, szűz földterületen a gabonatermelést. Ezek a hegyek arról híresek, hogy

ott tartották fogva Lidzs Jaszszut, egy magas hegy tetején őrizték a herceget, Menelik császár unokáját, akit Rasz Tafari elűzött trónjáról, hogy helyére ülhesen.

mert a hirhéd, általunk ismert népus — akiről sok olasz fekete kutyát neveztek már el — forradalom által jutott trónjához.

A „patak”

Estére Diredauába értünk. Irtam már Diredauáról, mélyfekete égboltjáról, csillagjainak ragyogásáról, trópusi pompájáról és szinkomor fájáról. De nem irtam életéről. Az európaiaknak rengeteg háziállatuk van. Lovat, kutyát, macskát, majmot, tarka madarat és remek gazellákat tartanak házuknál.

Reggel és délutántól estig intézik dolgaikat, míg nagy hőség idején 11 órától háromig minden alszik.

Azért van Diredauának egy híressége: a patakja. Tulajdonképpen szeles, poros teknő, állandóan keresztüljárnak rajta targonca és automobillal halad el a vonuló marhacsordák, játszódozó gyermekek és alvó bennszülöttek mellett. De minden évben eljön egy nap, amikor a bennszülöttek kiabálnak, intégetnek, sőt — tőlük egyébként oly idegen — sietséget mutatnak, az olaszok a parthoz szaladnak és

150 mázsa cement naponként

És most had írjak Diredaua büszkeségéről, az olasz gyarmatosítás nagy teljesítményéről, a cementgyárról. Most épült fel, szorgalmas kezek rakták hónapokon át falait, ott áll az európaias jellegű telepes város szélén s magas fehér acél és üveg homlokával büszkén hirdeti az olasz munka alkotóerejét.

Igen, ez kell erre a vidékre legelőször is, cement. Utak kel- lenek, amiken végre közleked- ni is lehet

és ez a monumentális gyár el is fogja árasztani uthalózáttal egész

bámulnak Valami mennydörög és zong a fávólól s mielőtt a fül megérthetné ezt a hangot, mély, vad, sötétszürke száguldó ár hőmpölyg a porosan kavargó partok között.

Az iszapos víz egész fákat, virágokkal és levelekkel borított százesztendős mimózákat tép ki tövestől. Minden esztendőben állatokat, gyermekeket, alvó embereket ragad magával.

Hasonlítanak ezek a vad folyók a mi olasz hegyipatakjainkhoz, — ezért lesz olyan könnyű dolga telepeseinknek, amikor megfektetik őket. A legérdekesebb pedig az ez benne, hogy ezek

az örült víztömegek mind el- tűnnek, a sivatag homokja be- issza őket.

— Valamennyi abessziniai folyó ilyen az egyetlen Niluson kívül, mely a felhők vizét mégis csak el- viszi a tengerbe.

Harrar tartományt. Hatalmas teljesítményével — jelenleg nincs nagyobb cementgyár Európában, de talán az egész világon sem —

néhány hónap alatt sugározni fogja az utakat Diredaua körül. Mert a cement elviszi önmagát: a cementből ut lesz és az uton cement lehet szállítani.

Napi 150 tonna cementet készít ez a gyár.

Mire ezek a sorok megérkeznek, — akkorra már átadják a forgalomnak, november 24-én. Végigjártam osztályait a főmérnökkel, az igaz-

gatóval és a kormányzósági kiküldöttel. Emberfölötti alkotás. Tizennégy különféle minőségű cementet készít, a munkások ezreit fogja foglalkoztatni turnusokban éjjel-nappal és valóban nagyvá-

Kollá, Woina Dega, Dega

Néhány évvel ezelőtt elhatározták már, hogy ahhoz az egyetlen 430 kilométeres vasútvonalhoz, — mely Dzsibutól a fővárosig terjed, Diredauától délkeleti irányba kiágazást fognak építeni az öreg Harrarba, Etiópia további fővárosába. Ma még csak 10—12 órai lovaglással lehet elérni a régi karavánut. A lovaglós negyedórától negyedórára több képet ad arról, hogy mennyivel nyújtasabb, termékenyebb és kulturáltabb a talaj, amint az utas a vasúti töltéstől távolodik. A vasúti vonal, melyet szándékosan fektettek le terméketlen területen, eddig csak a legsivárabb részét mutatta az országnak, de Harrar, melynek szüitettjeit este értük el, reggel paradicsom gyantánál túl fel.

A mérsékelt öv édes nyarának melege, enyhe levegő, füvek és virágok százféle illata, madárdal és uccai dal, fürgé benn-

Hogy születik az autó?

Napkeltekor meredek hegyoldal- on kapaszkodtunk a hegyesuesok felé, melyek ott álltak a sivatag szélén. Magasan fenn az uton szik- lák. A sziklák után Harrar fenn- síkja tárul fel előttünk. Addéle síksága zöldel a szemünk elé, mind- ent elborítanak a durra, árpa és kukorica földek. Tündéri változás a száraz, terméketlen, kiégett föld- területek kaktuszai, tüskés mimó- zai és vadborókái után.

Az Addéle tó: egy darab ég a zöld mezők között, alacsony dom- bok szélesen elterülő gyűrűjében. lankás hajlásai oly szeliden nyul- nak el, mint a leesillapodó hullá- mok.

Luigi, aki az autónkat vezeti, — egész nagy gyakorlatra tesz szert hentünk, elneveztek a odmjó az abesszin utak szidásában. Talán ő tudja köztünk legjobban értékelni a cementgyárat. Az egyik kotu faluban, ahol megpihentünk, elneveztek a mi Luiginkat Tomo- bili urnak. Általában, ahogy átha- ladunk ezeken a kotu falukon és egyszerű életmódjuk közt lépünk meg a bennszülöttek, egy csepp félelmet sem tanusítanak az autó iránt.

A meztelen kölykök még utánunk is szaladnak. Ők sem félnek egy cseppet sem. Nagy szelid állatnak tartják az autót amely sohasem tér le utjáról. Hiszen hangja is van, akár- csak az állatnak. Mindjárt meg is próbálják utánczni.

Négy kerek lába van, két nagy szeme éjszaka világít, mint a szentjánosbogár, morog, ha azt akarják, hogy gyorsabban szalad- jon és ha vizet adnak neki, akkor iszik. Tehát egészen világos, hogy él.

Az egyetlen kérdés, amelyre nem tudnak válaszolni, hogy vaj- hon hogyan születnek ezek az ál- latok, A bennszülöttek azt be-

A gazdaság ára:

mindössze 3 P. Ennyibe kerül a magyar királyi jólétkonyvélú állami sorsjáték egy egész sorsjegye és 1.50 P-be egy fél. A húzás már közeledik, december hó 7-én. A sorsjegy kap- ható minden sorsjegy- tőárastónál, valamint az országos dohánytőzs- dékben.

rossá fogja fejleszteni Etiopiának ezt a legkeletibb nagyvárosát.

szülöttek és fürgé olaszok. — Semmi nyoma a sivatagi lom- posságnak.

Mert nagyon helyes az a régi fe- losztás, mely Abesszínia területét termékenységi fokok szerint kü- lönbözteti meg. Kollának, Foyró Földnek nevezi a tengerszintfelett 1800 méterig terjedő területet, en- nek tropikus növényzete van, — egészségtelen és ritkán lakott. — Woina Dega bortermevidék és 2400 méterig terjedő terület, ezen lakik a lakosság legnagyobb tömegben, ezek a termékeny részek, a föld itt, ha csak egy kiesít is megdo- gozzák.

dusan önti a gabonát, kávét és gyapotot és az összes déligyü- mölesüket.

A Dega, vagyis alpesi zóna a 2400 méteren felüli rész. Itt kevés a fa, hasonlít az olasz steppékhez ez a fennsík. Itt állatokat legeltet- nek.

szélik egymás között, hogy mi- kor az autók a világrajúnak, egészen kicsik, de azért pontos- san olyanok, mint a nagyok.

Szénakereskedők, akik Diredaua- ban jártak, láttak is ilyeneket. — Tetszik tudni, annyira kicsik, — hogy az olasz gyerekek tenyerük- ben felemelik és fonálra kötve jár- ni tanítják őket.

Az abessziniai Velence

Az egész harrari fennsík kibont- ja előttünk sokszínű szőnyegét. — Szakadékok, kanyargós vízmosá- sok, vörös talaj. Itt van Bubaker hegye és Harrar városa kávékert- jeinek sötét abroszán. És távolabb, százkilométernyire a Gundudo- hegy 3000 méter magas bazaltoso- port, ahol a vadlovak élnek.

Karácsonyra a legjobb ajándék az uj

Arany Karácsonyi Album

A legnépszerűbb zeneszerzők, a legszellemesebb szövegírókkal ta- lálkozunk az uj

1938—39. évi

Arany Karácsonyi Albumban,

amelyben az operettek és hangos filmek legjobb számai mellett megtaláljuk a legmodernebb tánc számokat, magyar nótákat és da- lokat.

Az Arany Karácsonyi Album

sokszínű eredeti címlappal 64 olda- lon, 36 sláger, 72 pengő helyett

csak 6 pengő.

Kiadja: Rózsavölgyi és Tsa.

Harrar a kávékereskedelelem központja. Nem tudom, hogyan, de engem a város Velencére emlékeztet szeszélyes házsoraival, langyos levegőjével, oroszlanos kapuboltjaival, faragott kőkövekkel, erkélyjeivel, nyitott esernyőkkel és paradicsomi növényzetével. Furcsán éreztem itt magam, hiszen a hasonlatnak mélyebb értelme is van. Ez a legdélebbi város, ahová a mór építészeti hatások elértek és Velence a legészakibb.

Es a hozzávezető út is meghatott. Addéle után a kiszáradt kisebb tavak és a sárga föld repedései után egyszerre csak feltárult előttünk az Aramaja tó valószínűtlen kéksége. Csakhamar ott vagyunk a füves parton, ahol gulyák legelésznek. Itatni hozzák ide az állatokat, a tavat szinte elborítja a vízmadarak. Vadkaesák és vizityukok félig uszó főfészekkel, a him fűszálakat hoz, a nőstény fe-

szekké szövi maga körül. És ügyet sem vetnek rájuk, akik ott roboognak mellettük az elég tűrhető uton. Mohón szívtam magamba az aranykornak ezt a délibábját.

Végre megérkeztünk Harrarba. Nagy medence szélén fekszik, melynek nyitott déli részén túl a változatos és hullámzó dombvidékeken át

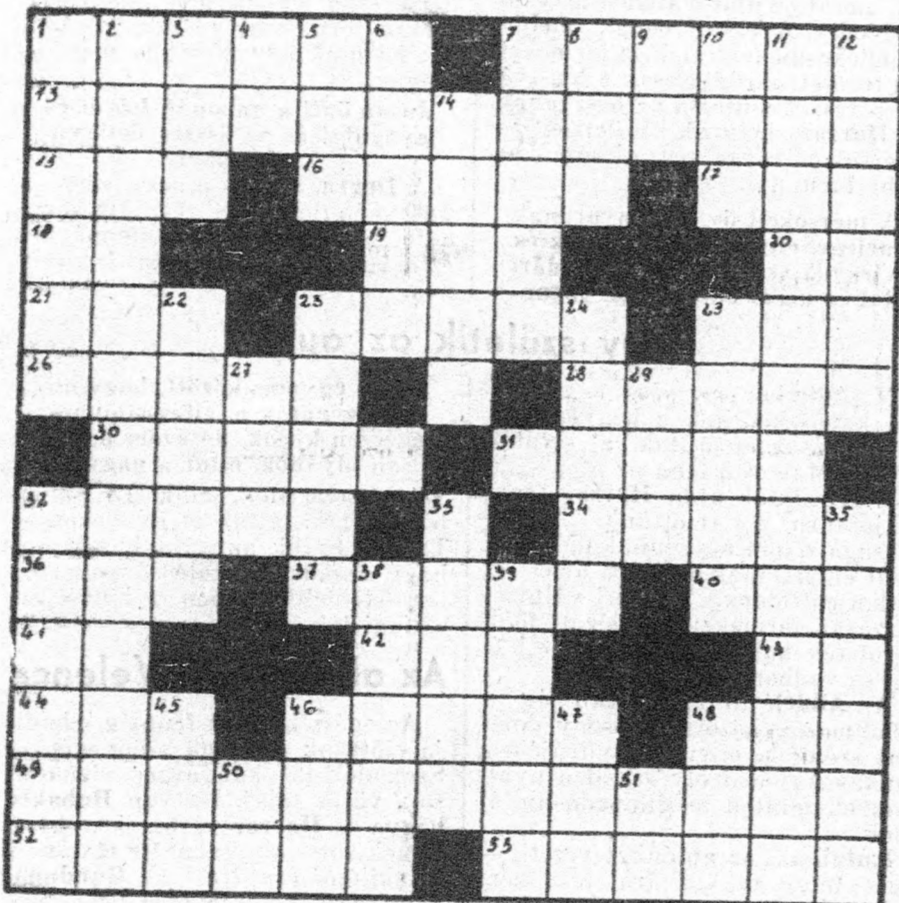
a szomáli föld vad és megművelhetetlen végtelenségére nyílik kilátás. Ez a nomádörzsek nagy afrikai pusztasága, ahol még oroszlanok, struccok és elefántok élnek.

A vasrácsos hálószoabaablakon át erre a medencére láttam vetkőzésnél a csillagos éjszakában. Ezen az első éjszakán az álomom Harrarban vad volt és nyugtalan. Mint a rózsailatok Harrarban, — mint az egyenlítői forráság, mint ez az édes termékenységi vidék. És mint a déli szerelem.

Rejtvényrovat

Vezeti: Murányi Zoltán

38. számú keresztrejtvény

Vízszintes sorok:

1. Biztosíték. 7. Utazó latinul. 13. Magas állás. 15. Vissza: jelt ad. 16. Női név. 17. Marian mássalhangzó. 18. Állathang. 19. Szeretek latinul. 20. Józsvü igéje. 21. Kut be-tüli keverve. 23. Vissza: Nem a háta mögé. 25. Vissza: mint rizs. 15. 26. Háboru esetén a tengerbe vannak. 28. Kopott, elhasznált. 30. Vissza: ez az országgyűlés neveztetés. 31. Ilyen gép is van. 32. mio, olasz dal. 34. Vissza: házhoz tartozik. 36. Nirvana része. 37. Vissza: a buta, de szorgalmas diák igéje. 40. Női becenév. 41. Deka mássalhangzó. 42. Dolog kezdete. 43. A stroncium vegyjele. 44. Farsor. 46. Nyomorék. 48. Ház. 49. Magas állás. 53. Kazal. 53. Suszter igéje.

Függőleges sorok:

1. Fénytan. 2. Közlekedési szerencsétlenség. 3. Vissza: régi magyar szó. 4. Latin ad mássalhangzó. 5. ÉAE. 6. Vissza: kis barátok. 7. Kőműves igéje. 8. Női név de folyó is. 9. Fa része. 10. Kettőz-

ve néger hangszer. 11. Hires tengeri ütközet. 12. Csufit. 14. Erdélyi hegy (ér. f.) 22. Irtózás. 23. Vissza: női név. 24. Birtokos névmás. 25. Elszennvedni. 27. P-nélküli ápol. 29. Sanyica része. 32. Felvidéki folyó. 33. Névelővel kínai hangszer. 35. Kovács igéje. 38. Addig a helyig. 39. Dajka igéje. 45. Értelem. 46. Pista része. 47. Két névelőnk. 48. Könyvben van. 50. Közlekedésben szükséges. 51. Footballműző mássalhangzó.

Figyelem! Megfejtésül a négy hosszú sor küldendő be. Határidő péntek délután 4 óra. A megfejtéseket borítékba téve vagy postán vagy személyesen adjuk be a szerkesztőségbe, Ferenc József ut 49.

A rejtvényszelvényt pontosan, olvashatóan kell kitölteni. Hiányosan kitöltött szelvényt nem vesszünk figyelembe. Nyereményeink: színházjegyek, mozijegyek és könyvek. — A borítékra ráírandó: Keresztrejtvény.

Mister Tempo

Regény. Írta: André Deval-Pruden. Fordította: Vécsey Leó

(20)

Delvier felügyelő, a rendőr-főnök és Olivia kisiettek a fedélzetre. Middleton kapitány odafordult Tom Bricehez:

— Sajnálatos dolog ez, uram. Mindnyájunkat rendkívül bánt, különösen pedig Lady Marcust.

Tom Brice éppen válaszolni akart, amikor Olivia és Delvier igen izgatottan visszatértek:

— Gyilkosság — sugta oda Olivia Brice-nak, mikor elhaladt mellette. — Lancart professzor kétségtelenül kimutatta a haláltokozó mérge nyomait az italmaradékban, csak azt nem tudták még, hogy miféle mérge az. Annyi bizonyos, hogy nem közönséges gyilkolószert.

Delvier felügyelő most teljesen átalakult. Hangja nyers volt és pattogó. Minden átmenet nélkül ráírvallt Middleton kapitányra:

— Jobb lesz, ha nem kertel, hanem megmondja az igazat, kapitány... Sir Marcust megmérgezték itt, a hajón, ez most már kétségtelen. A nyomozás mostantól kezdve gyilkossági bűnyűgyben folyik.

A kapitány csapóvas ajkai hápogva szedték a lélegzetet, olyan meglepetés volt — külső látszatra — ez a hír neki.

— Megmérgezték? De hát kicsoda? — kiáltotta. — El nem tudom gondolni, ki mérgezte meg.

— Majd megállapítjuk, azért vagyunk itt — jelentette ki Delvier. — Most pedig kérem, kapitány, kísértesse ide hozzám Vivian titkár urat. Folytatjuk a kihallgatást.

Néhány perc múlva kis angolbajszos, mervareu, kissé sápadt férfi lépett a könyvtárterembe. Tom Brice meglepetten fölkiáltott, amikor meglátta:

— Vivian... tehát mégis ön az? Amikor a nevét meghalloitam, nyomban erre gondoltam.

38. sz. rejtvényszelvény

Név:

Foglalkozás:

Cím:

Megfejtés:

Kiő lesz a legjobb?

Pályázatunkra beérkezett rejtvények készítői közül jutalmat kaptak a következők:

Egy-egy mozijegyet: Ogrines Valér, Nyugati u. 14. Kunstmann Ibolya, Gólya u. 3.

Egy-egy könyvet Fülöp Gusztáv, Nagyvárad u. 11. Gutfreund Vilmos, Hatvan u. 35.

Kérjük a jutalmazottakat, hogy hétfőn délután 4—6 óra között szíveskedjenek megjelenni a szerkesztőségünkben, hogy a jutalmakat átadhassuk. Egyben közöljük, hogy a megfelelő keresztrejtvényeket lapunk le fogja közölni.

IX.

A sárga démon.

— Én vagyok, Tommy. Én azonnal megismertem volna, ha előbb látom... Ön nem változott semmit az iskolapad óta. Én, az más... én alaposan megöregedtem az utóbi két esztendőben. A hajam és bajuszom, látja, egészen megfehéredett és a szemem és szám körül olyan furesa, mely árkokat kaptam, hogy nem nagyon szeretek a tükörbe nézni. Egészen idegen arccal találok szemben magamat.

— Ó, mi az iskolaévek óta találkoztunk Indiában és a háboru előtt a Tavolkeleten is. Azóta nem változott semmit, sőt, mintha nyugodtabb és kiegyensúlyozottabb lennének most az arcvonásai s mintha megnőtt volna, magasabb lenne...

— Ne fáradjon, Tommy — legyintett Vivian —, én tudom, hogy olyan hatást tesztek, mint aki fölött eljárt az idő. A sok izgalom, a nyugtalan életkörülmények megöregítettek... vagy lehet talán az is, hogy előbb megöregedtem és azóta és ezért veszem észre az izgalmakat. Amint látja, a rázkódtatások és izgalmak most is kijutottak nekem.

A fehérfejű titkár most hirtelen körülnézett, túrkésző pillantása végigfutott a jelenlevőkön, aztán kínai nyelven folytatta, hadaró, otthonos kiejtéssel:

— Mit keres ön ebben a társaságban, Sir Tom. Talán ön is a rendőri galérehoz tartozik újabban?

— Nem, nem — háritotta el nevetve a gyanúsítást Brice. — Én egyszerű érdeklődő vagyok, azonnelfül tolmács, Delvier felügyelő, régi jó barátom kért föl erre a szerepre.

— Ennek örülök — nyujtotta most végre kezét Vivian. — Aggódtam már, hogy miféle tolmácsot hoz magával a párisi rendőrség. Már pedig nagy szükség lesz a tudására Lady Marcus kihallgatásánál, aki bennszülött kínai s bár, gyanum szerint ismer néhány nyugateurópai nyelvet, de ezt a tudományát, fajtája nyánakódó természete miatt, titokban tartja és körömszakadtáig tagadja. Nem egyszer értékes és hasznos, nem az ő fölének szánt titkokat tudott meg ennek az egyszerű trükknek a segítségével... De szóljon a barátainak Tommy, hogy rendelkezésükre állók.

A kihallgatás megkezdődött. A fehérfejű titkár fagyos közömbösséggel válaszolt a kérdésekre s igen keveset tudott mondani a hirtelen haláleset rejtélyével kapcsolatban. Sir Marcusnak második házassága óta volt a titkára. Szerette és becsülte a gazdáját, soha a legkisebb ellentét sem volt közöttük.

— Sir Marcus halálát megelőző estén — folytata vallomását — én kísértem el a lovagot a könyvtárszobába, mindent előkészítettem a levéllírára és egy darabig még ottmaradtam. Amikor láttam, hogy a lovag sajátkezűleg szándékozik levelet írni és nem veszi igénybe szolgálataimat, akkor visszavonultam.

— És mit gondolt magában, miféle levélről lehetett szó? — vágott közbe a kérdésel Delvier felügyelő.

(Folytatjuk.)

A Független Ujság GAZDA-oldala

GAZDANAPLÓ

Az elmúlt hét időjárási viszonya valamivel jobb volt, mint máskor novemberben. Máskor Erzsébet napjára a hó leesett. Most a hónap még a híre se érkezett el hozzánk. Néha nagy ködök voltak a reggeli órákban, de hó sehol. Sőt a hőmérséklet is szinte tavaszi. Ez a kellemes ősz megfelelő időt ad, hogy ott, ahol a bevonulások okozta emberhiány következtében megkésték az őszi munkákkal, azt befejezessék. A jó idő a szükösen élő mezei munkások számára is kedvező. Nem szorítja be az embert. Általában a mezei munkák befejezést nyertek. Csak még a veremlés és a fedés munkáját nem fejezték be. A gazdaságokban általában a hazahajtott állatállomány telettelésének előkészítésén dolgoznak. Istállóznak és főképpen az állatállomány gondozása a legszorgosabb munka.

A kertekben és gyümölcsösökben a fedési munkához láttak. A nagyobb gyümölcsösökben, szépen betakarták a fák törzsét, néhol pedig szalmakötelekkel tekerték be a fagyok ellen. — A gabonarakarokban a rostálás folyik. A dohánycsomókban pedig csomózásnak. A dohánytermés kitünő és a gazdaközönség nagy reményekkel tekint a jövő hónapra dohánybevéltés elé.

Azokon a birtokokon, amelyekhez kisebb erdők is tartoznak, szépen kijelölték már az irtani való részeket. Itt-ott a kijelölt részek irtását is elkezdték. Az erdőirtásokra azonban nagy szükség nincs már. A Felvidék sok helyen erdőkben elég gazdag és így a tűzi- és épületfa ára már is lefelé tendál. — A mi vidékünk kisebb erdeinek irtására nagy szükség az idén nem lesz.

A gazdaközönség azon része, mely baromfityesztéssel rendelkezik, főképpen most végzi az angolai pulykák leszállítását. Az exportőrök persze most nincsenek megelégedve, de azért egyes gazdaságok jelentős összegekre számíthatnak pulykáik révén. Ugy értesültünk, hogy a kiállításán több tiszántúli tenyésztő szerepel az idén.

November hó komolyabb munkái közé tartozik a földnek trágyázása. — A trágyatelepekről hatalmas szekerek szállítják ki a trágyát. Sok gazdaság nem rendelkezik megfelelő mennyiségű trágyával, mert loállományukban fogytak állott be. Hogy ezek a gazdaságok hogy segítenek majd a trágya inségen, arról még nem kapunk értesítést.

Nincs eladó föld a Kiskunságban

Pár hónap óta érdekes változást tapasztalnak a kiskunhalasi telekkönyvi hivatalban. Míg a nyáron nagyon nekilendült az ingatlanforgalom s a magas földárak ellenére is sokan vásároltak mezőgazdasági ingatlanokat, szeptember óta, mintha egyszerre elváltak volna az ingatlanátrások iránti kéréseket. Alig néhány ingatlanátrást kérnek s ezeknél a kéréseknél is a szerződés már régebbi keletű. Az ingatlanforgalom megállásának okát abban látják, hogy az elmúlt két hónap háborús kilátásai miatt mindenki ragaszkodott az ingatlanhoz s nem merte földjét pénzre tenni.

Ugyanezt nem állíthatjuk a Hajdúságról, mert itt bizony kisebb-nagyobb földterületek mindig kaphatók. Persze beinstruált, szép gazdaságok itt sincsenek eladók...

A magkereskedelmi vállalatok vezetői külföldön tárgyalnak jövőévi termelési szerződésekről

A magyar magtermelés szempontjából nagy jelentősége van a december hónapnak. Vezető magtermelő vállalatok ekkor finalizálják a külföldi rendelőkkel a termelési szerződéseket, amelyek sokezer hold magyar föld gazdaságos kihasználását teszik lehetővé és magas mezőgazdasági kultúrát igénylő termelés révén, a gazdákat jelentős magas jövedelemhez juttatják.

Elsősorban Németországgal, azután Angliával, Hollandiával és Svájcjal állanak fenn nagyjelentőségű magtermelési kapcsolataink. Ezek főleg löheremagra, lucernamagra, szöszöbökkönyvmagra, fehér löheremagra vonatkoznak.

Értesülésünk szerint a német tárgyalásokon a kiküldöttek átbeszélték a helyzetet és az új szerződésekkel kapcsolatos problémákat, az áthidalásra váró árdifferenciákat és konstrukciós kérdéseket, majd megállapodtak abban, hogy a tárgyalásokat későbbi idő-

pontban, valószínűleg 10—14 nap múlva folytatják, ha a javaslatokat alaposan áttanulmányozták.

Ezen tárgyaláson kívül magánvállalataink is megkezdtek a szokott évi szerződéses tárgyalásokat külföldi üzletbarátaikkal.

Minden évben erős konkurrenciával kell megküzdeni, de az eredmény évről-évre biztosabb és az idén is kedvező auspiciumok között kezdődnek meg a tárgyalások.

A külföldi termelők különösen Magyarországgal szemben a legnagyobb bizalommal viselkednek.

Mert nagy várakozásokat fűznek a Felvidék visszacsatolásával kapcsolatban Magyarország rendelkezésére álló új mezőgazdasági területek termelési lehetőségeire vonatkozólag. Így tehát a magkereskedelemben okvetlenül számíthatnak arra, hogy a multévi termelési volument okvetlenül fenn lehet tartani, sőt esetleg emelni is lehet.

Az idei búzatermés 26.3 millió mázsa

A Központi Statisztikai Hivatal az idén korábban becsátotta a földművelésügyi minisztérium rendelkezésére a learatott búzaterület végleges adatait. A kimutatás szerint tehát az idén az ország learatott búzaterülete 2.817.316 hold, ezzel szemben hozzávetőleges learatott terület 2.791.431 kat. hold volt. A végleges learatott területen a négy héttel ezelőtt közzétett jelentésben foglalt adatokkal szemben **búzából kat. holdankint országos átlagban 9.35, — összesen tehát 26.340.000 mázsa a búzatermés.** A legutóbbi hivatalos termésbecslés a várható búzatermést 26.090.839 mázsára becsülte.

A takarmánykészlet a legtöbb vidéken elegendő, sőt egyes vidékeken nagyobb mennyiségű kereslet is mutatkozik. A **lőszag egészségügyi állapota** a legtöbb vidéken már mulófélben levő szájsz. és körömfájást leszámítva, amely általában elég enyhe lefolyású volt, kielégítőnek mondható. Egyes vidékeken kisebb **sértéspestis és orbán** is fellejtett, de a legtöbb helyen ez is aránylag enyhe lefolyású.

A visszacsatolt területeken az ottani gazdasági felügyelők által

beküldött jelentések szerint a **katonai parancsnokságok nélkülözhetetlen fogataikkal mindenütt a gazdasági segítségére sietnek és így az elmaradt őszi gazdasági munkálatok kedvező időben a legtöbb helyen befejezhetők lesznek. A gazdasági munkálatok közül az elmaradt őszi búzavetések pótlása, továbbá a legtöbb vidéken igen elmaradt tavasziak alá való őszi mélyszántás, valamint a répa kiszedés és szállítás és az egyéb ilyenkor szokásos gazdasági munkálatok vannak folyamatban.**

Az őszi vetések közül a búzavetések eddig helyenkint csak 60, néhol viszont 90 százalékban elvégezték és remény van rá, hogy ezen bevetetlen területek nagyrészt kedvező időjárás esetén és a katonai parancsnokságok további hathatós segítségével sikerül bevetni. A korán elvetett búzavetések jól és egyenletesen keltek, — szépen bokrosodtak és erőteljesen fejlődnek. Az őszi rozs és árpa vetését kevés kivétellel mindenütt elvégezték. A vetések általában elég jól keltek és erőteljesen fejlődnek. A visszacsatolt területeken az elmaradt szüretelési munkálatok folyamatban vannak.

Az ország 8 városának és 1050 községének területén van még szájsz. és körömfájás

Súlyos gond még mindig a szájsz. és körömfájás. Bár a Dunántul legnagyobb részén a járvány jelentékenyen csökken, addig az ország északkeleti részein erősen terjed. A legújabb kimutatás szerint a Dunántul vármegyéiben már csak olyan községekben jelentkezik a járvány, amely községek eddig mentesek voltak tőle és egyre nagyobb az olyan községek száma, ahol a járvány már megszűnt. Így **újabbán Baranya vármegye 4 községében, Győr vármegye 5, Vas vármegye 7, Somogy vármegye 8, Sopron vármegye 6, Zala vármegye 6, Komárom vármegye 3, —**

Veszprém vármegye 27, Fejér vármegye 8, Pest vármegye 4, Tolna vármegye 2, Bács-Bodrog vármegye 2, Csanád vármegye és Csongrád vármegye 1 községében szűnt meg újában a járvány. Ezidőszereint összesen 24 vármegyében 8 város és 1050 község területén van szájsz. és körömfájás.

A fejezővármegyei szarvasmarhatenyésztő egyesület legutóbbi közgyűlésén beszámoltak a járvány lefolyásáról és többek között megállapították, hogy a betegség lefolyása Fejér vármegyében általában közepes volt. Leginkább a tenyészbikákat viselte meg és né-

hány tenyészbika el is hullott. A tehének közül sok a betegség következtében elvetélt. A rekonvaleszcenz-szérummal való oltás eredményesnek mutatkozott. Összehasonlítva az oltott és az oltatlan állományokat, kiderült, hogy az oltott állomány a kilencedik napon ott tartott a gyógyulásban, ahol az oltatlan állomány a 18-ik napon. Ez az időnyereség pedig rendkívül fontos ennél a betegségnél, mert az állat a betegség alatt nem ehet rendesen. A betegségnek néhány nappal való megrövidítése anyagi előnnyel jár és az oltás költsége könnyen megtérül. Az oltások következtében a tőgy nem sebesedett ki, ami a fejősteheneknél rendkívül fontos. A borjuk is veszteség nélkül átvészelték, ezzel szemben az oltatlan állományban ugyszólván minden borju elhullott. Inkább a kisebb tejű tehéneknél fordult elő, hogy a csökkent tejtermelés gyógyulás után sem javult kielégítő mértékben. A tejvesztés tehát a kisebbtejtű tehéneknél aránylag nagyobb volt, — mint a nagytejtű tehéneknél. A gazdáknak a csökkent tejtermelésen kívül természetesen tetemes kárt okoz a hosszantartó vásárlás.

A visszacsatolt Felvidéken **összefüggő járványkór** van, amelyről azonban megbízható adatokat csak akkor lehet szerezni, ha a m. kir. állategészségügyi szervek ezen a területen is megkezdik működésüket. A szomszédos országokban a járvány csak keveset enyhült. — **Németországban 8738** község fertőzött, **Jugoszláviában 979, Szlovéniában 1299.** — Az eddig járványmentes **Romániában** is feltűnt már a szájsz. és körömfájás és a legújabb jelentések szerint 126 községben a járvány már megtámadta az állatállományt.

A sertéspiac hírei

A sertésvásáron a heti felhajtás meghaladta a 14 ezer darabot, de csekély számu volt a hizobeli nehézszerítés. Ebből a készletek különben is minimálisak és ami van, az elkerüli a ferencvárosi sertésvásárt, mert a nehéz sertés fizáron közvetlenül Németországba szállítják. A nagyobb felhozatal miatt a piacon ingadozó volt az irányzat és különösen a szedett sertés árában volt tapasztalható visszaesés. A hét folyamán meglehetősen élénk forgalom volt a szalámihusban. A szalámigyárak 1100 félsertés husát vásárolták meg. A fehérvárkivitel Németország felé újból megindult. A németországi átvevő állomás címére a hét folyamán nyolc vagón szirt indítottak utnak. Ugyancsak jelentős szirt- és szalonnatételek mentek a Felvidék részére is, kb. 15 vagón mennyiségben. A piacon elterjedt hírek szerint a jövő évi Németországba exportálandó szirt- és szalonnakontingens megállapítására a jövő hét folyamán német delegáció érkezik Budapestre. — Ezen a megbeszélésen dől el, hogy 1939-ben mekkora mennyiségű szirt és szalonnát szállítunk Németországba. A Szudétavidékkel megnövekedett Németország ezen a tárgyaláson előreláthatólag több kivánságot terjeszt elő. Az élérsz. és szalonnatételek között mozog, de, mint már jelentettük, külön engedély nélkül csak olyan szalonnatételek szállíthatók Németor-

számba, amelyek az átadásnál leg-
alább 135 kilogrammot nyomnak.
A 135 kilogrammnál könnyebb, de
120 kilogrammnál nehezebb kihiz-
lalt jöminőségű sertések szállítá-
sára külön engedélyt kell kérni, —
mert csak ebben az esetben szá-
molják el 104 filléres áron.

A baromfi piac hírei

A Baromfitenyésztők Országos
Egyesület az idén is megrendezte
nemzetközi kiállítását, amely iránt
nagy érdeklődés nyilvánult meg.
A gazdatársadalom, mely felismer-
te az úgynevezett nemesített apró-
baromfiak tenyésztésének jelentő-
ségét, országosra nagy figye-
lmet fordít a nemes baromfi fajták
kitenyésztésére és ennek a sereg-
szemléje az idei kiállítás. A tyúk,
kaesa, lud, pulyka és gyöngytyúk
legkülönbözőbb fajtája kiállítása
mellett a galambok és a házinyu-
lak csoportja is szép számmal sze-
repelel és a kanáritenyésztők is meg-
tartják szokásos bemutatójukat. A
kiállítást november 25-én délelőtt
11 órakor nyitotta meg a földművel-
ésügyi minisztérium vezetője és a
tenyészállatvásár Pongrácz-uti te-
lepen. A kiállítással kapcsolatosan
négy napos elméleti és gyakorlati
tanfolyam van. A kereskedelmi
kormány 50 százalékos menetdíj
kedvezményt engedélyezett a kiál-
lítás megtekintésére felutazóknak.
A félárúgy váltására jogosító
igazolványok a Baromfitenyésztők
Országos Egyesületénél (Budapest
IX., Üllői-ut 25. I. 10.) szerezhetőek
be.

A BAROMFIPIACON

a felhozatal csak pulykából jelen-
tekenyebb, más baromfi fajtából a
multévi felhozatalhoz viszonyítva,
lényegesen kisebb. Az angliai
pulykakivitel már megkezdődött.
November 25-ike után az angol ke-
reslet már inkább a pulykakasok-
ra irányul. A piacon elterjedt hí-
rek szerint a csalóközi és a garam-
völgyi baromfi termelő vidék visz-
szacsatolásával rövidesen jelenté-
kenyebb mennyiségű hízott liba
áll majd a piac rendelkezésére. Az
országos baromfiármegállapító bi-
zottság legutóbbi megállapítása
szerint a minimális termelői árak
a következők: csirke 96, tyúk 93,
pulyka 90, gyöngyös 125, hízott ka-
esa 104, hízott liba 100 fillér elő-
súly kilogrammonként. A tojáskivi-
tel ezidő szerint teljesen szünetel,
mert az angol és az olasz piacon
igen nagy a lanyhaság. A belföldi
piacon a friss tojás kínálata
esekély, viszont igen élénk iránta
a kereslet s ezért az árak emelkedő
irányzatot mutatnak. A kialakult
magas árak mellett pedig a kül-
földi értékesítés lehetetlenné vált.

Szentmihályiné Szabó Mária

Öcök társak

I. Rákóczi György és Lorántfy
Zsuzsanna gazdag élete és a halált
is túlélt szerelme. Mélységesen
emberi, kristálytisztán művészi,
izig-vérig magyar írás.

Ára 6 pengő.

Megtekinthető minden könyves-
boltban.

Paál Jób riportjai egy ország pusztulásáról

Ötven napig a kráter tetején

1.

...A vasúti állomás portása,
hosszu kabátban nikkelt táblával a
mellén odalép a Perron ajtajához
és krétát vesz ki a zsebéből. Ot-
romba fehér betűkkel ráírja a fe-
kete táblára:

**A 96. számú pozsonyi gyorsvo-
nat Kassa felé 14 perccel késik.**

A pöstyéni állomáson egész se-
reg utas várja a vonatot.

Közöttük egy beretvátlan ké-
pü, magas sovány ember, kopott
vulkáfiber kofferrel a kezében
hangosan méltatlankodik. »Es ist
unerhörig! — mondja. Aztán ma-
gyarra fordítja a beszédét. »Ré-
mes, hogy ezek a vonatok minden-
nap késnek. Hát azért fizetjük a
mozdonyvezetőket fejedelmien, —
hogy ne tudjanak pontos időre be-
érkezni! Tegnap is hét perccel ké-
sett a zsolnai gyors! Az emberrei
megfizették a drága jegyeket és
minduntalan várni kell a vonatok-
ra...«

A menetjegyre ezt a dátumot
préselte a pénztár:

1938. szeptember 10.

Szombat volt, verőfényes nyári
nap, délután három óra.

Pozsony felől szürke felhők vág-
tának kelet felé.

Prágában Runciman lord most
készült wecek-endre...
A beretvátlan képü, magas so-
vány ember számára ezen a napon
a legnagyobb probléma az volt
még, hogy tizennégy perccel késik
a pozsonyi gyors. Biztosan arra
gondolt, hogy Puhón, vagy Zsol-
nán, ahova igyekszik, emiatt leké-
si a kávéházban a megszokott
szombati alsóspartit. Talán arra
gondolt, hogy partnerei nem vár-
ják meg és mást ültetnek be he-
lyére.

Ott áll izgatottan a kerítésnél,
amely elválasztja a váltókba futó
fényes síneket a virágos Perron-
tól és dühösen lóbálta kezében az
ütött, kopott, szemálló tászkát...

A hordárok rezegeő targoncákon
a sínek elé tolták a finom szálló-
dák előkelő utasainak málháját.
Két targonca egészen előre szá-
ladt: itt szokott megállni a kassai
vagon. A közvetlen berlini kocsit
a vasút végére csatolják és azok
az utasok, akik észak felé igyek-
nek, a főnöki irodán túlra követ-
ték az izadó hordárokat...

Mire a gyors tizennégy pernyi
késéssel herobogott, a nar. elbujt
már a fellegek közé.

A portás kinyitotta a kerítés
ajtaját, a szállodák szolgálói aranybe-
tűs sípkával a fejükön spalérba
álltak, a paklikocsiból lehajigál-
ták a levélzsákokat és az újságkö-
tegeket.

...Zsolna, Brünn, Prága, Ber-
lin, Varsó felé, Zsolna, Poprad,
Kassa, Ungvár felé beszállni...

...Igy indultunk utnak 1938.
szeptember tizedikén, szombaton...

...Tizennégy pernyi késéssel...

...És amikor negyvenkilenc nap-
nal később, október huszonkil-
encedikén kimentem újra a pös-
tyéni állomásra és megkérdeztem,
hogy mikor indul másnap a pozso-
nyi gyors, a portás, aki hét héttel
előbb fehér betűkkel írta fel a fe-
kete táblára, hogy a kilencvenha-
tos számú vonat tizennégy perccel
késik, megkérdezte tőlem:

— Mikor akar utazni?
— Holnap — feletem.

— Akkor tessék holnap újra ér-
deklődni. Mert honnan tudjam ma,
hogy holnap mikor indul vonat...

...És másnap boldog voltam,
hogy másfél órai késéssel végre el-
indulhattam a bizonytalanságba.

Ezen a napon már új határai
váltak ennek az országnak és sen-
ki sem tudta, hogy ezeket a hatá-
rokat végső vonalakban hol és
kik fogják megvenni...

2.

Zsolnán huszonnégy perccel állt
a vonat és mialatt a sínek mellett
sétáltunk, katonai vezényszavak-
ra lettünk figyelmesek.

**Egy csanat érkezett a Perron-
ra és a katonák gúliba rakták
a fegyvert.**

Egy páran a büffébe szaladtak
és meg se várták, amíg a meleg
virslit a papírosba teszik. Mások
konott plébskatulyából dohánvt
szedtek elő és cigarettát eszartak
maguknak. A tiszték ott sétáltak
a sínek előtt és ügyeltek arra, hogy
a bakák messzire ne kösszódjan-
nak el. Fmlékszem rá, volt közöttük
egy feltűnő rácseny növésű
gyerek, szegény élig tudta cipelni
a néhez puskát. A sínek között
váltak át a katonák, akik a pát-
főnyit bakát márt nem állították
oda a nonni mellé...

A vonatot három darabba szakí-
tották szét, egyik részét hozzá-
kapcsolták a Prágán át Berlinbe
induló szerelvényhez, a másik a
fülkéi vonatához került, mi pedig
megindultunk Lintászentmiklóson
és Ráczbányán át Poprad felé.

Az indulás pontos volt.

A gyors behozta a késést...
Puffko előtt meg kellett állnunk.
Utat kellett csinálni egy kato-
navonatnak, amely lassan és lom-
bán szembejött velünk.

szakasztott olvány volt ez a kato-
navonat, amilyent számszámra lát-
tunk a világháború első esztendői-
ben. Elöl egy vagon első és má-
sodosztályú kocsikkal a tiszturak
számára, utána egy harmadik
osztályú kocsit, ebben ültek az ör-
mesterek és a csaszfűhroerek és az-
tán teherkocsik végeláthatatlan
sora következett egymás után. Hi-
ányzott róluk a felírás, amelyet
régén, a békeidőben annyira mes-
szoktunk: »Negyven embernek
vagy hat lónak.«

A tiszt urak ott ültek az első
vagonban, kardiuk boittia lelő-
gott az ülések feletti hálóból, az
evőknek nyitva volt a blúza, ott
állt az ablak mellett és cigarettá-
jának csutkját kihajította az ab-
lakon.

A teherkocsikat valahol messze
zöld ágakkal ékesítették fel, de
ezek a zöld ágak már elszáradtak.
Ott szomorkodtak száraz levele-
ikkel, lekonyulva a kerekéken gör-
dülő aítók rései közé szorítva. Né-
melyik már egészen a földre haj-
lott és surolta a vasúti sínek talp-
fátát.

A legőrvék saptáján nem já-
bált tarka püntlikát a szél.

Hallgatagon ültek a fiúk a kes-
keny lócákon és nem hallot-
tam sehol nőtaszót.

...Némán és szomorúan gör-
dült előre az első katonavonat, a-
mellyel Rutkán innen és Zsolnán
tul találkoztunk szeptember tizedi-
kén, szombaton délután öt óra
felé...

Es aztán Rutkán tul még vagy
négy katonavonattal volt rande-
vünk.

Mindegyik olyan volt, mint az
első, amelyikkel találkoztunk.

Az első vagonban ültek a tisz-
tek, az utolsóban pihent a menézi
konyha. Szürkére festve és hide-
gen.

Közben megeredt az eső és esap-
kodta a száraz faágakat.

A nyitott vagonokban a kato-
nák fejükre borították a köpenye-
üket.

Mindegyik vonatot Zsolnán át-
tolták arra a sínpárra, amelyiken
a szudétavidék felé szaladtak a
vonatok.

...Akkor még Reichenberget
Liberecnek, Egert Chebnak és
Kassát Kosicecnek hívták...
Legalább is hivatalosan...

3.

Csorba és Poprad között megla-
sították tempóját a gyors.

Az utolsó három esztendőben
hatalmas város nőtt ki itt a föld-
ből. Batizovec. Tíz emeletes pala-
ta áll a város közepén. És négy-
szögletű, téglaszínű kocka-házak a
palota mellett. Aztán gigantikus
gyárépületek. Hátul az erdő szélén
apró wecek-end házak. Kingró
erkélyekkel. Széles utak a házak
között és neonbetűkből hatalmas
tábla az egyik épületen. Vakító
reflektorokkal egész sereg autó
száguldott az utakon és fordult be
egyikre a gyárak udvarainak.

Különleges típusu teherautók rő-
bostak kifelé.

Ezt a várost a zlini Bata-gyár
mérnökei építették.

Anak idején az újságokban
nagy eikk jelent meg arról, hogy
Bata itt műselymet fog gyártani.
De

**az idegent, aki kíváncsiságból
meg akarta nézni ezt a várost,
szuronyos posztok küldték
vissza. A gyári épületek előtt
is katonák álltak őrt.**

Ebben az amerikai stíben épült
Bata-városban — amely Zlin mi-
tájára nőtt ki a földből — hadfel-
szerelési cikkeket gyártottak. Mér-
ges gázokat és gázalarcokat. Az
üzemek nagy részét a föld alatt
helyezték el.

...Nyolc óra öt perccor megér-
keztünk Popradra... Sötét este
volt...

Az állomás előtt ott csilingelt az
a villamos vasut, amely felszállit-
ja az utasokat a Magas Tátrába.

Michael Foster Amerika álma

Amerika utolsó 150 esztendejének
nagyszerű lendülete árad ebből a
mesteri regényből, mely Mitchell:
»Elfújta a szél« című műve mellett
a világirodalom vezető könyv-
sikere.

Ára 4 pengő 50 fillér.

Megtekinthető minden könyves-
boltban.

Tiszantuli

Igen ne-
tartott a
amelynek
számolun-
Szendrői
szed kísér-
előjárása
noncok se-
gédlevek
ezalkalom-
iparban,
menetelt
vendöglő-
Parag Ká-
mindannyi-
tak az Ipa-
Napirend
iparos, a m-
és vagonok
ért sérelem
előnköszet.
Sándor ale-
nak megáll-
a szakos-
kezelésén-
mutakozó-
törvény
és az Ipa-
ségecnek m-
den ezter-

Ami pedig a
előnköszet
amennyiben
szükséges
tenni. A vála-
az előjárás-
Jándy Fer-
előterjeszté-
nak és hivat-
galmáról.

Lechner L.
ezután egy, a
lokegyenesen
letről, amely
per lévén, ige-
kel járhat kü-
ságra. Az első
fogadta az el-
sét és meg-
Csáthy Dező
ügyését, vala-
szakosztályi
helyen interve-
korklat fennta-
ugyanakkor
az iparügyi
Ip. O. K.-ot, v-
hogy a sérelem
lépjének közbe-
riumannál.

Az Ipartestül-
szabb idő óta
dolattal, hogy
számú ház II.
a Légoltalmi L-
segeket bérbé-
módot ad mi-
arra, hogy he-
áz előre meg-
népszerűség áll-
Az első terv az-
ket már 1938 n-
ba veszik, erre
meg is van, azo-
mert események
lódott. Most az-
heijzet, hogy az
polgármester, m-
pénzügyi bizotts-
helyiségeket eng-
az Ipartestület
Kriszth Károly é-
sa után az első
megbízta az első
gek bérletére
írja alá.

Bisothka Istvá-
osztályi elnöki ti-
Az előjáróság az-
vagy el nem
zándaddig nem

er napi for-
lett jelentést
orlati hom-
bírói öt-
és próba-
tkezmenyek
épitőiparos-
angulaj el-
előterjeszté-
okzet, de

ekintelen
nyamintsté-
már hosz-
zsal a con-
ucca ti. c.
és jelenig
nált helyi-

nyesületett n-
ratermeltégek
lett volna, de
néve is érvény-
ipar befolya-
nitésének man-
nyea is, de in-
ket már teljes-
maga erejéből,
szászszalékos-
vágni a köszár-

cisó tíz hónap
egyébként mar-
es volt a helyre-
lő pengő érték
vásároltuk a
szemben idegen
lő pengő érték
roltak meg toll-
mérlegűknek e-
mi javunkra öt-
czieli többletel

Sándor
jog- és
hogy a
közgyűlés
László,
szászszalé-
hanauár
a helyis-
zerződést

...

Tiszántúli Ipar és Kereskedelem

Előljárási ülés az ipartestületben

Igen népes és mindvégig nívós ülést tartott az Ipartestület előljárási ülése, amelynek lefolyásáról az alábbiakban számolunk be.

Szendrei Sándor alelnök buzdító beszéd kíséretében kiosztotta az októberi előljárási ülés óta felszabadult tanoncok segédnévadását jelképező segédleveleket. A felszabadultak között ezalkalommal 3 volt olyan, aki úgy az iparában, mint az iskolában kiváló előmenetelt tanúsított: **Mester András** vendéglovás, **Nagy János** géplakatos- és **Parag Károly** csizmadiaségéd, akik mindannyian elismerő oklevelet kaptak az Ipartestület előljárási ülésén.

Napirend előtt Nagy József kőműves iparos, a most folyó szakosztályi ügy-és vagyonkezelési vizsgálat során őt ért sérelem tárgyában interpellálta az elnökséget. Az interpellációra Szendrei Sándor alelnök azonnal válaszolt, annak megállapítása mellett, hogy a szakosztályok ügy-és vagyonkezelésének megvizsgálására és a mutatózó hiányok pótlására a törvény kötelezi az ipartestületet és az Ipartestület ezen kötelezettségének mostantól kezdődően minden esztendőben eleget is fog tenni.

Ami pedig a konkrét sérelmet illeti: az elnökség kivizsgálja a panaszt és amennyiben szükséges intézkedéseket meg fogja tenni. A választ úgy a felszólaló, mint az előljárási tudomásul vette.

Jándy Ferenc aljegyző tett ezután előterjesztést az ipartestület pénztárának és hivatalának októberi havi forgalmáról.

Lechner Lajos jegyző tett jelentést ezután egy, az eddigi gyakorlattal homlokegyenest elentében álló bíról ítéletről, amely elvi jelentőségű és próba-per lévén, igen súlyos következményekkel járhat különösen az építőiparosokra. Az előljárási egyhangúlag elfogadta az elnöki tanács előterjesztését és megbízta az elnökséget, dr. Csáthy Dezső és dr. Ménes Lajos ügyvédek, valamint Boldog József festőszakosztályi elnököt, hogy az illetékes helyen intervenniáljanak az eddigi gyakorlat feentartása tekintetében, de ugyanakkor megkeresi az előljárási és iparügyi minisztériumot, az Ip. O. K.-ot, valamint a Kamarákat is, hogy a sérelem orvoslása tekintetében lépjenek közbe az igazságügyminisztériumnál.

Az Ipartestület vezetősége már hosszabb idő óta foglalkozik azzal a gondolattal, hogy a Simonyi uca 4. c. számú ház II. emeletén levő és jelenleg a Légoltalmi Liga által használt helyiségeket bérbeveszi és ezáltal

módot ad minden szakosztálynak arra, hogy hetenként egyszer — az előre megállapított időben — helyiség álljon rendelkezésükre.

Az első terv az volt, hogy a helyiségeket már 1938 novemberben használatba veszik, erre a költségvetési fedezet meg is van, azonban a közbejött közismeret események miatt ez a dátum kitoldódott. Most azonban úgy alakult a helyzet, hogy úgy dr. Kőlcsey Sándor polgármester, mint a város jog-és pénzügyi bizottsága javasolja, hogy a helyiségeket engedje át a közgyűlés az Ipartestületnek. Balogh László, Krišh Károly és az elnök hozzászólása után az előljárási egyhangúlag megbízta az elnökséget, hogy a helyiségek bérletére vonatkozó szerződést írja alá.

Bisothka István építőmester, a szakosztályi elnöki tisztségéről lemondott. Az előljárási ülést azonban a lemondás el, vagy el nem fogadása tárgyában mindaddig nem határoz, amíg az Ipar-

testületi Szék meg nem hozza a döntését.

Az iparosszálló ügyeiről szóló jelentés elhangzása után Galamb Ferenc elnök bejelentette, hogy

az 1939. évi költségvetésben igyekszik meg a vezetőség az iparosszálló modernizálására bizonyos összeget beállítani.

Fazekas István előljárási tag indítványára kimondotta az előljárási ülést, hogy már most megindítja a szokásos karácsonyi segélyakciót.

A részvénytársaságok, tehát ipartestületi tagságra nem kötelezettek tagdíjgyűléssel foglalkozott ezután az előljárási ülést. Jándy Ferenc aljegyző előadásában és helyeslőleg tudomásul vette, hogy az elnökség minden igyekezetével azon van, hogy minél több gyárat vonjon be az Ipartestület tagjai sorába.

Lechner Lajos jegyző arról tett jelentést, hogy az Ipartestületi Szék helytelenítette az egyik ipartestületi tag azon eljárását, hogy az évben tartott évi rendes közgyűlésen engedély nélkül röpecdulákat osztogatott.

Több ipari készárút viszünk ki, mint amennyit importálunk

A magyar külkereskedelem idei első tíz hónapjának eredményei, amelyeket részben most közöl a statisztikai hivatal havi külforgalmi füzetének újonnan megjelent októberi száma, azt a rendkívülmegnyugtató és örvendetes eredményt közlik a hazai gazdaságpolitika vezető tényezőivel, — hogy ipari készárúterményeink kivitele ma már nemcsak egyensúlyban tartja készárúterménybehozatalunkat, hanem annak értékét meg is haladja. Az őstermelési ipar termékeit nem is számítjuk ide, mert hiszen ebben a vonatkozásban a magyar ipar befejezte az ország elvitathatatlan s nem rajta mult, hanem a vásárló államok elzárkózási politikáján, valamint más, — legyőzhetetlen nemzetközi politikai tényeken, ha időnként a kivitelen nem érvényesülhetett úgy, amint azt pedig rátermettsége szerint várnia kellett volna, de a többi iparágakra nézve is érvényes, hogy a magyar ipar befejezte az ország függetlenítésének munkáját és ha szerényen is, de iparalkalmatlanságait már teljesen maga látja el, a maga erejéből. Nyilvánvaló, hogy százszázalékosan nem lehet utját vágni a készárú külföldről való behozatalának s ilyen eredményt a legelfogultabb elzárkózási politika sem hirdet, ellenben megelégszünk azzal, hogy a készárú behozatala és kivitele egyensúlyban maradjon, azt pedig már sikernek vesszük, ha a kiviteli oldala meghaladja a behozatalét. Az idei első tíz hónapja alatt — mint egyébként már a múlt évben is — ez volt a helyzet. Az idén 98.8 millió pengő értékű készárúterményeket vásároltunk a külföldtől, ezzel szemben idegen államok 103.8 millió pengő értékű készárút vásároltak meg tőlünk, kereskedelmi mérlegünknek ez a része tehát a mi javunkra ötmillió pengőnyi kiviteli többlettel zárult az első tíz hónap alatt. A mult esztendőben egy árnyalattal még jobb volt az eredmény, mert a behozatal összege majdnem pontosan ugyanennyi

Szilágyi Pál a mézeskalács-szakosztály nevében tett panaszt a helypenzszedés körül tapasztalható sérelmekről. A panaszra válaszképpen Galamb Ferenc elnök azonnal ígéretet tett az ügy kivizsgálására és a fentálló sérelmek orvoslására.

A törvény, illetve az alapszabályok rendelkezései szerint az Ipartestület elnökét az előljárási ülést kijelölt alelnök helyettesíti. Mivel azonban a helyettesítéssel megbízott Pataky József katona, másirányú lekötöttségének tartamára

az előljárási ülést Szendrei Sándor alelnököt bízta meg az elnök helyettesítésével.

Több, kisebb jelentőségű ügy letárgyalása után Galamb Ferenc elnök számolt be a székházkölesön annuitáshatárolásának rendezése tárgyában folytatott budapesti tárgyalásairól, amelyeknek többek között az is eredménye lett, hogy

1129.50 pengő kamatot elengedtek az Ipartestületnek,

mert megállapított nyert, hogy az Ipartestület az 1937. és a folyó évben eleget tett kötelezettségének, sőt ebben az évben már a korábbi esztendőkről fennálló hátraléokra is törlesztett.

Szalay József interpellált végül közszállítási ügyekben.

ki sem mert volna reménykedni, csak a magyar ipar fanatikusa, akik tudták, hogy a magyar termelőerőnek az ipari termelés sajátos és kimeríthetetlen lehetőségével bíztató területe. Textilkészárú-behozatalunk értéke az idén 10.3 millió pengő volt és ezt a konfekcionált árú behozatala 11 millió pengőre egészítette ki. Ezzel szemben a hazai textilipar maga 10.2 millió pengő értékű árút adott el a külföldnek, vagyis csaknem teljesen egyensúlyban tartotta a behozott készárú értékét, de ezenfelül a hazai konfekcióipar 6.7 millió pengőnyi értékű árút szállított külföldi vevőnek, ami azt jelenti, hogy textilia- és ruhakivitelünk mintegy kétharmadrésszel haladja meg ugyanezekből a cikkek közül való behozatalunk értékét. Az idei kiviteli értéke egyébként ezen a téren lényeges hanyatlást jelent a multévihez képest, mert tavaly textilanyagokból 16.1 millió pengő értékű, konfekcionált árúkból pedig 9.5 millió pengő értékűt adtunk el külföldre s ezzel szemben a behozatal ugyanezekből a cikkek közül egymillió pengővel volt nagyobb, mint az idén.

A magyar iparnak megvannak természetes lehetőségei és érthető, ha ezeknek a keretén belül marad és itt éri el sikereit, de ezek a sikerek olyan jelentősek, hogy teljes mértékben igazolják a hazai iparfejlesztés politikáját.

HIRDETMÉNY. Felhívja a városi adóhivatal a házbirokozásokat, hogy a birtokukban levő házak után az 1939. évre szóló házbevéallási ívet folyó évi november hó 1. s 30. között terjedő időben a hivatalos órák alatt, délelőtti 8—12 óra között a városi adóhivatal III/a. — kiviteli osztály (I. emelet 37. sz. helyiség. — Sas uca felőli lépcsőfeljárattal szemben) a következőképpen terhe mellett nyújtsák be. A bevallásához szükséges előírt nyomtatvány-ürlapok ugyancsak a fent megjelölt hivatali helyiségben szerezhetők be az előállítás ár (10 bérlényi szülő 6 fillér, azon felül nagyobb iv darabonként 12 fillér) megtérítése ellenében. Figyelemzeti a városi adóhivatal a házbevéallási ív beadására kötelezett háztulajdonosokat, házhasználevőket, illetve zárgondnokokat, hogy a bevallási ív benyújtásának elmulasztása a kivetendő 1939. évi házád után 5 százalékos, illetve 10 százalékos bírság előírását vonja maga után. A házbevéallási ívet minden egyes, akár adómentes, akár adóköteles házról, valamint a bérbeadott, avagy ingyen átengedett (majoros) tanyaépületekről is külön-külön kell kiállítani és beadni. A bevallási ív kitöltésénél — a helyiségek számának részletes beállításán és azok használója (bérletje) nevének, foglalkozásának pontos feltüntetésén kívül — lényeges kellék, hogy abba az 1938. november hó 1-i állapot szerinti egész évre átszámított összes bért (kézpénz, természetbeni, vagy egyéb ellenszolgáltatás, béren felül külön kikötött közüzemi díjak, átalakítási költség stb) tulajdonosnál, vagy ingyen átengedett helyiségeknek pedig annak egész évre átszámított hasznonértékét meg az érdekeltektől aláírása előtt pontosan beírja a kiállításért színtén felelős bevallást tevő. Az üresen álló helyiségeket, még ha azok már előzőleg külön is be voltak frásban jelentve, — lehetőséggel az előző évi bevallási ív sorszáma alatt feltétlenül be kell állítani és értékelni. Viszont a bevallási ívbe üresnek beíltott bejegyzés a külön írásbeli bejelentést nem pótolja adótörles szempontjából. Adóhivatal.

Apróhirdetések

Figyelem nyilastelepek!!!
Munkanélküliek és állástkeresők!!!

Apróhirdetéseket a Tiszántúli Független Újság részére a Márton Kálmán uti, Miskolczy-féle trafikban is olesón fel lehet adni, minden nap este 6 óráig.

Levelezés

Tűzfát, szemet, kokszot, brikettet téli márciusig szerezze be legolcsóbban Vágó József tűzifa- és szénkereskedésében „Margit-fürdő” mellett. Telefon 10 24. Katonatisztek, altisztek, „Unió”-tagok beszerzőhelye. 2808

Allást keresők

Hadiárva jogi doktor állást keres. Címet a kiadóba kérem. 3818

Németül beszélő árva leány üzletbe, vagy gyermekhez ajánlkozik. Cím a kiadóban. 3792

Betöltendő állás

Házmester, kinek felesége takarításban segít — lakás és fizetésért felvétetik. Széchenyi uca 53. 3852

Általános biztosító intézet keres Hajdu és Bihar megye minden helységében helyi képviselőket és külmunkatársakat. — Utóbbiakat fix fizetéssel. A szakmában járatosokat beiktatjuk. Ajánlatokat Debrecen Postafiók 28. címre kérjük. 3737

Bejárónó reggel 7-től este 7-ig azonnal felvétetik, Klein, Vörösmarty 24. 3854

Szakképzett, jóméjű jelenésű, keresztény eladóség budapesti előkelő női és férfiszövet cégnél felvétetik. — Írásbeli ajánlatokat fizetési igény megjelölésével „Emelkedő jövedelem” jellegre Tenzer hirdetőjébe, Budapest, IV., Servita-tér 8. 3822

Kiadó lakás

Különbejárátú uccai bútorozott szoba előszobával 1—2 személynek azonnalra is kiadó, Hatvan u. 31., keresztépület. 3840

Négy szobás, komfortos lakás május 1-re kiadó, Ferenc József út 49.

Uccai bútorozott szoba, közös előszoba bejárattal esetleg két személynek kiadó. — Arany János u. 19. sz. 3850

Négy szoba, hallos, melegvízfűtéses lakás május 1-re kiadó, Ferenc József út 45-47.

Különbejárátú bútorozott szoba esetleg ellátással is kiadó, Csokonai u. 29. 3851

Püspöki-paotábar szerény bútorozott szoba kiadó, I. kapu, III. em. 54. 3768

Piac uccán irodának, vagy orvosi rendelőnek kiválóan alkalmas 2 uccai szoba január 1-re kiadó. Piac u. 51., I. (Bejárát Arany János uca 1-a.) 3841

Különbejárátú eszinosan bútorozott uccai parkettás szoba 1—2 személynek kiadó. Simonffy uca 32.

Kiadó 3 szobás, fürdőszobás lakás azonnaira, Zöldfa u. 10. 3820

Fürdőszobás, különbejárátú szoba központi fűtéssel kiadó, Szent Anna 35, Sebestyennél. 3856

Légfűtéses kis udvari szoba kiadó, Batthyány u. 17., félemelet 4. 3770

Csinosan bútorozott uccai szoba egy esetleg 2 személynek, fürdőszobahasználattal nov. 15-re, továbbá egyszerűen bútorozott kis szoba azonnal kiadó. Fürdő u. 5. sz. 3617

Uccai bútorozott szoba, 2 személyes kiadó, Miklós u. 10. 3668

Ingatlan

Eladók városi, telepi, kertészi házak, tanyásföldek, házhegyek, konyhakertészeti földek, szőlők havi részletre is. Gazdák Bankjába, Kossuth uccán. 3838

Eladó Biharitelep, Láhner uccán öt házhely jó konyhakertészeti föld, esetleg részletfizetésre is. Gazdák Bankja, Kossuth uca. 3839

Földek: Ondódon 10, Ebesen 7, 10, 20, 30, Macson 40, Elepen 40, 60, 80, Szovátton 50, Cserén 35. Halápon 5. tanyásik Bánkon 30 h., búzatermő 650-ével eladó. Balázs Andor ingatlaniroda, Rákosi Jenő u. 5. 3858

Előnyös házvétel Szent Anna és Timár uccára fronttal, tökéberkettésre alkalmas. Értekezni dr. Sebestyennél, Piac 49. 3855

Pénz

Nyolc ezer pengőt több tételben 7 és fél százalék kamattal kihelyeznek. Balázs Bankiroda, Rákosi Jenő u. 5. 3859

Eladás

Boeskey és Rákóczi Ferenc képei eladók, Vigkedvő Mihály u. 49. 3842

Teljesen jókarban lévő fekete női télikabát, hócipő és teljesen új 2 darab gumiszőnyeg eladó, Széchenyi u. 12., uccai lakás. 3831

Egy alig használt olaszbarány női bunda eladó, Töhötöm u. 36. 3836

Modernháló, ebédlőszekrény, kombinált szekrény, rádió, szelvon, konyhaberendezés, íróasztal, székek, különféle bútorok eladása, Hatvan u. 61. 3689

Eladó Szepes 15. szám alatt (Ungvári-féle) 40 és fél kat. hold területű tanyás birtok, amelyből 21 hold szántó, míg a többi része rét és legelő. Érdeklődni lehet: Városi Takarékszövetkezet, Csapó uca 4. sz. Ingatlanosztály. 3825

Eladó ebédlőbútor, darabonként is, nagy asztal, négy szék, pineckötél, Kossuth u. 57.

Hegedű vonóval, jó állapotban, 17 éves fiúnak lengyelbunda eladó. Csapó u. 60. sz. 3769

Eladó alighasznált hosszú, barna női bárnybőr bunda és egy fiú lengyel bunda 13—16 évesnek. Megtekinthető 8—9-ig és 2—3-ig. — Hatvan u. 1. I. kapu, III. em. 12. b. 3101

Jókarban lévő női télikabát és hócipő eladó. Cím a kiadóban. 3745

Modern hálók, ebédlőrekamie, kombinált-szekrény, redőnyös íróasztal, szelvon, fafogas, antikpoharak, villanymotorok, esztergapa, Rabeigh oldalkocsis motor, rézágy, konyhaberendezés, székek minden elfogadható áron. Degenfeld tér 6., udvarban. 3740

Porszívógép, jókarban lévő jutányos áron eladó. Megtekinthető Kende házfelügyelőnél, Hatvan u. 6. 3844

Villanymotor, egy darab, egy tengerimorzsoló szeckavágóval eladó, József kir. herceg u. 69. 3829

Használt önfűtővas fürdőkád eladó, Pásztor, Nyomtató u. 16. 3843

Egy keveset használt most munkában lévő 16.8 HP három fázisú váltóáramú 100 voltos Brown-Boveni féle motor eladó. Cím: Textilgyár, Bethlen u. 32. 2834

Komplett szeckavágó járgány, egy lőszekér, egy kocsis, száraz, egy rosta eladó. — Arany János 27. 3852

Vétel

Villanymotort, 110 voltos 7—8 lóerőset megvételre keresek. Teleki u. 57. 3837

Oltott pöszmefákat megvételre keresek, Diófa uca 15. 3832

Mindent veszek, használt bútor — varrógépet — irodaberendezést — különféle ingóságokat, Andraskó, Csapó u. 16. Hívasra jövök. 2996

Jókarban lévő bundát, vagy kabátot keresek megvételre 3 éves gyermeknek. Címet a kiadóban kérem leadni. 3833

Oktatás

Nyugalmozott tisztviselő polgári iskolai, valamint 1—3 osztályú gimnáziumi tanulók korrepetálását vállalja szerény díjazás mellett. Cím a kiadóban. 3595

Született német nyelvtanítót ad; 24 órát egy hónapban 6 pengőért, Kossuth u. 41., udvarban. 3059

50 fillér 1 óra. Angol, olasz, német nyelvtanfolyamok. Érdeklődni a kiadóban. 2226

Rádió

Rádió és villanyszerelési vállalatot át helyeztem Miklós uca 2. szám alól 8. szám alá, ahol felelősség mellett vállalom villany-és rádiójavítást, szerelést. Gyári gépek raktáron. — Kedvező fizetési feltételek. Miklós uca 8., keresztépület. 1108

Társ

Társulnék pénzzel meglévő villanyszerelő műhelyhez. „Műszerész” jellegűre a kiadóban. 3826

Ajánlat

Köser hordóskaposztá kapható Kupfer fűszeresnél, Arany János uca 22. 3857

Sodronyágybetét, drótkerítések, vaságyak, mosdók, kályhavédők, — Ottónál készülnek, Rákóczi uca 13. 3194

Korcsolyák, gramofonlemez, dísz- tárgyak hihetetlenül olcsón a Vagyonmentőnél. Hunyadi u. 18. 3684

Ruháit, kabátját készítse Kripkó Gyulánál angol, francia nőidívattermékben, Csapó u. 73. Elsőrendű munka, olcsó árak. 3799

Hunyadiuccai Zálogház folyósít kölcsönöket ékszerekre és mindenféle kereskedelmi árukra. 3744

Valódi boszniai aszalt
SZILVA

1-20

Déligyümölcscsarnok
Arany Bika mellett és a Hungária palotában.

Használt varrógépek olcsó árusítása, alkatrészek minden varrógéphez, javítások jótállással, Eisenbergernél Csapó u. 101. 3779

Király kávéi kitűnőek. Aromás, zamatos kávé Király üzletében a vevő előtt pörkölik, Degenfeld-tér 11. 3348

Női fekete télikabát P 22-től, férfi télikabát P 25-től kapható Vágó Sándortól, Csapó u. 10. 3581

Eltörött dísztárgyak javítása, restaurálása szakszerűen, olcsón. Bárány Rádióház, — Szent Anna u. 1. 3761

Költözködések helyben és vidékre, mindenféle vasúti darabru feladását és bármilyen vasgöngyölös szállítást vállal a legrendesebben és legolcsóbban. Fröhlinger Mihály szállító, Simonffy u. 30. szám. 3758

Lelac zománczott asztaltűzhegyek, szénkályhák állandóan raktáron. Készíti: Levensik tüzhelyüzeme, Csapó uca 87. Zománczott tüzhelyek szakszerű javítása garancia mellett. 2882

Rőfös és maradék vásárlásával keresse fel bizalommal Kertész Sándorné céget. Pontos kiszolgálás. Degenfeld tér 3. 2913

Bőröveket, kesztyűket, retikulókat legszebben készít a Bácsi-cég, Halköz 6. 3615

Ellátás

Uri nőt lakásra, esetleg teljes ellátásra elfogad, özvegy lelkészné, Burgondia 2. 3880

Különféle

Sütőde, forgalmas helyen dec. 1-re kiadó, Márton Kálmán u. 11. sz. 3829

Mindennemű varrást, fehérneműt is, javítást, harisnyatalpalást, 3 párból kettőt készítek házhoz is megyek. József kir. herceg uca 22., kislakás. 38

A szerkesztésért és kiadásért felelős: **THURY LEVENTE**. Lapkiadó: Tiszántúli Független Újság Vállalat. Nyomtatás: Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Vállalat Rt.

A3 D3 B4 C4 A4 D4 B5 A5 B6 J40
C5 D5
A6 B6 A3 B5 D4 A4 C4 B4 D3 A3
tiszo
rattan mego
olidaritásban
zala - A min
ja
a minisztertanácsa a j
is dolgozott ki, melyben a
n és a zsidókérdeés egyenl
orultak.
bi napok megmutatják, hogy
ocsátkozni nem lehet.
Az utolsó k
ap délelőtt 11 órakor T
László elnök módj